

בעזרת השם יתברך

מי שלומד בכל יום ארת שלשת
הלמודים האלו, בונה לעצמו

בי"ת נצחי

וזה מור שהולך לפניו לעזרמי
עולמים ולנצח נצחים (אשר בנחל).

למוד יומי
ב'בלי ירושלמי תוספתא
בעריכה מפארת מוקדת ומפסקת

פרשת ויחי תשפ"ו

היכל הקודש ברסלב

181 Huschke Road, Liberty NY 12747

היכל הקודש

בארא פארק

1415 55th Street
Brooklyn NY 11219
347.760.5924

היכל הקודש

קרית יואל

8 Premishlan Way.
Monroe NY 10950
845.467.5299

היכל הקודש

מאנסי

34 Union Rd.
Spring Valley, NY 10977
845.445.9314

היכל הקודש

בני ברק

רחוב ירושלים 2
052.760.5715

היכל הקודש

וויליאמסבורג

27 Skillman Street
Brooklyn NY 11205
718.384.1652

היכל הקודש

קרית יואל

8 Hayes Ct.
Monroe NY 10950
845.662.4888

היכל הקודש

בלומינגטון

24 Merriewold LN S
Monroe NY 10950
845.238.0804

היכל הקודש

ירושלים

רחוב רבי נחמן מברסלב 15
054.845.6150

צו הערן די

הערליכע שיעורים

פונעם ראש ישיבה שליט"א
דופט:

קול ברסלב

212.444.9191

חיזוק פאר די אידישע שטוב

212.444.9169

גדפס ע"י

קרן הדפסה
היכל הקודש

2623 State Route 52
Liberty, NY 12754

718.387.2691

www.BreslevCenter.com

בחר רוב האבר והודה ליה כמאן דלא נפק ואין כאן רוב בדבריהם לחזק ולענין סומתא בגיגיס
מחזיק למתנה בעי (דאי מיעוטא דאבר שיעא לחזק); **אלא שיעא חצוי** של פר ברוב אבר
בחצי דפר (הנה"ח) יצא רוב אחד מן האברים ומיעוטו בחצי דפר שבפנים דאי מיעוטא
דאבר שנאשר בפנים בחר רובא דאבר שדנין ליה והודה ליה כמאן דנפק ואשתבח
רוב בדבריהם מבחוץ; **ואל יאמר** דאבר חצויא

בְּתֵר רֹב אֲבָר שְׂרִדְנָן לִיָּהּ, וְהָא נֶפֶק לִיָּהּ. אֵי
דְלִמָּא, בְּתֵר בְּהֵמָה שְׂרִדְנָן לִיָּהּ, תִּיקוּ. רָבָה פִּר רַב
הוֹנֵא, מִתְּנִי לָהּ גִּבְרִי. בְּמִתְּפַסְקִין בּו חֲמִשָּׁה גִּבֵּי
אֲדָרִם, וְנֶפֶקוּ מִלְּהָא, וְפִשְׁו לְהוּ תֵּר, מֵאִי. בְּתֵר רֹב
בְּמִתְּפַסְקִין אֲזִילִין, אִי בְּתֵר בְּהֵמָה אֲזִילִין. תִּיקוּ. בְּעֵי
רַבִּי אֱלֶעָזָר, פְּרִים [תַּנְשַׁרְפִּין] וְשִׁעִירִים הַנֶּשְׂרָפִים,
שִׁנְצָאוּ וְחֹרוּ. מֵהוּ מִי אֲמִירִין, בִּין דְּנֶפֶקִי לָהּ,
אִיפְּסוּ לָהּ. אִי דְלָמָּא, בִּין דְּהִדְרוּ, דְּהִדְרוּ. אֲמַר רַב
אֲבָר בִּי מִמֶּל, חָא שְׁמַעֵי, הִי סוֹבְלִין אוֹתוֹן מִמּוֹטוֹת,
הִירָאשׁוּנִים וְצָאוּ חֲזִין לַחֲמוֹת הַעֲזָרָה, וְהִירָאשׁוּנִים
לֹא יֵצְאוּ, הִירָאשׁוּנִים שִׁנְצָאוּ חֲזִין לַחֲמוֹת הַעֲזָרָה,
מִמְּצָאִין גְּזִירִים. וְהִירָאשׁוּנִים, אִין מִמְּצָאִין גְּזִירִים עַד
שִׁנְצָאוּ. וְאִי סִלְקָא דַּעְתָּהּ, בִּין דְּנֶפֶקִי לָהּ, אִיפְּסוּ.
הִנֵּה דִאיָּא נָצִיא, לִיטְפֹא. אֲמַר רַבִּנָּא, וְחִסְבִּירָא.
חָא בְּעִינָא 'יֹאחֵר יָבֵא אֶל הַמַּחֲנֶה', וְלִיָּא. אֵלֵּא,
רַבִּי אֱלֶעָזָר חִיבִי בְּעֵי לָהּ, גִּזְוֹן דְּנֶקֶטִי לָהּ בְּבִקּוּלִים.
תַּנּוּ רַבָּנָן, פְּרִים וְעִזָּה וְשִׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ, הַמִּשְׁתַּלֵּחַ
הַשְּׂוֹרֶפֶן, וְהַמּוֹצִיאֵן, מִמְּבֹאֵר אֲזִילִין. וְהוּ עֲצִין, אִין
מִמְּצָאִין גְּזִירִים. אֲבָל מִמְּצָאִין אֲזִילִין וְיִשְׁקִין, דְּבִרִּי
רַבִּי מֵאִיר. וְתַכְמִּים אֲזִילִין, פְּרָה וְפָרִים, מִמְּצָאִין
אֲזִילִין וְיִשְׁקִין. שְׁעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ, אִינוּ מִמְּבֹאֵר שְׁהָא
חֵי, וְחֵי אִינוּ מִמְּבֹאֵר אֲזִילִין וְיִשְׁקִין. בְּשִׁלְמָא לְרַבִּי
מֵאִיר, פִּרְתָּנָא דְּבִי רַבִּי יִשְׁמַעְלָא. דִּתְנָא דְּבִי רַבִּי
יִשְׁמַעְלָא, 'עַל כָּל יוֹרֵעַ וְיוֹרֵעַ, מִה וְיוֹרֵעִים, שְׂאִין
סוֹפֵן לִיטְפֹא טוּמְאָה חֲמוּרָה, וְצִרְכִּין הִכְשֵׁר. אִף
כָּל, שְׂאִין סוֹפֵן לִיטְפֹא טוּמְאָה חֲמוּרָה, צִרְכִּין
הִכְשֵׁר. יִצְתָה נִבְלַת עוֹף מִחוּץ, שְׁפוּפָה לִיטְפֹא
טוּמְאָה חֲמוּרָה, וְאִין צִרְכָה הִכְשֵׁר. אֵלֵּא לְרַבָּנָן, אִי
אוֹת לָהּ דִּתְנָא דְּבִי רַבִּי יִשְׁמַעְלָא. אֲפִילוּ שְׁעִיר
הַמִּשְׁתַּלֵּחַ. אִי לֵית לָהּ, אֲפִילוּ פְּרָה וְפָרִים, מִגִּלָּן.
יֵי אֲחָא רַב דִּימִי אֲמַר, אֲמִירִי בְּמַעֲרַבָא, צִרְכִּין

הַכֶּשֶׁר טוֹמָאָה מִקְּמוֹם אֲחֵר. בָּעֵי רַבִּי אֱלֶעָזָר, פְּרִים וְשִׁעוּרִים וְנִשְׁכָּרִים, מִהוּ שֵׁטָמָא וְאוֹכְלֵין וּמִשְׁקֵין, בְּפִנְיֵין מְחוּסַר יִצְיָאָה, מְחוּסַר מַעֲשֵׂה דָמִי, אוֹ לֹא. בְּתַר דְּבִעְיָא, תִּדְרֵי פִשְׁטָה. מְחוּסַר יִצְיָאָה, מְחוּסַר מַעֲשֵׂה דָמִי. בָּעָא מִינֵיהּ רַבִּי אֲבָא בַר שְׁמוּאֵל מִבְּרֵי חַיִּיא בַר אֲבָא, נִבְלַת עוֹף מִהוּר לְרַבִּי מֵאִי, מִהוּ שֵׁטָמָא בְּכוּתִי. דְּמִתְחַתְּא לְאַרְעָא, לֹא תִיבְעִי קֹדֶּה. דְּנֻקָּט בְּפִימִיהּ, לֹא תִיבְעִי קֹדֶּה. כִּי תִיבְעִי קֹדֶּה, דְּנֻקָּט לִיהּ בִּידֵיהּ. מְחוּסַר קִרְבֵּה, מְחוּסַר מַעֲשֵׂה דָמִי, אוֹ לֹא. (בְּתַר דְּבִעְיָא, תִּדְרֵי פִשְׁטָה).

מְחוּסַר

בעלי חיים דעלמא: אלא לרבנן א' דאית להו דתנא דבי רבי יששכאל אפי' עידי המשתלח לו אית להו דתנא דבי רבי יששכאל
 ומוזחא אלא למתקסקם בהן: אמרי מקריבא צריכי' הכשי' מוטא מפקסין אחי'. דא תנא דבי רבי יששכאל קרי' לא סוף
 שיגע בעשרן או בבבילי ולא שאתבן מואליזי אבל מ' שסוף מוטא חמורא אין צריך ליגע בטומאה ומטמא שאתבן
 אינו דלא בעלי חיים ודלא בעלי דאמרי בבבליהו בעלי חיים ומטמאין: מהו שיטבאו? פנים אלו וקדשן. ודאלי ועדיל לא הגיע
 ה או דלא דואלי וסוף לטמא לכשיאזכר מטמא: גבלת. עוף חמור. מטמא מטמא חמורה בבית הבדליה בבית: מהו שיטבא
 מאמר מדי דחד לטמאה בעינן וקבית אין לו טומאה אלא בבית הבדליה אבל לענין מגע עוף איכא שיעורא בבית אלא לרבי מאיר
 לטומאה מהו שדחטט בבית מאמר: דרחמנא ע' איצטא' ל' תבעי' לך. דא' לטמאה דתנא דאבתי לא דועה לטמא חמור
 ל' תבעי' לך. דאם חו' מאליה: דרחמנא ע' שטמאן דר' תנא דאבתי דאבתי חמורא דאזי שיעורא מ' תבעי' לך ח' חמור

וַיִּתְּנֵם בְּיָדָם וַיֵּצֵאוּם מִן הַבְּרִית וַיִּשְׁלַח אֶת מֹשֶׁה וְאֶת אֶהֱרָאֵל
לְמִינֵי בְרָמְכֹן לְשֶׁקֶל שֶׁבֶקֶל רֹבֵב וּבְרֹחַת
אֲשֹׁלֵי הַכִּי נָתַן דָּאָן הֶאֱבֵר נִתְּנָה לָם אֲשִׁילֵי בֵּה
בְּתֵר רֹבֵב וְלֹא הוּא יִצְאָה וְאֵם נִטְמָא הֶפֶר
שׁוֹרֵפִי נִטְמָא מִתִּי. לֶךְ קִיָּד בִּרְבֵּא
בְּרִיעֵינָא גְבִירָא מִיֵּינָא וְחֹזֵר בֵּיהּ עֲשֵׂי עֲלֵמָן
טֹמְטַת גְּבִירָם שֶׁ אֵלֹו שְׁהֲרִיעָאֻם קִמְבִּיעֵי לֵיהּ
אִשְׁמֵי לֵהּ. בְּגִירָהִם בֵּין הִתְהוּ הִתְהוּ. וְהוּא לֵיהּ
כְּמֵל שֶׁ יִצָּא: קֵיָן טֹמְטַת נִטְוִי נָפִי נִטְמָא.
וְהוּא יִצְאָה לֵיהּ אֲשִׁילֵי רֹבֵב וְאֵם נִטְמָא בִּרְבֵּא
וְיִצָּא אֶל מַחֲוֵן לְמִתְנֵה וְשִׁרְפֵּי וְגו' וּמִיֵּנִה לִפְסֵן
לְקֵמָן בִּפְרִיקָן (לֶךְ קִיָּד) לֶךְ קִיָּד לֶךְ קִיָּד שֶׁ יִצָּא הֶפֶר
חֲוֵי לְמִתְנֵה חֲתָם נִטְמָא בִּרְבֵּא אֲשִׁילֵי עֲשֵׂי לֶפֶס
גְּבִיר נִטְמָא אֵלֹא אֵלֹא מְשֻׁם דָּאֻמֵּר אֶדֶן הֵד
הוּדֵל לֵב שְׁכָן אֵלֹו וְשִׁתְרָאֵם וְעִמְרִין שְׁדֵרֵי אֵל
יִצָּא: אֲבֵר אֶדֶן וְהִתְבָּרַא. וְחִתְרָאֵם וְקִדְשִׁיתָּ רֵאָה
מִיֵּתֵל אֶדֶן אֵל עֲמֵינָן וְאִתְרֵי אֵל הַמְּתֵנָה
נִטְמָא קִרָּד בְּרִתְפֵּס לִסְרֵי קִי אֶל מְנָה לֵד
נִפֵּס אֶל קִרְנָה בֵּין וְאִתְרֵי אֶדֶן וּבִכֹּן אֶל קִרְנָה
בֵּין וְאִתְרֵי אֶדֶן אֵל קִרְנָה בֵּין יִכְסֵּב בְּגִידָה
וּפְרִכִּינָן אֵלֹא ר' אֲשִׁילֵי חִיבֵי בְּעִי לֵהּ. דִּכְוִן
דְּבִחֵי חֵלֵיל מִלְּמַד מִנִּי בְּרִיתָּה קִרְנָה בֵּין יִכְסֵּב
בְּגִידָו אֵלֹו אֲחִירִיעֵנָה וְאִתְרֵי אֲחִירֵי אֲפִקְטֵנָה
אֲפִי חֲשֵׁבֵת אֶל מִצְרָאִין אֵל מִטְמָאֻן חֶדֶר בִּרְיָא
וְדִנְפֵּס דֶּדֶא אֵל קִרְנָה בֵּין וְאִתְרֵי אֶדֶן וְנִקְשִׁי
לֵהּ בְּכִלְשִׁיל. שְׁאֲחֹוֹם מְקַלְלוֹת וְעֹמְדִין מִנְחָרִין
לְחִצְרָאִים אֲחִירֵי שְׁחֹוֹר וְשִׁתְרָאֵם יִכְסֵּב לֵי מִי
אֲמִרְוִין כִּין שִׁרְאֻוֹ חֲוֵי לְעֹרֵד כֵּל הַתְּסַמֵּק בֵּין
מִנְאן וְאִילֵךְ חֲוֵי לְעֹרֵד מִטְמָאֻן גְּבִירָם אֵל
לִמְלָאן כִּין הִתְהוּ חֲוֵי דִנְפֵּס אֵל מִטְמָאֻן
בְּקֹולֵס בִּלְשׁוֹן חֲשִׁים יִדְשִׁלְמֵי מִקְלֵר וְרֹאשִׁיתָּ
וְהִנְחֹוֹ בְּעִילֵימֵי דֶּדֶא לֵב בְּקֹולֵסֵי וְחִתְרָאֵם
חֲשֹׁרֶף מִהּ אִירֹמֵה וְפִרְסֵי הַנְּשִׁיפִים מִטְמָאֻן
גְּבִירָם. פֶּרֶד בִּרְיָאִיתָּ מִלָּא (מִבְּרִיר ט) פִּרְסֵי
פֶּרֶד מִשְׁחָר פֶּרֶד הֶפֶר וְדִי אִתְבְּרִפֵּס גְּבִיר
מִקְרָא יִתְרָאֵת וְהִתְבָּרַת חֲתָאֵת בִּשְׁלִיֹּד כֵּל הַחֻזְבֵּה
שְׁנִתְרֵי (לֵעֵל ג) פֶּרֶד יִדְחִי בִּרְיָאִיתָּ מִי
(וּקְרָא טז) וְאֵין מִטְמָאֻן גְּבִירָם. פֶּרֶד וְפִרְסֵי
עֲמֵינָן אֵל מִטְמָאֻן גְּבִירָם הִנְחֵינָן בֵּין בִּלָּא
מִתְסַמֵּק אֶבֶל מִטְמָאֻן אֲבִכֵּל מִשְׁקֵן הִנְחֵינָן
בֵּין לְקֵמָן פֶּרֶשֶׁס מִטְמָאֻן בִּרְיָאֵם דִּבִּי ר' שִׁשְׁעָלָא
בֵּין חֲרִיעֵם שִׁאֵן סוֹפֵן לִמְסָא מִטְמָאֻה מִטְמָאֻן
אֶדֶם וּבְגִידֵי: וְעִיבְרִין הַכְּשֵׁר. דֶּדֶא מִתְשַׁחֲכִין
לְקֵבֶל טֹמְטַת אֶדֶן נִתְנֵה מִיֵּינָא שְׁדֵרֵי אֵל
שִׁאֵן סוֹפֵן לִמְסָא ב'ל' כְּגֹון שֶׁ־אֵר אֲוִכֵּל אֶל בִּלָּא
פֶּרֶד וְפִרְסֵי שְׁחֹוֹר וְהִוֵּל וְסוֹפֵן לִמְסָא אֶדֶן
וּבְרִיעֵנָה מִן הַתְּסַמֵּק אֶבֶל אֵין אֲרִיכִי הַכְּשֵׁר

5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843

ובירושלמי גרסין בסוף פרק שני שעירי רבי אליעזר שאל פרים תשרוף ושעירים
הנשרפים מזה שיטתא בגריס בלא חבש ובלא טמאה מפני שסופן לטמאות טמאה וטמאה
השבי רבי שמואל קפדאקא מתנה יטמאו אימורים אלא כשפרשו ואפילו יטמאו ולא פירשו
בדא אין מי חטאת מטמאין דבר לזחור ולטמאות מטמא:

ומטמא טמאות אובלין בביבבית פ"י דברס
מדקתי צריכה מחשבה ואין צריכה
חבשר אלמא בנדקט ליה בידיה עסקין דאי
מחטא אארעא אמאי אינה צריכה חבשר ואין
נדקט ליה צריכה מחשבה אלא כן
מחשבה גדולה מזו וקתי בבירה אין כותל לא
וקשה כיון דיש בו בביצה אנ"ג בדחית אארעא
מטמא כל חבשר נבדק דרופו לטמא טמאה
חמורה ולא דמי למחורש גי'איה דבפניס אין ראוי
כלל לטמא ומשום הכי לא במעיא ליה לרבו
בביצה נדקט בידיה בידה וטאה לפרש דחישו טמא
דמשמע ליה דמירי בקבט בידיה משום דאי
איכא חידוש לאשמועינן דבעי בבירה ולא חשיב
נקטקט בפניה אלא במחטא אארעא שפישא דבעי
בביצה (ופי' הקונטרס שי' לישב כז שפירשתי
לעיל במהות וכן עיקר)

ומריבא ר' ירמיה שני ר"מ. הה מצו
למירי ולשמעון דאי קתי
מציעתא האוכל אכר מזו ודחי מנא סופא
הארבעים וחייו דלא כרבי מאיר דקסבר אית
נדה אלא במחורה בפרק דה נדחה (וחילוף דף קב)
(בדפרישתי לעיל) **חיבורי** אובלין ע"י משקין.
פי' בקבטן חצי אכל נבלה מכאן חציו וזה נבלה
מכאן ומשקין טופח באמצע ונוגע בשניהן מחברין
לטמא אובלין ומשקין ונוגעין באחד מן החצאין
האלו ואין חיבור לטמאה חמורה לטמא אדם
ובכלים וטמא לא ידענא ובענין או פירש בהקומץ
רבה (מנחת דף כד.) גבי צירוף כל חיבורים
מזה דפירש דהם בקנטרס כלומר חצי עשרון
נשטמא ביצורוף כל כזה מטמא אחר ביצורוף
מיום כנס אג' ש שחי חצינו עשרון כבלי ואין
נוגעין ביצורוף עשרון ש' כבלי השני חיבורים
כל כזה נקטא ואין מחבר את ש' חצי ואין
שבתוך חבלי ונגע טמאה לזה שבכ"ל שאין נוגע
במים ונטמא ביצורוף משום צירוף כלי מזה שיטתא
ואת ש' חצי בחיבורים מזה דבר תימה הוא לומר
משקין מחברין אובלין לקבל טמאה ולטמא
אחרים דאפילו עור אין מצרפו בדאיתא בתער
הדונט (וחילוף דף קיז) וזהו משקין מחברין ע"י
ניצוק וטמא אפי' למעט עצמן קדש דאין ניצוק
חיבור לטמאה וקמץ וזהו רביא לפרש דמירי
בשמינתיו ע"י המים ונדקט דוד ודמיו נקטן פירוש
הקונטרס שי' משנה אחת במסכת טהרות (פ"ח)
מ"ח) עריבה שחור קטפים וניצוק שמינתיו
ומשקה טופח מלמטן וג' וחיכות בבירה אין
ממצרפתו ר"ל ממצרפתו ד' יסד אמר אף שנים
אין ממצרפת אלא א"כ רוצעת משקה ואם וזה
משקה שחור אמר כיון חדרול מנצחה ונתבאר וזה
תנא אחרת שפירי ונתבאר בבבא אב קיסים אית
חיבור שאין חיבורי אדם חיבור עיסה שגולשה
במי פירות מחברין את דבר שזאת מחבר את האוכלין אלא שבעה משקין דבר תימה
הוא אם אין לישת פירות מועלת לחבר את הקטן וטמא לשה לאו דוקא אלא אורחא
עשיתא נקט דברב שראונו ליה במי פירות פנימם שמי פירות מחברין שמי חצאי וחיילם של

מחוסר קריבה, לאו כמחוסר מעשה דמי. איתביה,
שלישה עשר דברים נאמרו בנבלת עוף מחור, וזה אחד
מין. צריכה מחשבה, ואין צריכה חבשה, ומטמאה
טמאות אובלין בבביצה. מאי לאו. רבי מאיר היא.
לא, רבנן היא. והא קתני רישא, צריכה מחשבה ואין
צריכה חבשה. ומאן שמעת ליה האי קברא. רבי מאיר.
ובירושלמי רבי מאיר, סופא נמי רבי מאיר. מירי איריא.
הא קדאיתא, והא קדאיתא. והא, מדקתני סופא,
שחיטתה ומליקתה מכתרת מריפתה מטמאמאה. מאן
שמעת ליה האי קברא. רבי מאיר. רישא וסופא. רבי
מאיר, ומציעתא רבנן. אין, רישא וסופא רבי מאיר,
ומציעתא רבנן. אמר ליה רב המנונא לרבי יוסי, לא
יתביב אפרע, עד דאמרת לי הא מליחא. נבלת עוף
מחור, לרבי מאיר מונין לה ראשון ושני, או אין מונין
ראשון ושני. אמר ליה, כל היכא דמטמא אדם בביצה,
מונין בו ראשון ושני. כל היכא דאין מטמא אדם
בביצה, אין מונין בו ראשון ושני. כנעא מיניה רבי יוסי
מריב אפי' בר חייא, ואמרי לה מריב אבין בר כהניא.
הא דתנן, חיבורי אובלין על ידי משקין, חיבור לטמאה
קלה, ואין חיבור לטמאה חמורה. מונין בו ראשון
ושני, או אין מונין בו ראשון ושני. אמר ליה, כל היכא
דמטמא אדם, מונין בו ראשון ושני. אין מטמא אדם,
אין מונין בו ראשון ושני: יצאנו אלו ואלו: מאן תני
מילי. דתנו רבנן, להלן הוא אומר, חוץ לשלש מחנות.
ובאן, למחנה אחת. לומר לה, פון שניצא חוץ למחנה
אחת, מטמא בגדים. והוא גופא, מנלן. דתנו רבנן,
והוציא את כל הפר אל מחוץ למחנה, חוץ לשלש
מחנות. אחת אומר, חוץ לשלש מחנות. או אינו,
אלא מחנה אחת. כשהוא אומר בפר העדר, מחוץ
למחנה, שאין צריך לומר, שהרי כבר נאמר פאשר
שרף את הפר הראשון, ליתן לו מחנה שניה. כשהוא
אומר מחוץ למחנה בדרשן, שאין צריך לומר, שהרי
כבר נאמר על שפת הדרשן שרף. ליתן לו מחנה
שלישית. ורבי שמעון היא, מחוץ למחנה, מאי עבדי
ליה. מביע ליה לכהניא, רבי אליעזר אומר, נאמר
באן חוץ למחנה, ונאמר להלן חוץ למחנה. מה
(להלן) [באן], חוץ לשלש מחנות. אף (באן) [להלן].
חוץ לשלש מחנות. וזהו להלן, למחנה של ירושלים.

אף

אדמה במורדו של ירושלים דבתיב אין נזכר שם אלא מחנה אחת
עומד במורד ופניו למערב כנגד פתחו של היכל שהוא בבית מדרשו ופתחו למורד

הכי גרסין אמר ליה מחוסר קריבה לאו כמחוסר מעשה דמי: צריכה מחשבה,
לחצוטרף פרות מכדות מנחה להשלים פרות מבביצה אובלין לקבל טמאות אובלין
במנוע ואינה צריכה חבשה. לטמא לא למעט ולא למנוע שרץ שנמלה מטמאה חזאל
וסופא לטמא טמאה חמורה: ומטמא וסופא אובלין בבביצה. מדקתני צריכה מחשבה
ואינה צריכה חבשה אלמא בנדקט ליה בידיה
עסקין דאי מחטא אארעא אמאי אינה צריכה
חבשר ואי נדקט לה בפניה אמאי צריכה
מחשבה אין לך מחשבה גדולה מזו וקתי
בביצה אין כותל לא ח"נ שחשבתה ומליקתה
מסדרת טריפתה מטמאה: האי קברא ר'
מאיר. בפרק חטאת חזקן (לעיל ס"ט). נבלת
עוף מחור ר' מאיר. דמטמא טמאות אובלין
מאליה בבית מנועין בו ראשון ושני או לא:
כל היכא דלא מטמא אדם בביצה אין מונין
בו ראשון ושני. דגמר משרץ דבתיב אין מנין
ראשון ושני מכאן ומשקין טופח באמצע
יטמא דרוה ליה חבלי ראשון האוכל שני
ונבלת עוף שרץ לא מטמא אדם בביצה חיבורי
אובלין על ידי משקין. חצי וזה נבלה מכאן
וחצי וזה נבלה מכאן ומשקין טופח באמצע
ונוגע בשניהן מחברין לטמא אובלין ומשקין
נוגעין באחד מן החצאין האלו: ואין חיבור
למטמא חמורה. לטמא אדם וכלים וטמא
לא ידענא: ח"נ להלן אחת נותן להם שלש
מחנות וכאן מחנה אחת א"כ למה נאמר אל
מחוץ למחנה לומר לך כיון שיצא חוץ למחנה
אחת מטמאין בגדים דא מחוץ בתיב גבי
פר חזיר: דבתיב (ויקרא טו) ואת פר חטאת
ואת שעיר חטאת אחר ודבא וכו' וקמחנה
נתא אמר להלן בפר העדר הכהן משח אתה
נותן להם מקום שריפתן חוץ לשלש מחנות
ברליף לקמיה וכאן אחת אמר אל מחוץ
למחנה ושרפו דמשמע ששרפון חוץ לעורה
מיד בדר הבית והלא אף אלו פנימיה ואייתי
למלוו כי חרדי בריבאי דחטאת החטאת
בשילוח כל החובשים אמר נמי בפי' שם שמאי
(לעיל ט"ז). לומר להם אל תביעו: כן
למה נאמר אל מחוץ למחנה. לענין טמאות
בגדים דבתיב בקרא דבתיבא קאמר (ויקרא
טז) אל מחוץ למחנה והדפדפו אותם יבכס
בגדיה: לומר לך כיון שיש צינור ליה. לעורה.
המתעסקין בזה מטמאין בגדים: מחוץ למחנה
בישר. בהוצאתו שם וזהו המובן והחציא את הדשן
אל מחוץ למחנה (שם ו) שאין ח"ל. אין מלמד
כלום דאנא ידענא דאין מחוץ למחנה במציא
אותו דבתיב בפריש הנשרפים (שם ד) אל שרץ
הדשן דבתיב ברו אל מחוץ: ו' שפוק. דאמר
מבתיב אין מטמאין בגדים דא שריפתה האר
ברובו האי מחוץ למחנה דבתיב בפר ושעיר
ש' לים הביפורים מאי עבדי ליה: נאמר באן.
בפר לים הביפורים ונאמר להלן. בפרה אדמה
(מכבד טו) והוציא נאמר שם חצי מחנה אף שריטת
בפריש הנשרפים וצו ל' מחנה אף שריטת
פרה אדמה חוץ ל' מחנה: מה חלל. בפרה

אף

בפריש הנשרפים אף חוץ לשלש מחנות בלויקס אדמה כן. חטאת אף בפר יוד"כ לא ידעי' שלש מחנות אלא מדיקסא ודלפ' וזו פרי לים הביפורים
בפרק שי' (לעיל ק"ח) למ' דבפריש בקבטן ומפקקין אף בדר הלמד בדיקש חזרו ולמלמד ב"ש או באפי' הניצוק מירביד דחטאת ובסוף התעורבות (לעיל פ"ב). והוא נמי דיקסא
הוא וטמא ג"ש הוא ויש לפרש דפרה קדש בדר בתיב היא ודחטאת נמי אתי' שפיר דילף בגי' מורחא של ירושלים אע"ג דשריפת פרה ילפא מחזאתה לקמן בפרק בתרא (דף ק"ג).

זבחים. פרק שלושה עשר – השוחט והמעלה דף קו עמוד א – מותר מהדרת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)" ר"ט

והמעלה: כיון שנגע בו טמא. אינן דמשכחת לה כשחט בו אחריו בבית
הבליעה טמא ממילא מיירי קרא אפילו בנתון לחות פיו: **אוהרת** מנלן. פי'
בקנטוס דקא מחייבי ליה עלה (וחטאת) שאין חטאת באה אלא על לא וברת כרתן הפסח
המעלה מצות עשה ואין חיובין עליון חטאת נמשכת בכריתות (דף ב.) קשה לפי דבריאל אלו

הן הלוקין (מכות דף ג:) משמע דקרבן לא בעי
אחרת דפריך והם ודילמא אחרת קריבן הוא
דאזא פסח ומעלה דלית ביה אחרת לא מיידי קרבן
ומשני הוה חייב טמא משום דאיתקוש לה
התורה כולה לעבודה וזהו מזה עבודה וזה שכל
תעשה לאפוקי דקס דקס עשה ינעו ונראה לפרש
דחייב הכא אחרת מנא לן היינו משום
דחייב ליה בפרק אלו חן הלוקין (שם.) השוחט
והמעלה בחור ולא אבותי' קרי' הואי דקני'
בכריתות (דף ב.) הפסח המעלה מצות עשה היינו
כלומר דקס עשה ינעו ולחייב ליה ביה חטאת
ומידי לקמן בשמעתין משמע דלאפוקי לאו
קאמאי דפריך רבא ואזא דחנן פסח ומעלה מצות
עשה חתי קבין מנחתיה ומה מותר שלא עשה
החורין בן וכן פ' דמנא תפילין (עירובין דף צו.)
יגא פסח (ומילתא שחן מצות עשה (וספרי) הא
כתיב ושמרת את החוקק ואי' אלא יא' כל מקום
שנאמר חשמן פן ואל חוי לא תעשה אלמא חוי
פירשטא כצא פסח (ומילתא שחן משמע היינו שאין
בין לאו ואחרת ואין לומר דסוגיא דין כריתא
דמשני שינויא אחרתא פסק אלו חן הלוקין
מכות דף ג:) ומצי למימר אליבא דקרבן קבעי
אחרת דמי' קשיא דרבא אדרבא רבא דקבעי רבא
בשמעתין ודחיא מסקנא דמכות דקרבן לא בעי
אחרת אליבא דרבא אדרבא פירוש הקונטרס נמי עשה
קע' דאמאי תלי טעמא דפסח ומעלה משום דלית
בו לא חיובין דלית משום דלית ביה חטאת
דאפילו ל"ע דאמר לא בעי מעשה הא אומר ריש
לקיש ברש ברייתא (דף ג.) נתי דלא בעי ר"ע
מעשה רבה מעשה חטא עמי מידו אחרת לאומכא
שמעתין כרבי יוחנן דאמר ר"ע לא בעי מעשה
כלל ונראה לפרש דלישנא דמתני' קא ריקן דקני'
פסח ומעלה מצות עשה היינו שום בקום עשה
ומשמע נמי הלשון דלית ביה חטאת כלל:

מניין לזכות בהמה למקדשים שהוא חייב. פי'
בקנטוס אינן שריעבנדו דרך ביון
לסקלו באבנים הוה עובד דרך כבוד ולא קרינא
ביה איבה יעבדו הניס האלה את אלהים
ואעשה כן אפי' מניין שחייב ונראה דכל הנדו
דלאו אורחיהו בוכיהו אינן דמכובדים ינעו לא
נפקא מאיבה יעבדו דלישנא פסקא ראובי מיתות
(סנהדרין דף סג.) דאמר אבי שלש השתחוואת
בעבודה וזה ולמה אתה לכבדה ואתה לשלאל
כדרכה ואתה לזלוק ופריך כדרכה
מאיבה

דכתיב ואל פתח אהל מועד לא הבוא'. אלא אוהרת, מנלן. אמר קרא ואל זבחו
עוד'. תמי' מיינ' לזכות בהמה למקדשים, שהוא חייב, דכתיב ואל זבחו עוד את זבחים'.
אם אינו ענין לכבדה, דכתיב איכה יעבדו. תנינו ענין לשלאל כדרכה. אמר רבה, קרי ביה ואל זבחו. וקרי ביה ואל עוד'.
אפמי' מיינ' ענין לכבדה, עד כאן הוא מדבר בקדשים שהקדישין בשעת אישור הקבמות, והקריבן בשעת אישור הקבמות,

אף כאן, וכן, ומפני ליה לקרא לטומאת בגדים ולית ליה גי' חייב שרי' ליה.
לאו דו' של וירושלם. לצפונה של וירושלם. שכל מעשה חטאת בצפון: אבית חרשן.
גריץ שיקדים לשם דרשן מזבח שיהא נקרא קודם לכן מקום שפך הדרשן מכלל ולת' לא
גריץ: רבי אליעזר בן יעקב. ויא' דאמר לא משמעין על שפך אלא שיהא מקומו מדרון
שיהא דשנו משתפך: ודילמא מנסקומו משופך
הוא רשלי'. ומזה רבי אליעזר בן יעקב שיקדים
ש' דשן אלא דבעי נמי מקומו משופך: ושרי'.
המתקסן בצרכי שריפתן כגון המסיע בשעת
שריפתו. ויא' חנא אית ליה כרבי שמעון דאן
מטמאין בגדים עד שירצת בהן האור: דשויה
היובא. דהוי ניהר הכשר ואפר מירא לא וזה
לחנא קבא מטמאין עד שיעשו אפר דאדום
קרינא ביה אלא אפר לא מוקי ולרבי אלעזר
כרבי שמעון אין מטמאין בגדים:

הדרן עלך טבול יום
קדשים בחוץ והעלה בחוץ. בהעלם
אחד: חייב על השחיטה. וחיוב על
העליה. שהן שני ענפי עבירה דתריהו כתיבי
אשר ישחט ואשר יעלה (ויקרא יז) שלא תעלה
אל אבר מסה. ואנן מוקבל פנים בענין
כדכתיב ואל פתח אהל מועד לא יבאנו (שם)
כיון שהוציא פסלו. ואפי' חייב היה לשוחט
בחוץ ומעלה בחוץ: תפסא שאל' ב'. משום
דפליגי ר' יוסי הגלילי ורבנן בתרייהו דדמו דהך
פלוטאג' להדיה תנינו גבי הדי' פ' ב' בין שמיא
בטמא. ואפי' וכן הדר אביל ליה מחייבי ומה
לא נטמא בשר על ידי מה לי נטמא ע"י אחרים
שאני חייב אלא על טומאת הגוף. כדכתיב
וטמאתו עליו וברכתו ודרשין פ' ב' בין שמיא
(לעיל דף מג.) בטומאת הגוף תכבדו מדבר מי
שטומאה פורחת ממנו: גמ'. שחיטה והעלאה
ב' פרישות מוכרחות זו לזו בארזי חנו' אלא
אוהרת מנלן. דקא מחייבין ליה עליה חטאת
שאין חטאת באה אלא על לא וברת כרתן
המעלה מצות עשה ואין חיובין עליון
חטאת נמשכת בכריתות (דף ב.) פירוש
אפי' שעבודתו דרך ביון לסקלו באבנים הוה
עובד דרך כבוד ולא קרינא ביה איבה יעבדו
ואעשה כן ואפי' מניין שחייב: קרי ביה ולא
יזבחו וקרי ביה ולא עוד. דאי לכדכרי אלעזר
לכתוב ולא עוד את זבוחם לשעירים והאי
דכתיב ולא יזבחו לאוהרת שחטו חוץ אתא
דמקרי להאי פרשטא: ע"כ. עד ומקראי הוה
דלא יזבחו כל הענין העליון שענש ברת על
שחיטת חוץ ועל העלאת חוץ: מירב בקדשים
שהקדישן בשעת אישור הקבמות. מהשתקם
המשכן דאלו חן דרוקדשו מעיקרא אי לא
מירב ליה קרא בהדיא מטמאין לא שמעין לה'

שחרי
עוד'. תמי' מיינ' לזכות בהמה למקדשים, שהוא חייב, דכתיב ואל זבחו עוד את זבחים'.
אם אינו ענין לכבדה, דכתיב איכה יעבדו. תנינו ענין לשלאל כדרכה. אמר רבה, קרי ביה ואל זבחו. וקרי ביה ואל עוד'.
אפמי' מיינ' ענין לכבדה, עד כאן הוא מדבר בקדשים שהקדישין בשעת אישור הקבמות, והקריבן בשעת אישור הקבמות,

אף כאן, וכן, ומפני ליה לקרא לטומאת בגדים ולית ליה גי' חייב שרי' ליה.
לאו דו' של וירושלם. לצפונה של וירושלם. שכל מעשה חטאת בצפון: אבית חרשן.
גריץ שיקדים לשם דרשן מזבח שיהא נקרא קודם לכן מקום שפך הדרשן מכלל ולת' לא
גריץ: רבי אליעזר בן יעקב. ויא' דאמר לא משמעין על שפך אלא שיהא מקומו מדרון
שיהא דשנו משתפך: ודילמא מנסקומו משופך
הוא רשלי'. ומזה רבי אליעזר בן יעקב שיקדים
ש' דשן אלא דבעי נמי מקומו משופך: ושרי'.
המתקסן בצרכי שריפתן כגון המסיע בשעת
שריפתו. ויא' חנא אית ליה כרבי שמעון דאן
מטמאין בגדים עד שירצת בהן האור: דשויה
היובא. דהוי ניהר הכשר ואפר מירא לא וזה
לחנא קבא מטמאין עד שיעשו אפר דאדום
קרינא ביה אלא אפר לא מוקי ולרבי אלעזר
כרבי שמעון אין מטמאין בגדים:

הדרן עלך טבול יום
קדשים בחוץ והעלה בחוץ. בהעלם
אחד: חייב על השחיטה. וחיוב על
העליה. שהן שני ענפי עבירה דתריהו כתיבי
אשר ישחט ואשר יעלה (ויקרא יז) שלא תעלה
אל אבר מסה. ואנן מוקבל פנים בענין
כדכתיב ואל פתח אהל מועד לא יבאנו (שם)
כיון שהוציא פסלו. ואפי' חייב היה לשוחט
בחוץ ומעלה בחוץ: תפסא שאל' ב'. משום
דפליגי ר' יוסי הגלילי ורבנן בתרייהו דדמו דהך
פלוטאג' להדיה תנינו גבי הדי' פ' ב' בין שמיא
בטמא. ואפי' וכן הדר אביל ליה מחייבי ומה
לא נטמא בשר על ידי מה לי נטמא ע"י אחרים
שאני חייב אלא על טומאת הגוף. כדכתיב
וטמאתו עליו וברכתו ודרשין פ' ב' בין שמיא
(לעיל דף מג.) בטומאת הגוף תכבדו מדבר מי
שטומאה פורחת ממנו: גמ'. שחיטה והעלאה
ב' פרישות מוכרחות זו לזו בארזי חנו' אלא
אוהרת מנלן. דקא מחייבין ליה עליה חטאת
שאין חטאת באה אלא על לא וברת כרתן
המעלה מצות עשה ואין חיובין עליון
חטאת נמשכת בכריתות (דף ב.) פירוש
אפי' שעבודתו דרך ביון לסקלו באבנים הוה
עובד דרך כבוד ולא קרינא ביה איבה יעבדו
ואעשה כן ואפי' מניין שחייב: קרי ביה ולא
יזבחו וקרי ביה ולא עוד. דאי לכדכרי אלעזר
לכתוב ולא עוד את זבוחם לשעירים והאי
דכתיב ולא יזבחו לאוהרת שחטו חוץ אתא
דמקרי להאי פרשטא: ע"כ. עד ומקראי הוה
דלא יזבחו כל הענין העליון שענש ברת על
שחיטת חוץ ועל העלאת חוץ: מירב בקדשים
שהקדישן בשעת אישור הקבמות. מהשתקם
המשכן דאלו חן דרוקדשו מעיקרא אי לא
מירב ליה קרא בהדיא מטמאין לא שמעין לה'

שחרי
עוד'. תמי' מיינ' לזכות בהמה למקדשים, שהוא חייב, דכתיב ואל זבחו עוד את זבחים'.
אם אינו ענין לכבדה, דכתיב איכה יעבדו. תנינו ענין לשלאל כדרכה. אמר רבה, קרי ביה ואל זבחו. וקרי ביה ואל עוד'.
אפמי' מיינ' ענין לכבדה, עד כאן הוא מדבר בקדשים שהקדישין בשעת אישור הקבמות, והקריבן בשעת אישור הקבמות,

אף כאן, וכן, ומפני ליה לקרא לטומאת בגדים ולית ליה גי' חייב שרי' ליה.
לאו דו' של וירושלם. לצפונה של וירושלם. שכל מעשה חטאת בצפון: אבית חרשן.
גריץ שיקדים לשם דרשן מזבח שיהא נקרא קודם לכן מקום שפך הדרשן מכלל ולת' לא
גריץ: רבי אליעזר בן יעקב. ויא' דאמר לא משמעין על שפך אלא שיהא מקומו מדרון
שיהא דשנו משתפך: ודילמא מנסקומו משופך
הוא רשלי'. ומזה רבי אליעזר בן יעקב שיקדים
ש' דשן אלא דבעי נמי מקומו משופך: ושרי'.
המתקסן בצרכי שריפתן כגון המסיע בשעת
שריפתו. ויא' חנא אית ליה כרבי שמעון דאן
מטמאין בגדים עד שירצת בהן האור: דשויה
היובא. דהוי ניהר הכשר ואפר מירא לא וזה
לחנא קבא מטמאין עד שיעשו אפר דאדום
קרינא ביה אלא אפר לא מוקי ולרבי אלעזר
כרבי שמעון אין מטמאין בגדים:

רכ זבחים. פרק שלושה עשר – השוחט והמעלה דף קו עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)" תוספות רש"י

[illegible]

מאיה יעברו נפקא אלא אחת לשלל כדריה ואפילו לשלל כדריה כלל שעוברין אותה
במיון כגון פער ומרקוליס ואחז כדריה ושלא כדריה פי כדריה בעבורה כבוד אלא שאין
דריה בהשתחווה ואם תאמר גמול' רבא זכא וזכא ברמה למרקוליס מיאט כי אחז קרי'
למטבוכיה שאין דרכין כדריהם אבל למטבוכיה כגון פער ומרקוליס ואי' דגלי ליה
השתחווהו ומכאן נראה שיש להוסיף

בוכיחה ורת מפרש דחרי קראי בוכיחה כתיבי
האי קרא דהבא ולא יוכחו ועוד כתיב וזכר
אלהים יחרם ודרשניה בפ' ארבע מיתות
(סנהדרין דף סא) דרשנה דלעיל ולתל
לחיוב בכל עבודת פנים אפילו בשלא כדרכה
וקשה לפי' דהמאי קרא אל שבעתין אל אהודה
אל עונש במבחין מנא לן דעוד תריווה למכוברין
ר' ציבי' דלן לעונש דתן לאהודה ועד דלא תר
לאיתוי' איכה יעבדו אתה הוה ליה לממור אם
אינו ענין לכירשה על מנכובין דכתיב וזכר
לאהודה איהו ענין לעל כדרכה כלמור
מכובין אלמו עמו שפירשו נראה דרבי אלעזר אל
שלא כדרכה אתא לאשמעוי' דחיב אלא דנטק
מקריילסו לברחמו ונכובין נפקא לן דאין
חילוק בין מנכובין למנכובין כדפרי' דתו דהא מנ
בפרי' ד מיתות (שם דף סו) ב כריתות בעבדה
דדי להו אתח' כדכיריה ואתא לעל כדרכה
ואתח' למולך ולא מנכובין וכן קרא אחינא דת
למנכובין דתן למנכובין וק"א ודפרי' בפ' ד'
מיתות אימא רצח השתחאה ללמוד על הכלל
כדל' דקמרת וזכר עשה ל' לטופס השמשבין
בעולה לעבדה ומנחמה לעשה ל' חסיל אלא את
דקמאר רבי אלעזר ענין לזכות בזמנה המיסאס
כר מהשתחאה נפקא מאי קושיא דילמא
אשיריך לאהודה במשעבד בעבדה לעבדה דהא
לעלס הוא קר ולא יוכחו אהודה לעלס דהוב
לאהודים דתם ור"ל איהו איתח' להשתחאה ללמוד
על הכלל א"כ לא תעבדם דאוקמינן (סנהדרין דף
ס) למנפח ומשעבד הוא מיתח' לן לאהודה אוביחה
דמהשתחאה דהא ליפטן אוביחה חוב מיתה
בגמגומא מפלוס
אוהרה מניין היל השמר קרן פן תעלה
עולותיך. דא דמיתיי' אוהיבה
אוהרה דהעלהא מאסקטא דקרא דילפי דבהא
דבהא או שם אבל לאביי דבסמקן קשה דק"ו
דחיל לאיתוי' **מקום** שעשע אינו קרן שהוהרי.
ולא שייך לממור פסח ומילה ויכוחו דהבאל
למשיך שכן קרע עשה:
מה לשרעים טהורים שכן אסורין במשהו. פי'
בקמטור דתיבא במשבת מעילה בפר קרשי'
דמוב (דף טו) ולא תשקצו את פניהם בטומאה
ובענין ור"ל פתח הכתוב באביבה וסיים בטומאה

לומר שיעורו מואנחן של שרצים מנאים שטורו אביהן נשן על תלמידיהם (חגיגה דף י"א)
 48
 כתב בארי קרא רובל ארץ תרמוש וגו' ושיעורו מואנחן נפקא לן בזהל חזיין (חגיגה דף י"א)
 49
 שן חזמנו מוחליא ביהוה בכשרה דין פשוט הקונטרס ואנב חרופה לא לן ינין בה ובדריא
 50
 מסיק תהם קרא שרצים מנאים לטל מסוריהם דארמין במבוללין בדי הכונה דהתיב
 51
 שפייה דהקא הבולחי' לטלם כנסט וצ"ל שן שהוא חזקא דהבא קריישי' הבא קריישי' הבא
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120
 121
 122
 123
 124
 125
 126
 127
 128
 129
 130
 131
 132
 133
 134
 135
 136
 137
 138
 139
 140
 141
 142
 143
 144
 145
 146
 147
 148
 149
 150
 151
 152
 153
 154
 155
 156
 157
 158
 159
 160
 161
 162
 163
 164
 165
 166
 167
 168
 169
 170
 171
 172
 173
 174
 175
 176
 177
 178
 179
 180
 181
 182
 183
 184
 185
 186
 187
 188
 189
 190
 191
 192
 193
 194
 195
 196
 197
 198
 199
 200
 201
 202
 203
 204
 205
 206
 207
 208
 209
 210
 211
 212
 213
 214
 215
 216
 217
 218
 219
 220
 221
 222
 223
 224
 225
 226
 227
 228
 229
 230
 231
 232
 233
 234
 235
 236
 237
 238
 239
 240
 241
 242
 243
 244
 245
 246
 247
 248
 249
 250
 251
 252
 253
 254
 255
 256
 257
 258
 259
 260
 261
 262
 263
 264
 265
 266
 267
 268
 269
 270
 271
 272
 273
 274
 275
 276
 277
 278
 279
 280
 281
 282
 283
 284
 285
 286
 287
 288
 289
 290
 291
 292
 293
 294
 295
 296
 297
 298
 299
 300
 301
 302
 303
 304
 305
 306
 307
 308
 309
 310
 311
 312
 313
 314
 315
 316
 317
 318
 319
 320
 321
 322
 323
 324
 325
 326
 327
 328
 329
 330
 331
 332
 333
 334
 335
 336
 337
 338
 339
 340
 341
 342
 343
 344
 345
 346
 347
 348
 349
 350
 351
 352
 353
 354
 355
 356
 357
 358
 359
 360
 361
 362
 363
 364
 365
 366
 367
 368
 369
 370
 371
 372
 373
 374
 375
 376
 377
 378
 379
 380
 381
 382
 383
 384
 385
 386
 387
 388
 389
 390
 391
 392
 393
 394
 395
 396
 397
 398
 399
 400
 401
 402
 403
 404
 405
 406
 407
 408
 409
 410
 411
 412
 413
 414
 415
 416
 417
 418
 419
 420
 421
 422
 423
 424
 425
 426
 427
 428
 429
 430
 431
 432
 433
 434
 435
 436
 437
 438
 439
 440
 441
 442
 443
 444
 445
 446
 447
 448
 449
 450
 451
 452
 453
 454
 455
 456
 457
 458
 459
 460
 461
 462
 463
 464
 465
 466
 467
 468
 469
 470
 471
 472
 473
 474
 475
 476
 477
 478
 479
 480
 481
 482
 483
 484
 485
 486
 487
 488
 489
 490
 491
 492
 493
 494
 495
 496
 497
 498
 499
 500
 501
 502
 503
 504
 505
 506
 507
 508
 509
 510
 511
 512
 513
 514
 515
 516
 517
 518
 519
 520
 521
 522
 523
 524
 525
 526
 527
 528
 529
 530
 531
 532
 533
 534
 535

זבחים. פרק שלושה עשר – השוחט והמעלה דף קז עמוד א – מותר מהדרות "אבן ישראל – (שטיינזלץ)" רג

ה'ג דאמר רבי יונה אמר קרא שם העלה עולותיך ושם תעשה איתקש שאר עשית להעלה מה העלה לא עש אלא אם כן הוהיר אף שחיטה לא עש אלא א"כ הוהיר: **אשכחן מוקטרי בפנים שתקלין בחוץ**, שחית פנים שהו עומדים להקטירן בפנים והעלו בחוץ חייב בדרכיהם בהעלה (ויקרא ז) ואל פתח אהל מועד לא יביאנו בראיין להביאן לפנים ולהעלותן בדבוח

מדרב: מוקטרי חוץ. שחית חוץ שעומדין לקטר בחוץ ולא בפנים: **ואליהם תאמר**, דהו תחילת פרשת העלה וסמכותה לפרשת שחית חוץ על דאשכחן מוקטרי שחית חוץ שאמר שאם העלו בחוץ חייב ועליהם קרינן: **ואליהם תביב**, לשון קרישית הוא: ה"ג אלא בריבא דבי ר' ישמעאל: **ואליהם תאמר לערב פשיט**, וידו מוסף על ענן ראשון ומערב הפרשית לומר שאף שחית חוץ שדעלן בחוץ חייב ל"ו ביריות בתורה, וקחשיב הוה המעלה בחוץ והוהין בה מנייתא למי לא ואמר רבי יוחנן שאם עשא כולן בהעלה אחד חייב על כל אחת ואחת הא תרתי ניהול לחיוב המעלה איברי פנים והמעלה איברי חוץ דכין דגמרת לוד בהדקשא או בגמרא שוה דוד ליה כל דוד חוץ חוץ עבירה וחייב על כל אחת ואחת אפילו בהעלה אחד ונתני שלשים ושבע והא ליכא לשוניו י"ד המעלה קתיי בני דלוי דקא קרע המזבח את השבת והעובר עבדו וזה בחדא ואע"ג דטובא חובי איכא דרבי שניט ברייתא ואקשין עלה שבת ועבודה וזה ומשנינו חוץ חילוקין שלחן בוקמן דתנן במבסח שבת (דף עג) אבות מלאכות ארבעים חסר אחת ודעבדה וזה ענינא במסדרין (דף ס) אחד העובר ואחד העובר ואחד המקטר ואחד המנסך אבל רבא לא תנא בדיא המעלה איברי פנים והמעלה איברי חוץ ואף על גב דאיכא למשעמ מפלוגתא דרבי יוסי הגלילי ורבנן בדיא מיהא לא ענדי בתרתי: **ותא**, תנא: לקמן במתניתין (דף קז) הוורק (מקצת) דמים בחוץ שלא נתן ארבע מתנה אלא מתנה אחת חייב דדיא ודיא פנים בפנים בדבוחה לוד (לעיל דף קל) כל דהיתקן על מזבח היתקן שנתן במתנה אחת כיפה גמול, דאיתביא אוריקת דם בחוץ והא שחיטה והעלה הוא בדבוחי: דם יחשב דם שפר, לרבות את הוורק ואת קראי שבחשתי חוץ כתיב: או זבה כתיב גבי העלה או לרבות את הוורק: **ותא**, דלא תימא עד דמסקי עולה ושלמיה לא יביא, בשמע דהו ואינו חייב על חתם, לקמן פליגי בה איכא למאן דאמר על

ה'ג דאמר רבי יונה, **דאמר רבי יונה**, בפ"ק דברכות (דף ג) מדיקשא לית: **הנ'** תלחין ושכ הוין דאיכא המעלה והמעלה, רבין דגמרת לוד בדיקשא או בגמרא שוה והו ליה כל דוד חוץ עבירה וחייב על כל אחת ואחת אפי' בהעלה אחת השוחט ומעלה נמי דקתיי דהם בתרתי לא ידעין בוד בתרתי לאו איכא במיהא שוה פ' בקיטוס: **הא** ליכא לשוניו שם העלה קתיי בני דרבי דקא

רבא אמר, פדרבי יונה, דאמר רבי יונה, אתיא שם' שם' מה להלן, לא ענש אלא אם כן הוהיר, אף כאן, לא ענש אלא אם כן הוהיר, אשכחן מוקטרי פנים שחית בחוץ, מוקטרי חוץ שחית בחוץ, מנין, אמר רב פהניא, אמר קרא **'ואליהם תאמר, על המזבחות תאמר, מתקין לה רבא, מי תביב 'ועליהם, 'ואליהם' תביב, לערב פשיט**, רבי יוחנן אמר, **אתיא 'הבאה' 'הבאה' מה להלן, מוקטרי חוץ**, אף כאן, מוקטרי חוץ, מתקין לה רב ביבי, הא דתנן, **שלשים ושש ביריות בחוץ**, תלחין יושב הוין, דאיכא המעלה והמעלה, קשיא, והדגתן, הוורק מקצת דמים בחוץ, חייב, מנין, נפקא ליה, מתניתא דם יחשב, לרבות הוורק, דבר רבי ישמעאל, רבי עקיבא אומר, או זבה, לרבות את הוורק, ורבי ישמעאל, האי או זבה, מאי עבדי ליה, לחלק, ורבי עקיבא, לחלק מנא ליה, נפקא ליה, מילא ביבאנו, ורבי ישמעאל, ההוא מיבעי ליה, על השלם הוא חייב, ואינו חייב על החסר, ורבי עקיבא, נפקא ליה מילעשלו אתו, ורבי ישמעאל, חר, למוקטרי פנים שחיתו, והעלו בחוץ, וחד, למוקטרי חוץ שחיתו, והעלו בחוץ, ותא תנא, רבי ישמעאל אומר, יכול מוקטרי פנים שחיתו, חייב, תלמוד לומר, חייב, תלמוד לומר

'לעשות אתו', על השלם חייב, ואינו חייב על החסר, ורבי עקיבא, מוקטרי פנים שחיתו, והעלו בחוץ, חייב, ורבי עקיבא, האי דם יחשב, מאי עבדי ליה, לרבות שחיתת העוף, ורבי ישמעאל, נפקא ליה מאי אשר ישחט, ורבי עקיבא אומר לה, ההוא מיבעי ליה, על השוחט הוא חייב, ולא על המולק, ורבי ישמעאל, נפקא ליה מזה הדרב', דתנא **אשר ישחט, אין לי אלא שוחט בהמה, שחט עוף, מנא לן, תלמוד לומר 'אשר ישחט', יכול, אף המולק, ורין הוא, מה שחיתא דאין דרך הקשירה בפנים, חייב, מילקה, שדרך הקשירה בפנים, אינו דין שהוא חייב, תלמוד לומר 'זה הדרב', ורבי עקיבא אומר לה, ההוא מיבעי ליה לגמריה שות, וזה דתנן, הקומץ והמקבל דמים בחוץ, פטור, מנין, ומהירא מית דחייב, מיתא משחיטה, מה לשחיטה, שכן נפקלת שלא לאוכלין בפסח, מיתא מיריקה, מה ליריקה, שכן ור חייב עלית מיריה, ויתוי**

אבר חסר ואיכא למאן דאמר על דבמה חסירה עד שיעלה כל הבמה ואיכא למאן דאמר על הקטרה חסירה כגון פתח מבואות: **אוחי**, שלם משמע, דר' למוקטרי פנים ב' דאי כתב דוד הוא אמיתא דמי מילי מוקטרי חוץ אבל מוקטרי פנים מחייב דהא מוהירין פוקעין דחסור אלמא הקטרה היא: **והא תניא**, בנחותא: **ורעין פרי מוקטרי פנים**, שחית פנים שחסור כגון פקע מעל האור והעלן בחוץ חייב דהא מוהירין פוקעין, ור' ישמעאל נפקא ליה מאי אשר ישחט, אע"ג דאיטערין מוהירין למתנה בדרלקין אפילו הכי אשר ישחט ויתירא הוא דמיצי למיתב אל מוהירין למתנה איתיר ליה אשר ישחט לרבות שחיתת העוף: **ההוא מיביא ליה השוחט העוף חייב ואינו חייב על המולק**, והלכך איטעריו תרידיו דאי כתב אשר ישחט לרבות שחיתת העוף והא אמיתא כל שכן מליקה שוה דרך הכשירו בפנים לרבות כתיב דם שפר לרבות את העוף הדר כתיב אשר ישחט למעט מולק וסוף ל' **אלא שוחט בהמה**, בדרכיה אשר ישחט שור או כשב: **ומה שחיטה**, שאין ור דרך הכשירו של עוף בפנים חייב עליה בחוץ מליקה לא כיש: **תל' או הדרב**, מאי צדא ורג' אמרין ליה פקע שחית ואל מליקה לגמריה שוה, מפורשת ביש נחולין (כ"ב דף קכ) ובגדריה פריק בתרא (דף עח), דאקשין פריק בחוץ, ואל הקטרי פטור: **מנא ליה**, דספור: **ומריבין מתי תיתי לחיוב**, דאיטערין קרא למיטפריה מה לשחיטה שכן פוסלת בפסח ששחטו שלא לאוכלין, כגון לחולה וכן שאין יכול לאכול ביות בדרכיה (שמות יב) איש לפי שאכל מבשר תאמר בקובץ מנחה דלי שיש פסול שלא לאוכלין ובקבלה נמי אפילו בפסח לא ימספאל דאמריין פריק מנחי נשחט (פסחים דף סא), רבי אומר לשון חסירה הוא ד' באדם חסור סוף ל' טלה ור' בשראיתא לרודת הוא דפסלה ממשכא אובליק: **ותי' מויריקה**, דלא פסלה שלא לשם אובליק בפסח מויריקה עליון בחוץ חוהי ל' לקמייה וקבלת שכן ור חייב עליה מיתה, מה שאין כן בקמייה וקבלה דבעין עבודה תמה ולא עבודה שיש אחריה עבודה כדאמריין פרק בראשונה בסוד יומא (דף כד), והני תרידיו ישי חסירה עבודה

זבחים. פרק שלושה עשר – השוחט והמעלה דף קז עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)"
תוספות

1 להכי' כתביה קרא אל תיתי מבנייא. תימה על סוגיא זו רבפ' בתרא (דף קטו) דרשין
2 אשר יעלה עולה מה העלאה שהיא גמר עבודה אף כל שהיא גמר עבודה למעט
3 קומץ ומקבל והיוצק החבל והפחת הדמולת ברי' "כול' חוץ לשלש מחנות. ויחלף בוש
4 מפיסם והתפסם כדילפי' בדיוני ב"ד בפ' נגמר דרוק (שבתריץ דף סב) ואפי' אינה מופנה
5 לפינן בגימלי מילין כיון דלא אשכחון מחוץ
6 למחנה אלא חוץ לשלש מחנות:
7 ולא בעי אל פתח אהל מועד. א"ע' דאדעיתך
8 לקמן (דף קיג) למעטיו רובע ותרבע ופחת
9 חטאת וקדשי ברוך כחובא פתח אהל מועד
10 כתביה דג'
11 ולרבא נכתוב דרמנא אל פתח אהל מועד
12 מחוץ למחנה ובמחנה לא למח' וקא
13 קשיא ליה לרבא ל"ל דרבא דרמנא כלל מחוץ
14 למחנה ובמחנה יתן פ"י הקטני:
15 המעלה בזמן חוה. לעיל פירשתי בירוש קדש'
16 קדשיה (דף ס. ט) גבי מנחת שפגפג
17 ופירשתי מ"ט [נטק] ורבא המעלה ולא נטק השוחט:
18 ריש' קדשיה אמר פטור קדשה דראשנה ברי'
19 תימה על פיר' עליה מחוץ למחנה משמעות
20 דפריך בפ"ק דמגילה (דף י') ארי יצחק דאמר
21 משמתי שוקמריבין בבית חוה:
22 יוחנן אמר חייב דחבור עולין כעולין דמו.
23 ואל' למח' ליה שחיטתא ששענין ליה לר'
24 יוחנן דאמר בפ' הקומץ רבה (מנחות דף ב') ש'
25 הקטרה בפחות מבית ויבין דחשיב הקטרה בפנים
26 מרחיב בחוץ כדאמר לקמן (דף קח) גבי מוקטרי
27 פנים שחשור דחייבין עלידם בחוץ כיון דבפנים
28 היא הקטרה ומהדרין פוקעין ויל' דהא דחשיב
29 ליה לר' יוחנן הקטרה הנייה לענין מקטיר לחצאין
30 משעלש' חוץ ומפני' דבפרק כל המנחת באת
31 מצה (מנחות דף ח') חביב ליה הקטרה גבי שאור
32 ורבש' דאמר' י' ש' קומץ פחת משני יוחסין וש'
33 הקטרה פחת מבית שאני היום כדתיב קרא ועוד
34 דבשחיט' חוץ מפיס' שטו כדדרשין הכא על
35 השלם הוא חייב ואינו חייב על הדסר ועוד דהא
36 איתקש משמיהו ב' ל' מל' אכילה מנחה לאכילה
37 אורח ומדעשה על פתח חשיב דחייב למקומן לא
38 מפיסאל' פחות מבית שטו דמוקטיר בחוץ אלא
39 מרחיב בפחות מבית:
40 שחיטת

1 תיתי מבנייא. משחיטה חוריקה דכי פרכת מה שלשוחט שכן פוסלת שלא לשם אולכין
2 בפסח וריקה תובית מזה לזריקה שכן זו זריב עליה מיתה שחיטה תובית חוור חוור דתיב דתיב
3 השוה שבחן שחן עבודה וחיובין עליהן בחוץ אף אני אבאי קמינה וקבלה שחן עבודה
4 ורחיבין עליון בחוץ: אם כן. דמיתי מבנייא לחיוב בחוץ על עבודתו שאינם מפורשת
5 בפירשה ויש להביאן במנה העד לא יאמר בחוריקה
6 ותיתי מבנייא משחיטה העולאת דה"ג להכי'
7 כתבה קרא דלא איתא מבנייא. למעמד דאע"נ
8 דאיתא מבנייא אל תיתי מבנייא: שחן ורוק
9 בתעלה אחריו לר' ישמעאל. דנפקא ליה וריקה
10 מרס שפר. בעונש של שחיטה אינו חייב אלא
11 אחת. דודו דרת חור' ואל' הוא: לר' יצחק. נפקא ליה
12 מנא זבח דרבתי (וירקא ז') גבי העולה חייב
13 שחיט. משום דרשמו ממשחזק: שחן וריקה ושם
14 תעשה. חזכי' העולה לבריה והשאר כללן
15 בעשייה אחת למעמד דלא מרחיב אבולחו אלא
16 דהא: מלינתי קרא. דהציא העולה כדילפי' כשאר
17 עשיות למעמד דמחייב עולה באפי' נפשה
18 ואשאריו באפי' נפשיה: שחן ורוק והעלה לר' יצחק
19 כן לר' ישמעאל בן לר' יצחק שחן חיות לר'
20 ישמעאל כיון דכולם חתולים (אחר') מרחיב
21 בתעלה הוא דאית ליה קרא דהציא ואשוחט
22 חוריקה דהא דמחור קרא נפקי ודל"ע אשוחט
23 מרחיב הוא העולה חוריקה קרא ובהא דל' מלני
24 אביי אורי' אבדו דלאביי נמי דרבני הכל חייב
25 שחין הוא אשוחט דהא שאר עשיות: ד"ד
26 או אשר ישחט מחוץ למחנה ב"ד כי שישחט
27 לשלש מחנות. ויחלף בוש מפיסם והתפסם
28 כדילפינן בדיוני ב"ד בסנהדרין (דף מב). ח"ל
29 בירשה וקרא או ע' במחנה ז' במחנה ביול אף
30 במחנה שכינה. אלא ששחט מקום שחשטו כחן
31 שחט עולה בדרום ויהא חייב: ח"ל מחוץ למחנה.
32 דמשמע חוץ לשלש מחנות: מה לחל'. מיוחד
33 שאינו ראו לשחיטת שום זבח אף במחנה כחן
34 במחנה ליה שאינו ראו לשחיטת שום זבח
35 נכתוב קרא במחנה ואל' מחוץ למחנה. חוץ
36 למעט עולה בדרום ובמחנה לפרש' ליה בעינן
37 חוץ למחנה מחנות אלא מחוץ למחנה למעט
38 הכיאו למח' ל' לאו לפשעין ש' חייב. דהכי
39 משמע שלא הכיאו לפתח אהל מועד יצא זה
40 שהביאו לעורה ופרכין ולרבא. דפטור אננו
41 דמשמע כל חללה של עורה קרי אל פתח
42 לכתוב אל פתח. למעטיו ג' ולמעטיו עולה
43 בדרום שהרי באו אל פתח למעטיו משמעו
44 דהוא במחנה ליה שלא הכיאו אל פתח. מחוץ
45 לפתח במחנה ל' לאו לאיתוי' ג' אל
46 במחנה ודודא איתא מחוץ דלא תימא מנמנמה
47 איתריב' נמי שחט עולה בדרום ח"ל מחוץ
48 למעמד דבענין מקום שאינו ראו לשחיטת שום
49 זבח ואל' פתח איצטריך לדרשא איתריב' דהא
50 לפתח אהל מועד יחיבין עליו בחוץ יצאו פתח
51 חטאת וקדשי ברוך הבית (לאו) לאיתוי' [בולת]
52 בפנים ב'. דלעולם ג' חללה אל מרחיב דלא קריא
53 ביה ואל' פתח אהל מועד לא הכיאו שדרי' הכיאו
54 אלא לאיתוי' הוא בפנים דהוא חייב דלא
55 חתם פתח אהל מועד דאין חייב באמר במחנה
56 לאיתוי' לחובא דחור' איתא מחוץ דלא תרבי
57 במחנה שחט עולה בדרום ומח' אל פתח אהל
58 מועד לא הכיאו שלא הכיאו מחוץ דהא קדש'
59 קדש' בצפון תלמוד לומר מחוץ חייב אלא
60 משום חוץ דאית ראו לשחט וכן דלא תרביה בדקאמרת שהוא מקום שאינו ראו לשחיטת כל זבח דכיון דאשמעין מחוץ דעלה בדרום פטור שמע
61 מינה אלא מחוץ מועד לא כדדרך דאיתא קדש' אלא אהבא כל דהו ובכלה שיהא כיון לחוץ חלל העורה שחיטה חייב הוא. ודרי' לא הכיאו בירשה השוחט לא פתח מחוץ פתח נפקא
62 המעלה בזמן חוה. בחוץ: וקרישה לעתי' לר' יצחק. דהוא ליה בבחייה ושעת איסור הבמות אלא בשחי' בזמן בחייה. כימי עורא. לאו כפכלל דרי' אליעזר כבי' לא קרישה. הלכך
63 עשין קלעים מביסין תזמה חוורו וקדשי בקידוש ומופשיש מביסין שבעות (ד' יד). עצב. אף מצה תלעולתו אף פירש בדאמורן פירש דמבית מועד (לעיל דף קס"ג):

1 תיתי מבנייא. משחיטה חוריקה דכי פרכת מה שלשוחט שכן פוסלת שלא לשם אולכין
2 בפסח וריקה תובית מזה לזריקה שכן זו זריב עליה מיתה שחיטה תובית חוור חוור דתיב דתיב
3 השוה שבחן שחן עבודה וחיובין עליהן בחוץ אף אני אבאי קמינה וקבלה שחן עבודה
4 ורחיבין עליון בחוץ: אם כן. דמיתי מבנייא לחיוב בחוץ על עבודתו שאינם מפורשת
5 בפירשה ויש להביאן במנה העד לא יאמר בחוריקה
6 ותיתי מבנייא משחיטה העולאת דה"ג להכי'
7 כתבה קרא דלא איתא מבנייא. למעמד דאע"נ
8 דאיתא מבנייא אל תיתי מבנייא: שחן ורוק
9 בתעלה אחריו לר' ישמעאל. דנפקא ליה וריקה
10 מרס שפר. בעונש של שחיטה אינו חייב אלא
11 אחת. דודו דרת חור' ואל' הוא: לר' יצחק. נפקא ליה
12 מנא זבח דרבתי (וירקא ז') גבי העולה חייב
13 שחיט. משום דרשמו ממשחזק: שחן וריקה ושם
14 תעשה. חזכי' העולה לבריה והשאר כללן
15 בעשייה אחת למעמד דלא מרחיב אבולחו אלא
16 דהא: מלינתי קרא. דהציא העולה כדילפי' כשאר
17 עשיות למעמד דמחייב עולה באפי' נפשה
18 ואשאריו באפי' נפשיה: שחן ורוק והעלה לר' יצחק
19 כן לר' ישמעאל בן לר' יצחק שחן חיות לר'
20 ישמעאל כיון דכולם חתולים (אחר') מרחיב
21 בתעלה הוא דאית ליה קרא דהציא ואשוחט
22 חוריקה דהא דמחור קרא נפקי ודל"ע אשוחט
23 מרחיב הוא העולה חוריקה קרא ובהא דל' מלני
24 אביי אורי' אבדו דלאביי נמי דרבני הכל חייב
25 שחין הוא אשוחט דהא שאר עשיות: ד"ד
26 או אשר ישחט מחוץ למחנה ב"ד כי שישחט
27 לשלש מחנות. ויחלף בוש מפיסם והתפסם
28 כדילפינן בדיוני ב"ד בסנהדרין (דף מב). ח"ל
29 בירשה וקרא או ע' במחנה ז' במחנה ביול אף
30 במחנה שכינה. אלא ששחט מקום שחשטו כחן
31 שחט עולה בדרום ויהא חייב: ח"ל מחוץ למחנה.
32 דמשמע חוץ לשלש מחנות: מה לחל'. מיוחד
33 שאינו ראו לשחיטת שום זבח אף במחנה כחן
34 במחנה ליה שאינו ראו לשחיטת שום זבח
35 נכתוב קרא במחנה ואל' מחוץ למחנה. חוץ
36 למעט עולה בדרום ובמחנה לפרש' ליה בעינן
37 חוץ למחנה מחנות אלא מחוץ למחנה למעט
38 הכיאו למח' ל' לאו לפשעין ש' חייב. דהכי
39 משמע שלא הכיאו לפתח אהל מועד יצא זה
40 שהביאו לעורה ופרכין ולרבא. דפטור אננו
41 דמשמע כל חללה של עורה קרי אל פתח
42 לכתוב אל פתח. למעטיו ג' ולמעטיו עולה
43 בדרום שהרי באו אל פתח למעטיו משמעו
44 דהוא במחנה ליה שלא הכיאו אל פתח. מחוץ
45 לפתח במחנה ל' לאו לאיתוי' ג' אל
46 במחנה ודודא איתא מחוץ דלא תימא מנמנמה
47 איתריב' נמי שחט עולה בדרום ח"ל מחוץ
48 למעמד דבענין מקום שאינו ראו לשחיטת שום
49 זבח ואל' פתח איצטריך לדרשא איתריב' דהא
50 לפתח אהל מועד יחיבין עליו בחוץ יצאו פתח
51 חטאת וקדשי ברוך הבית (לאו) לאיתוי' [בולת]
52 בפנים ב'. דלעולם ג' חללה אל מרחיב דלא קריא
53 ביה ואל' פתח אהל מועד לא הכיאו שדרי' הכיאו
54 אלא לאיתוי' הוא בפנים דהוא חייב דלא
55 חתם פתח אהל מועד דאין חייב באמר במחנה
56 לאיתוי' לחובא דחור' איתא מחוץ דלא תרבי
57 במחנה שחט עולה בדרום ומח' אל פתח אהל
58 מועד לא הכיאו שלא הכיאו מחוץ דהא קדש'
59 קדש' בצפון תלמוד לומר מחוץ חייב אלא
60 משום חוץ דאית ראו לשחט וכן דלא תרביה בדקאמרת שהוא מקום שאינו ראו לשחיטת כל זבח דכיון דאשמעין מחוץ דעלה בדרום פטור שמע
61 מינה אלא מחוץ מועד לא כדדרך דאיתא קדש' אלא אהבא כל דהו ובכלה שיהא כיון לחוץ חלל העורה שחיטה חייב הוא. ודרי' לא הכיאו בירשה השוחט לא פתח מחוץ פתח נפקא
62 המעלה בזמן חוה. בחוץ: וקרישה לעתי' לר' יצחק. דהוא ליה בבחייה ושעת איסור הבמות אלא בשחי' בזמן בחייה. כימי עורא. לאו כפכלל דרי' אליעזר כבי' לא קרישה. הלכך
63 עשין קלעים מביסין תזמה חוורו וקדשי בקידוש ומופשיש מביסין שבעות (ד' יד). עצב. אף מצה תלעולתו אף פירש בדאמורן פירש דמבית מועד (לעיל דף קס"ג):

זבחים. פרק שלושה עשר – השוחט והמעלה דף קח עמוד א – מותוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזולץ)"
רן תוספות

שחיטת לילה איכא בינייהו. לכאורה רבי ורבי אלעזר ברש"י דאמר בפרק
 דמנחת מקדש (לעיל דף פד.) נשחטה בלילה אם עלתה לא חדר ודחשוה קדש
 מקבול ולא היתה לו שעת הבשר אבל לרבי יודה דאמר אם עלתה חדר בין לרבי בין לרבי
 אלעזר ברש"י שחט בלילה בפנים והעלה בחוץ לא מבטיח (לילה) לרבי ויסי הגלילי פטור
 אלא אפילו לרבנן נמי פטור בדומה בפנים פירוק
 (למקן קא) בני דהא רחנן ר' אומר כל שחיבין
 עליו בחוץ וחיבין על כירצו בו בפנים שהעלה
 בחוץ ומפרש ועזרי גופיה שחיטת בדמה בלילה
 איכא ביניהו דדק השוחט בחוץ בדמה בלילה בפנים
 והעלה בחוץ פטור פירוש דאין מחקבל בפנים כר'
 יודה דאמר אם עלה (לא) יד שחט בחוץ
 והעלה בחוץ חיב אלמא דאפילו לרבנן תומדיב
 שחט בחוץ ומעלה בחוץ כדון בדמה בלילה
 בפנים ומעלה בחוץ פטור לר' יודה וקצת נתינה
 ועזרי דאמר נקטי חבא שחיטת לילה וקבלה
 בכלי חול דהיינו כמנ שפך דמה נלא ידי אלא
 לרש ולרבי יודה תרווייהו ידיו חלו לזו למישר
 איכא ביניהו נשחטה בחוץ לזמנו חוץ למקומו
 ולכליל עלמא לא יד דחיי קדש מקבול ואי
 היתה לו שעת הבשר נשחט אבא דנקטי רבה
 חרעבי בסוף פירוק (שם) בני פלוגתא דרש ורבנן
 שחיטת לילה וקבלה בכלי חול נקטי נמי חבא
 וצריך לדרוק לר' יודה דאמר (לעיל דף פד.)
 ביצא דמה אם עלה ידי חורק מקצת דמים
 בחוץ דחיב אר' דאין קדש מקבול נשחט רבי
 יודה לא היה חיב הוא דרשנין מקרא לרבות
 חורוק דלמא בשחטיו ואלא שחיטיו פנים מיד
 דהוא אשחטת לילה בסוף פירוק אבל לרבי ויסי
 הגלילי אליבא דרבי יודה הוא לא משכחת לה
 חורק בחוץ דחיב ועד יצא הוא דמפטור לר'
 יודה משום דאין קדש מקבול היינו בשאין קדש
 מקבול מנחת פסול אחר מלבד פסול זה שיצא
 לחוץ והעלה ונחיה נמי דמתני' מחייב הקומץ
 והלכות והקטרת ומנחת כהנים שנחלץ בחוץ אף
 על גב דאמרין ברש"י דמנחת (לעיל דף פג.)
 דמנחת לר' הגלילי ידיו וכו' ובסניס דבאים עם
 דהובא דאמרין לרבי כלן אר' יודה בריה דר' שמעון
 (דף קט.) דמריב פסולין לא ידו ובישחט בלילה
 ונשפך דמה שבע מנה דרבי יודה היא ולא
 מחייב אחיני משום דירדו ואפילו חבי מחייב
 אקומץ ומנחת נסכים וניסוך וזו דמנחת והיינו
 טעמא דפרשיתא וקצת קשה דלרבי יודה אין
 מחייבם מה שהשיב ר' אלעזר ברש"י חתך ריי
 הגלילי דבאחי תיקשי ליה אף הקומץ בפנים
 והעלה דאחי כיון שהוציא פסלו: **רבנן** סברי
 מנו. באיסור לולל פלגי דכפרש בסוף גיד
 תנשה (וחלף דף קא.) שונג

חייב: גמרא מאי שנא המעלה להדיוט דפטור, דכתיב 'לח'. בשחיטה נמי, הכתיב
 'לח'. שאני התם, דאמר קרא, 'איש איש'. גבי העלאה, נמי כתיב 'איש איש'. מיפני
 ליה, לשנים שהעלו באכר, חיבין. אי הכי, הכא נמי, מיפני ליה לשנים שהאזו בפסין
 קרא 'ההוא', אחד ולא שנים. אי הכי, גבי העלאה נמי, הא כתיב 'ההוא'. מיפני ליה,
 למעושי

ראש וזה. של עלה הגוף והעלו בחוץ: מלא אי פריש מצוה לחזור ולמלוה בדכתיב
 (ויקרא ב) ולא תשחט מנחת בריה: שעת הבשר. ליקרב בפנים: שכן קדש מקבול. אע"פ
 שהוציא אם חור הבשר והעלה לא יד בדאמרן בדומה מקדש (לעיל דף פד.) הלן
 והוציא בו: שחיטת לילה איכא בינייהו. לרבי שחט בדמה בלילה בפנים והעלה בחוץ
 פטור שלא היתה לו שעת הבשר בדבשחטתה
 נפסלה לר"א חיב שחרי הקדש מקבול שאם
 עלה לא יד. רבה אמר קבלה בכלי חול איכא
 בינייהו. שעת הבשר ליכא קדש מקבול איכא
 דכל שפסולו בקדש הקדש מקבול: חבא
 דנפמא נפול שוה ואח"כ נפמא הבשר. ואפילו
 ע"י אחרים מודה ר' יסי הגלילי דחיב בדאמרן
 מה לא יד עמו לר' ע"י אחרים טעמא דר' יסי
 משום דאמר ר' יסי קדש הוא ובאן אר' יסי
 טומאת הגוף קודם: כי פלגי' בשנפמא כשר
 תחילה. ונאמר על זה משום טומאת בשר שאין
 חיבין עליו חטאת וכו' הדר נגמא הגוף אתי ליה
 לר' יסי אין איסור טומאת הגוף חל על איסור
 זה ואע"י דאיסור כולל הוא דאיכא למימר
 דמיני דמיתסר בשאר חטאות טהורות משום
 טומאת הגוף נחסר מיד כל אמרינן ותי מנו
 הלכך אין אריה נגמא שאכל את הטהור לכאן
 דהחם טומאת הגוף קודם ורבנן סברי אמרינן
 גמ. ואיסור כולל חל על איסור אחר דהא
 דאמרין אין איסור חל על איסור באיסורי
 דלעמא אמרינן: נהי ולא אמרינן גמ. לחיה
 איסור על איסור ואפילו הוא כולל מיהו הני
 מילי דהאב דשקרו שוין אבל חבא תיתי טומאת
 הגוף דחמירא ותיתול כבולל על טומאת בשר
 דקלא דרבי אמרינן בשחיטת וחיץ פריק גיד
 (בשחט דף קא.) דרבי ויסי הגלילי לית ליה איסור
 חל על איסור אפילו ע"י כולל ובאיסור תמור
 אתי ליה איסור חל על איסור כשהוא איסור
 כולל גבי אכל גיד תנשה של עלה דאוקומא
 כרבי ויסי הגלילי וקצת חיב שחיטת: **מנחת**
 השוחט קדשים בחוץ. לאבילת הדיוט חיב
 והמעלה להדיוט פטור. משום העלאת חוץ וחיב
 משום עובד עבודה זרה ואם הווי בעבודה זרה
 רשע כדעלאת חוץ ויהא מביא על שגגתו ודא
 וטעמא מפרש בגמ': שנים שאחיו. בגמרא מפרש
 לה: חלה ונורע לו וחור והעלה. מאותה בדמה
 עצמה ובגמרא מפרש פלוגתיהו: שיעלה לראש
 המנחה. שיבנה מנחב לשם כך ויעלה וטעמא
 מפרש בגמ': **גמ'** דכתיב לח'. ואל פתח אתה
 מועד על יביאנו לעשות אותו לח' (ויקרא יז)
 מביא דבעשה לח' הכתוב מדרב: שחיטת
 חוץ נמי כתיב. (שם) ואל פתח אתה מועד לא
 הביאו להקריב קדש לח': איש איש. להביא איש
 ששחט לאיש: שאני התם. כשהשחט לא מנח
 למישרד איש איש להדיב שנים שאחיו בסכין
 ושחט: דהא כתיב והוא. וקא סלקא דעתך
 ונברת האיש ההוא (שם)
 ונשחטו, שהחיבין. שאני התם, דאמר

והשחטו, שהחיבין. שאני התם, דאמר

זבחים. פרק שלושה עשר – השוחט והמעלה דף קח עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזלץ)"

תוספות

שוגג 1
אנוס מוטעה. קצת קשה אנוס ליל קרא פשיטא דאנוס דרמנא פטירה ושמוא האי 2
אנוס פטיר לאומר מותר והמה ליל קרא למפסירה מברת כשחוט שוגג פשיטא בר 3
קרוב הוא לי סד אמנא אי לא מיתו קרבן לדיד בברת דלא דאור הבאת קרבן דוקא כתיב 4

והמעלה 5

להדיוט פטור. פי' בקונטרס פטור 6
משום העלאת חוץ וחיוב משום 7
עובר עבדה וזה אדם הדין בעבדה וזה שגוגו 8
העלאת חוץ אינו מביא על שגגתו טעאת והימה 9
אנא יחייבו מעלה להבדור משום מעלה בחוץ 10
כיון דמזיר עבדה וזה לאו שב מדינתו הוא 11
דמזיר לעבדה וזה מותר לכל תורה כולה 12
ובתם דחק עצמו בעצמו דמעלה להבדור אין 13
שיך לחייבו משום עבדה וזה כיון דאין מחתבין 14
לשע עבדה וזה 15

להוציא 15
שנים המשתלח היתא לאורח הגולה 16
דקדום העלאת מתיבין יתחייב תורה 17
כדמזכיר פרק שני שעירי (וימא דף סב): 18

דברה 18

תורה כלשון בני אדם. בפרק אלף 19
מצאיתא (ב"מ דף לא) פירשתי: **אכל** 20
במה כתיב. לפיכך העלה כמה אברים חוץ 21
זה אינו חיוב אלא אחת אקטא מתיבין דאיתיה: 22
לכלה בחמה אקטא פטור דמזיר חסרה וזה 23
שעלה חוץ הוא נאבד ומיט אכל אבל אבר 24
אבל אבר אחד שדעלה להוציאן לבעי' לא מתיבין 25
אלא אחת ומתיבין אית קטור רבני ונתון אמר 26
מחלוקת באבר אחד דמר סבר מוקטרי פנים 27
שחשור והעלו בחוץ וחיוב וכו' כתיב לעשות אותו 28
אשחשיו חוץ אבל לא אשחשיו פנים דהא 29
מחלוקת פוקעין מר סבר מותר כי שמינאל 30
דלעיל וקסבר דלא מוקטרי פוקעין ואכל בר' 31
אברים חיוב על כל אבר לבעי' וא"ת מאי טעמא 32
לא מתיבין אבות שני דלא מוקטרי פוקעין 33
מזמ אס מחתך אבר אחד לכמה וזיתים חיוב 34
להעלות את כולן א"כ הקטרה הוא ואמאי לא 35
מתיבין עלה בחוץ ויל דהא מתיבין להקטיר הכל 36
לא משום דלעיל חשבה הקטרה בחצי וכן 37
אלא משום דתורה חוץ הקטרה הוא וביד 38
שחלחיל בה גמר אבל א"כ מחלוקת פוקעין שחשור 39
והקטרה שאר מה ש' למזר דשמינאל הקטרה 40
בחיוב אבר וכו' שיהיה ו' ובקונטרס פי' בעי': **לא** 41
נחלקו אלא במוקטרי חשור חשור והעלו בחוץ 42
סבר חיוב. פי' בקונטרס סבר כתיב אותו למעשיו 43
פחות מכות אתה שאין הקטרה שלמה ובדרשה 44
לקטן וא"ת ומאי טעמא בעי קרא למעשיו פחות 45
מכות וזה אנוס שחשבה תורה בחצי שיעור 46
חצי וזה חצי שיעור הוא ולא מצעו הקטרה 47
להחזיקי פחות מכות ולא לעצמן שחשבה וזה 48
דבר אלא דקרא נמי חצי ודבר חזק דחיבי פחות 49
מכות למאן דאית ליה מכת קרא ויש לומר 50
דשגגו כיון דמחלוקת פוקעין פחות מכות וזה 51
אמנא דמתיבין בחוץ אי לא דכתיב אותו 52
במזבח 53
מחלוקת פוקעין כו'. דא מוקטרי פנים שחשור 54
בריש פירוקין (דף קו) לר"ע מוקטרי פנים שחשור 55
הקריבין בחוץ היינו קראי כגון אמנא או איברי 56
עלה שחשור דלא מוספלי בדיב' אבל מחצה 57
שחשור וקטרת ולבנה שחשור דמיפסלי מחצה 58
הסחין פטור דברתן לקמן (דף קט) וכולן שחשור 59
כל שהוא והקריבין בחוץ פטור וגי' עולה קתי' 60
המעלה (עלה בחוץ) חיוב ומצטרפין ליה 61
להעלותן בחוץ ולחייבי עליהן משום פגול נותר 62
וטנא (ואמרינן וכן) ואמרינן בחוץ (חיוב) 63
ותשענע בנותר דביתחור מיידי דקתי' בביתא 64
עלה ואמרינן אין שלמים ואמרינן 65
לא 66

למעוטי 1
שוגג, אנוס ומוטעה. **אי הכי, הכא** 2
נמי, מיבעי' למעוטי אנוס, שוגג ומוטעה. **תרי** 3
ההוא' בתיבי. ואלא, לה' לקוח לי. להוציא שיעור 4
המשלח: חומר בהעלאת כו': תנו רבנן, איש 5
איש' מה תלמוד לומר. לרבות, שנים שאמרו באבר 6
והעלו, שתיבין. שיכול, ותלא דין הוא. ומה השוחט 7
להדיוט, שתיבין. שנים שאמרו בפסין ושהטו, פטורין. 8
המעלה להדיוט שפטור, אינו דין ששנים שאמרו, 9
פטורין. תלמוד לומר 'איש איש', דבר רבי שמעון, 10
רבי יוסי אמר, 'ההוא' אחר ולא שנים. אם כן, 11
מה תלמוד לומר 'איש איש', דברה תורה כלשון 12
בני אדם. ורבי שמעון, האי 'ההוא' מיבעי' ליה, 13
למעוטי שוגג, אנוס מוטעה. ורבי יוסי, מה'הוא' 14
'ההוא' ורבי שמעון, 'הוא' 'ההוא' לא דריש. ורבי 15
יוסי, מה'הוא' 'איש איש', דברה תורה כלשון בני 16
אדם. ההוא 'איש איש' נמי, דברה תורה כלשון 17
בני אדם. ואלא, השוחט להדיוט, מנא ליה דתיבין. 18
ונפקא ליה, מ'דס' הישב 'איש' ההוא דס' שפר, 19
ואפילו השוחט 'איש': העלה וזהו והעלה כו': 20
אמר ריש לקיש, מחלוקת באבר אחר, ומשע' אברים. 21
דמר סבר, פי' כתיב 'לעשות אותו', על השלם 22
הוא חיוב, ואינו חיוב על החסר, אבל בהקמה 23
כתיב. ומר סבר, אבל אבר ואבר כתיב. אבל אבר 24
אחר, דבריה הכל אינו חיוב אלא אחת. ורבי יוחנן 25
אמר, מחלוקת באבר אחר. דמר סבר, מוקטרי 26
פנים שחשור, והעלו בחוץ, חיוב. ומר סבר, פטור. 27
אבל באבר אחר ומשע' איבריו, דבריה הכל חיוב על 28
כל אבר ואבר. ופליגא דעולא. דאמר עולא, הכל 29
מודים במוקטרי פנים שחשור, והעלו בחוץ, שתיבין. 30
לא נחלקו אלא במוקטרי חוץ שחשור, והעלו 31
בחוץ, דמר סבר, פטור. ומר סבר, חיוב. אינא 32
באמר עולא, דמר מודים, במוקטרי חוץ 33
שחשור, והעלו בחוץ, שחשור פטור. לא נחלקו אלא 34
במוקטרי פנים שחשור, והעלו בחוץ, דמר סבר, 35
פטור. ומר סבר, חיוב. ופליגא דאבויא דשמואל, 36
אלישנא קמא דעולא. דאמר אבויא דשמואל, כמאן 37
מחלוקת פוקעין לגבי מזבח, כמאן, דלא דרבי יוסי: 38
ואינו חיוב עד שעלה כו': אמר רב הונא, מאי טעמא דרבי יוסי, דכתיב 'וַיִּזְחַן 39
מִזֶּבֶחַ לְה' אֹמֶר רִבִּי יוֹחָנָן, מאי טעמא דרבי שמעון, דכתיב 'וַיִּזְחַן מִזֶּבֶחַ אֶת גִּדֵּי הַעִזִּים 40
וְאֵת הַמִּנְחָה וַיַּעַל עַל הַצֹּרֵחַ לְה'.' וַיִּזְחַן נֹמֵר, וְהַכְתִּיב 'וַיִּזְחַן מִזֶּבֶחַ לְה'.' הוּא, וְהַכְתִּיב 41
בְּעֻלָּא. וַיִּזְחַן נֹמֵר, הָא פְתִיב 'וַיִּזְחַן מִזֶּבֶחַ', הוּא דְּכָתִיב, וְהַכְתִּיב 'וַיִּזְחַן מִזֶּבֶחַ לְה'.' וְהַכְתִּיב 42
טַעְמָא דְּרַבִּי שְׁמַעוֹן, דְּכָתִיב, רַבִּי שְׁמַעוֹן אֹמֶר, 'מִזֶּבֶחַ פֶּתַח אֶרֶץ מוֹעֵד', וְאִין מִזֶּבֶחַ 43
בְּמִזְבֵּחַ. לְפִיכָךְ, הָעֵלָה עַל הַפֶּסֶל אוֹ עַל הָאֹהֶל, חֵיב. [חֵיב], הָאֵלֶּה, מִיֵּיבֵי לִי. הָכִי 44
קָאֵר, לְפִיכָךְ בִּשְׁעַת אִסּוּר הַבְּמֹתָה, הָעֵלָה עַל הַפֶּסֶל אוֹ עַל הָאֹהֶל, חֵיב. בְּעִי דְּרַבִּי 45
יוֹסִי דְּרַבִּי חִינָא, קָרָה וְכָבֵשׁ, וְיִסּוּד, וְרִיבּוּעַ, מִזֶּה שֶׁעָבְדוּ בְּמִזְבֵּחַ. אִמֵּר לִי רַבִּי יְהוֹמָה, 46
תִּנָּא, קָרָה וְכָבֵשׁ, וְרִיבּוּעַ, וְיִסּוּד, מַעֲבָדִין בְּמִזְבֵּחַ הַזֶּה, וְאִין מַעֲבָדִין בְּמִזְבֵּחַ קָטָנָה: 47

מזבחה 48
מזבחה 49
מזבחה 50
מזבחה 51
מזבחה 52
מזבחה 53
מזבחה 54
מזבחה 55
מזבחה 56
מזבחה 57
מזבחה 58
מזבחה 59
מזבחה 60
מזבחה 61
מזבחה 62
מזבחה 63
מזבחה 64
מזבחה 65
מזבחה 66

למעוטי שוגג אנוס ומוטעה. דהכי דריש בת"כ כל ההוא דגבי תביר כששעו בהוייתו 1
ובדעתו ולא אנוס ולא שוגג מאיליו או מוטעה ע"י אחרים ת"י. **ההוא תביר.** דם חושב 2
לאש ההוא בשחיטה כתיב (ויקרא יז) **אלא לה'.** דכתיב בני שחיטה ליל **להוציא** שיעור 3
המשלח. דמשמע הריא ליקרב לשם חיבין עליו בחוץ ושאינו עומד לשם און חיבין 4
עליו בחוץ ולקמן בפ' בתרא (דף קנז) דריש לה 5
תנא דברייתא דבי וגלי בשחיטה והוא דחיק 6
להעלותה דהא מינכר גמירי מחלוקת דבראמך 7
לערב פשוטיו בר מתוך חרי חומרי דמתי' 8
דמפרשי קראי בכולדו בין לחיובין בין לפטורא: 9
מה ת"ל **איש איש** גבי העלאת. ושמואל פטורין. 10
כדילפינן לעיל דכתיב ההוא: **אכל בחמה כתיב.** 11
על כל הבמה הוא חיוב ואינו חיוב על אבר 12
אחד הלכך כולה הוא העלאת ואין **אכל באבר** 13
אחר. והקריבין להוציאן לאור שחשור שר 14
האיברים דאילו עליו לבדו אפילו הקריב שלם 15
פטור ליה ר' יוסי או מחירי משמע עליו הוא חוץ 16
והחזירו: ורבי הכל העלאת אחת היא. דהא 17
אחת כתיב שלם ולא חסר: ור' יוחנן **אמר** 18
מחלוקת באבר אחר. ודבלי' עלמא אותו אבל 19
באבר ואבר כתיב ומאן מתיבין בר מוקטרי פנים 20
שחשור והעלו בחוץ חיוב דהא מהדרין פוקעין 21
למחב דדורו ולא חסר וכו' כתיב אותו אמקטרי 22
חוץ כתיב ופי' **פגול.** דנפקא ליה דלא יכאנו 23
כר' ישמעאל: לא נחלקו **אלא במוקטרי חוץ כו'.** 24
מר סבר חיוב וכו' כתיב אותו למעשיו פחות 25
מכות אתה שאין הקטרה שלמה ובדרשה 26
לקמן פוקעין. שפוקעין פחות האש: **דלא כר'** 27
יוסי. דכיון דבפנים בני הקטרה נעוה ואע"ג 28
דחשור בחוץ נמי מתיבין פטורא פנים שחשור 29
והעלו חוץ אלמא קסבר אבויא דשמואל דרבי 30
יוסי אמקטרי פנים שחשור והעלו בחוץ פליג: 31
ויין נח מזה. אלמא אפילו במת יחיד שווא 32
בחוץ אינה העלאת אלא מוטב: על ה צור. בלא 33
כיון מוטב לשם כך וקרי אלה העלאת: נזכח 34
בעלמא. כדרך כל הארץ שיהא נוח להשתמש 35
ואל לזכות מזהב מזהב פתח אהל מועד כו'. 36
האי קרא דריש ליה רש בת"כ וזהו דבר הדק 37
את חסר על מזהב ו' חסר פתח מזהב וזהו אלוט 38
בכמה יחיד בשעת היזר הבמות וכו' והמעלה 39
בחוץ בחוץ ח"ל חיוב יצא מיבעי ליה דלא לפיכך 40
בשעת אסור הבמות העלה ע"ל חסר א' על 41
גבי האבן חיוב: **יצא שביעי** ליה. כיון דאמר אין 42
מזבח בכמה בשעת היזר הבמות קאי הילכך 43
יצא מיבעי ליה ח"ל לפיכך. והוא ודבמה 44
בשעת היזר הבמות וזרי הקטרה 45
אסורא אם העלו על הסעל חיוב: קין וכבש 46
ויסוד וריבוע. דקרי (ע"כ) מזהב ומזבח 47
בפרק קדשי קדשים (לעיל דף קנז) מזה שיעבנו 48
בכמת יחיד: בכמה נזילה. אינו נוב ונעבן שדו 49
במות יצבור וכל שכן שילה ובית עולמים: 50
מתנ'

בחים. פרק שלושה עשר – השוחט והמעלה דף קט עמוד א – מתוך מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)" ריא רש"י תוספות

מתני': ואחד קרשים פסולין שהיה פסולין בקרש. והואיל ובפנים אם עלו לא ירדו ומתקבל
בפנים קרינא ביה וחיובין עליהן בחוץ כדלית' בגמ' המעלה ביות מן העולה ומאמירות.
חצי זית מזה וחצי זית מזה חייב וכולה כליל: **גמ'** ואומרו קרש קרשים. כבש עצרת:
הלכות. של מנחת נדרה: ומנחת כותים. שהיא כליל וראויה להעלאה כקומץ מנחת

משנה אחר קדשים כשרין, ואחר קדשים פסולין, שהיה פסולן בקדוש והקריבן בחוץ, חייב. המעלה ביות מן העולה ומן האומדיון בחוץ, חייב. **גמרא** תנו רבנן, 'אשר עולה עולה או יבנה', אין לי אלא עולה. מנין לרבות ואמורי אשם, ואמורי חטאת, ואמורי קדשי קדשים, ואמורי קדשים קלים, תלמוד לומר 'יבנה'. מנין לרבות הקומץ והלבונה והקטורת ומנחת כהנים, ומנחת בהן משיח, והקומץ שלשת לוגין ושלשת לוגין מים, תלמוד לומר 'ואל פתח אהל מועד לא יבא'. כל הקא לפתח אהל מועד, חייבין עליו בחוץ, ואין לי אלא קדשים כשרים, מנין לרבות פסולין, כגון חלון והיוצא ונשטף, ונשטף חוץ לזמנו וחזין למקומו, ושקבלו פסולין ויזקו את דמו, והתינין למטה שנתן למעלה, והתינין למעלה שנתן למטה, והתינין בחוץ שנתן בפנים, והתינין בפנים שנתן בחוץ, ופסח ותפאת שנתן שלא לשמן. מנין. תלמוד לומר 'לא יבאנו לעשות', כל המתקבל פתח אהל מועד, חייבין עליו בחוץ: המעלה ביות מן העולה כו'. עולה ואמוריה, אין שלמים ואמוריהן, לא. תנינא להא דתנו רבנן, עולה ואמוריה, מצטרפין ביות להעלותן בחוץ, ולחייב עליהן משיח. פיגול גזל, לא. מכלא בשלמא תעלה עולה דכילא, אין, שלמים, לא. אמאי, פיגול נותר וטמא, מאי טעמא, ודא חנו, כל התפולין מצטרפין, וכל הנותרין מצטרפין. קשיא, פיגול אפגול. קשיא, נותר אנותר. פיגול אפגול, לא קשיא. כאן בפגול, כאן במחשבת פיגול. נותר אנותר, לא קשיא. כאן בנותר, כאן בשניתוחתו עד שלא נזרק דם. ומני, רבי יוחנן. רבי יוחנן, דתניא, רבי יוחנן אומר, כל הזבחים שבתורה, שנשחית בהן כות כשר וזכר

[illegible]

45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56

[illegible]

45

ראו

עַרְבָּה לָנוּ

בחים. פרק שלושה עשר – השוחט והמעלה דף קט עמוד ב – מתוך מהדורת "אבן ישראל" – (שטיינזלץ)^{רש"י} תוספות

באן בשניתורתו (ער') שלא נורק הדם ומני רבי יודשע' ח'ג לה בעינעלה ב' קדשי מוזב (דף טו) אלא אימא עלה ואימורים מעטרפן זה עם זה לכזית לזרוק עליהם את הדם ומאן קתני לה רבי יודשע ויזרא דשמעתין גמי יש ליישב הדחי גמי קאמר וקשה ליזנא דברייתא דקתני ולחייב עליהם משום פיוגל נורא וטמא ויפרש לרשע דכשניתורתו בזית מעלה

וּבִצִּית חֶלֶב, וּזְרָק אֶת הַדָּם. חֲצִי יוֹת בִּשְׂר וְחֲצִי
יוֹת חֶלֶב, אֵינוֹ זְרָק אֶת הַדָּם. וּבְעוֹלָה, חֲצִי יוֹת
בִּשְׂר וְחֲצִי יוֹת חֶלֶב, וּזְרָק אֶת הַדָּם מִפְּנֵי שְׂכוּלָה
כִּלְיָ. וּמִנְחָה, אֶפְלוֹ בֹּלֵה קִימָה, לֹא יִזְרֹק. מִנְחָה,
מֵאִי עֲבִידֶיהָ? אָמַר רַב פֶּאֶר, מִנְחַת נִסְכִּים הִיא
עִם הַנֶּחֱבִ: **משנה** הַקּוֹמֵץ וְהַלְבוּנָה וְהַסֶּקֶרֶת וּמִנְחַת
פְּתִימִים וּמִנְחַת בָּחוּץ מִשִּׁשִּׁתּוֹ וּמִנְחַת נִסְכִּים, שֶׁהֶקְטִיר
מֵאֶחָד מֵהֶן בְּיוֹת חֶלֶב, חֵיב. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר פּוֹשֵׁט,
עַד שֶׁשֶּׁקֶרֶב אֶת בּוֹלָן. וְכוּלָּן שֶׁהֶקְרִיבוּ בְּפִתִּים, וְשִׁיר
מִהֶן בְּיוֹת חֶלֶב וְהֶקְרִיבוּ בָחוּץ, חֵיב. וְכוּלָּן שֶׁשֶּׁקֶרֶוּ כֹל
שֶׁהוּא וְהֶקְרִיבוּ בָחוּץ, פְּטוּר. הַמֶּקְרִיב קֶרֶשִׁים וְאִמּוּרִים
בָּחוּץ, חֵיב. **גמרא** תָּנוּ רַבָּנָן, הַמֶּקְטִיר בְּיוֹת בָּחוּץ,
חֵיב. חֲצִי פָרֹס בְּפִתִּים, פְּטוּר. קָא שִׁלְקָא דַּעֲתָה,
מֵאִי פְטוּר, פְּטוּר וּר. אֲמַאי, הַסֶּקֶרֶת הוּא. אָמַר רַבִּי
זִירָא, אָמַר רַב חֲסָדָא, אָמַר רַב יִרְמְיָה בַר אֲבָי,
אָמַר רַבִּי, מֵאִי פְטוּר, פְּטוּר צִיבּוּר. אָמַר רַבִּי זִירָא,
אִי קִשְׁיָא לִי, הָא קִשְׁיָא לִי. הָא דְאָמַר רַב עֲלֵה,
בְּהָא אֶפְלוֹ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר מוֹדֵר. דְּהָא רַבִּי אֱלִיעֶזֶר,
לֹא הִתְקַטְּרָה יוֹת קֶאֱמַר. אָמַר רַבָּה, הַתְּקַטְּרָה דִּיהִיבִל,
דְּכוּלִי עֲלֵמָא לֹא פְלִיגִי. כִּי פְלִיגִי, בְּהַתְּקַטְּרָה דְּפִתִּים.
דְּמַר סַבְר' מוֹלָא חֲפִיז' דְּזָקָא, וּמַר סַבְר' מוֹלָא חֲפִיז'
לֹא דְּזָקָא. אָמַר לִיה אֲבִי, וְהָא, כִּי קָא פְּתִיבָא
חוּקָה, בְּהַתְּקַטְּרָה דְּפִתִּים, הוּא דְּכִתִּיב. אֵלָּא אָמַר אֲבִי,
בְּהַתְּקַטְּרָה בְּפִתִּים, בּוֹלִי עֲלֵמָא לֹא פְלִיגִי. כִּי פְלִיגִי,
בְּהַתְּקַטְּרָה דִּירוּץ. מַר סַבְר', יִלְפִינִי פִּנִּים מַחוּץ. וּמַר
סַבְר', לֹא יִלְפִינִי. אָמַר רַבָּא, הִשְׁתָּא חוּץ מַחוּץ, לֹא
יִלְפִי רַבָּנָן. פִּנִּים מַחוּץ, מִיבִיעִי מַה הוּא. דְּתִנְיָא,
יָכוֹל תַּשְׁעֲלֵה פִתּוֹת מִכּוֹזֵי קוֹמֵץ, וְנִחוּת מִכּוֹזֵי
אִמּוּרִין. וְהַתַּנְפֹּס פִּתּוֹת מִשְׁלֵשֶׁת לִזְנוּן יָנִי. [פחות]
מִשְׁלֵשֶׁת לִזְנוּן מִים. וְהָא חֵיב. תַּלְמוּד לִזְנוּן לְעוֹשׂוֹת.

ארל

עַל הַשָּׁלוֹם חַיִּיב, וְאִינוּ חַיִּיב עַל הַחֶסֶד. וְהָא, פְּחוּת מִשְׁלֵשׁ יִיחִים. וְלֹא יִלְפִי רַבְּנִי חוּץ מִחוּץ. אֵלֶּא אָמַר רַבִּי בְּנִי

[illegible]

יְהִי

ומוֹדֵה רבי אלעזר בדמים. תיבה מאי קמיל רבא נמתניתין היא דאז תנן רבי אלעזר אומר
אף גבסנין רב שמעוניה דמדה ברישא ויל דסלקא דיעקא דרבי אלעזר קאי
אתירו דלעיל ולא אמקטא דמים ועוד ויל דנמתניתין איבא לאוקומי בדמים דהיצינים
דממתא אחא כיפר רבא וקטע רבא ושמעון דאפילו בפנינים דכל מתנה מעבכות אפ"ה
מודה ר' אחיה על מפתח בחיז דחנניא

חייב. רבי אלעזר אומר, אף הכנסתו כי הנה בנה
 בחייו, חייב. רבי נחמיה אומר, שיערי תרם שהקריבו
 בחייו, חייב: **גמרא** אמר רבא, מוודה רבי אלעזר,
 הממס. דתנאי, רבי אלעזר ורבי שמעון אומרים,
 מקום שפסק, הוא מתחיל: רבי אלעזר אומר, אם
 הכנסתו כי הנה [בבית] בבחייו: אמר רבי יוחנן משום
 אבהו, מנחם וידאא, רבי אלעזר, בשטת רבי עקיבא
 וכו' אמר, דאמר נסוד תמים דאורייתא. דתנאי
 רבי עקיבא אומר, 'ונסכיה' בשני נסוכים הקרוב
 ודבר, אחד נסוד המים, ואחד נסוד היין. אמר
 ר' יהושע ר' לרבי יוחנן, אי מה להלן שלשת
 זוגין, אף כהן שלשת זוגין. והא רבי אלעזר, 'מי
 תתי' קאמר. אי מה להלן בשאר ימות השנה,
 אף כהן בשאר ימות השנה. [ורבי אלעזר], 'בית'
 אומר. אישתמיטתיה, הא דאמר רבי אסי. דאמר
 רבי אסי אמר רבי יוחנן משום רבי נחמיה איש
 שבעת ימים חרות, עשר נסעות, ערבה, וניסוד
 מים, הלה בלשח מסיני. תנו רבנן, הכנסתו
 שלשת זוגין מים בנה בבחייו, חייב. רבי אלעזר
 דבריו שמעון אומר, אם מלאן לשם הנה, חייב.

31 ואמרין ביזמא בריש פרק שני שעירי (דף כב): 21
32 שלמים ששחטן בחוץ קודם שיפתחו דלתות
33 ההיכל פטור מ"ט מחוסר פתיחה במחוסר מעשה

דמי וא"ת ומאי שנא נסכים בבלי דחולא מקבלת דם בבלי חולא דאמר ר'בא לעיל דקבלת בבלי חולא
בבמה אחיל ודבר לספל בפנים א"ל דמי לנסכים שנקריבין בחוץ בבלי חולא דאמר ר'בא נפסל בפני
שטתא לבתר חי שבעה רבי יוחנן ר'י דמי לנסכים שנקריבין לירש לקש א"ל חולא שבעה לא היה
ושמא ולפי' זה שבעה דאיכא לאמר נסוך חמט דרבנן חולא חמט דאפילו לאמנן דאמר
אז וזו נמשך בדי שיוזר לרבי מוקם להחריב בני נגשים וקצת נמשך בדי שלח ותרביד
בדי לקש חולא דהכי בעלי מומין חולא דבנסכים בני מועילין חולא דלא נצטא בערב
דמעלה פרה לז' חטאת ק"י (ג') דהן תמן כולן למלכות מושבין חולא דאמר רבי לקש אין
שיעור למים ודא תנן רבי אלעזר אומר אין תוספתא חולא דאמר רבי יוחנן משום
מיס יאמר לרבי לקש אין מהן ין שלשת לזוגין אף מים מין שלשת לזוגין מכלל דקשר
לישעור למים היינו לטעמיה דקשרא דתנן רבי אלעזר בשעת רבי קעבא אבל אידו סביב
לטעמא דמנחם ויזפהא א"ל למינן לטעמיה דרבי קעבא ורבי אלעזר ר'י חולא פ"ק ונראה פ"ק
ורבי אלעזר מין חזק קאמר אלמא סבידא ליה אין שיעור ולא משום דסבידא ליה כרבי אלעזר
כ"ש שיעור מים קא מפליג. פירש בקונטרס דקשרא דתנן קאמר תוספתא שלשת לזוגין חולא
למי חזק ודקשרא ואתא רבי אלעזר למינן דאמר שמואל שלש תן בחוץ מושבין וידינו
לא קשיטתיה לז' ולא חולא ליה דיש שיעור וזהו חולא פ"ק שרת מקשיטין אל' הראויין לז' תן
למטה בדמכותא מן הדא דמעלה (שם) ומפרש דר' חיים איבא דתנא קמא סבי' שן שיעור
מנחם רבי אלעזר לטעמיה דאמר לעיל בקיעותא דקשרא דתנא מילתא ודא אבל א' בקיעתא מן

דלא בעו כולו מחיר ורבי אלעזר גמי מודה בה כדאמרין בגמרא כי הנה שנתמלאו
 2 רבי יסיון קורבן דהם והסוכות שירי דהם. כי טאנות העשנין שפיה לסיוד שחוריק
 3 בחורין דהן דקריבן שירים מעבדין היכלן מתקבלים בפנים וריקין גמורין דהן **גמי** מודה
 4 ור' אלעזר ברבימי. ואפי' בחטאות הפנימיות דהא בפנים אבן גמור דהם ארץ שנתן
 5 ומתנה אחת בתנאי דהן דיהבה ומביא פי ארז
 6 המנסף מי החג ב'הג
 7 ה' שירי דהם שהקריב
 8 יבא. ומודה רבי אלעזר,
 9 ורבי ישמעון אומרין,
 10 רבי אלעזר אומר, אף
 11 אמר רבי יוחנן משום
 12 עזר, בשפת רבי עקיבא
 13 נוסים דאורייתא. דתניא
 14 בשני נוסקים הפתוח
 15 ואחד נוסף תיין. אמר
 16 אי מה להלן שלשת
 17 והא רבי אלעזר, מי
 18 בשרא ומות השנה,
 19 וירבי אלעזר, 'הג'
 20 דאמר רבי אסי. דאמר
 21 משום רבי חנינאי איש
 22 גמיעות, ערבה, וניסוף
 23 תנו רבנן, המנסף
 24 חייב. רבי אלעזר
 25 מלאן לשם חג, חייב.

מִן־בַּר יִצְחָק, בֵּישׁ שִׁיעוּר בְּמִים, קְמוּפְלָגִי. רַב פָּפָא אָמַר,
בְּקִרְבִּי

בפרט שיש לנומרו דאז דמי לקבלה בבלי חול בפנים חורק בארץ אלו לנו לחייב מחמת דבשר
משיחיה ר' בן בקיטנס למנחם ידעמיה ויחיה דהא רבי יוחנן אמרן לחוריהו
בילום דמיא פרישו שיש עקבאן רבי אמרן אמר ר' דאמי ארואיתא ליה
נחית דק ר'פ' חולין כעורה לאו ארואיתא עסקתו מבית לטמן חולין כעורה עמא גבי שיהו
בה דק (דמ) דריש ליקש ויהי דהא ר' יוחנן דרשנא ישיעת ערבה וניסרן דמיסן גבי דא
אז נהר דרשמי ליה ערבה ניסרן עמא ר' שמעון ליה מיהויל לא יתן ר'פ' וזי חלף הקורטנס
אמריש ליקש ערבה גבי יוחנן אמר מערובי בשר פריש למיטרא אדחא שיש ליקש יש
נחמס ידעמיה רבי אלעזר רבי עקיבא אמרן דרשנא ופריש למיטרא אדחא נסבין ר' ואחד נסבין
שן אן שיער לנים ממשני לטעמיה דמנחם ידעמיה אקמרו ר'פ' בערמיה דריש ליקש אמר
יהי רבי יוחנן דאן שיער לנים מיהויל לא יתן יוחנן ר'פ' מנעמיה דלמה ליה דאמי
היה מנחם ידעמיה דהיה נהי מה שקשה איה לן לחול שיש לזנין ולדריב קבאנא יש שיער
סביר שיש שיער אלא לאפוקי מנחמס ידעמיה אקמי דאמי רבי אלעזר בשעת רבי עקיבא:
יחנן ר'פ' נמ לזנין דיהי ללילא מנחמס נמא ואני דמליטוהי בבלי חול דק שיהויל בלי איה שיער
לזנין חול לא בחרתן צלחית יש וזה מחמת שיש לזנין ממלאן מן השילוח בלי איה טפי
לזנין וטקא ושהו איה בן אלעזר נמ אדחא לעיל אדחא שיער לנים בלי לא למעלה איה
ששלת לזנין לא פחות איה ויהי דאמי רבי אלעזר למימרו דהו ששלתא לנים ור' דקבעינו
דיבס פחות ששלת לזנין דאן שיער לנים ור' אלעזר לטעמיה דאמי מבית נמ הנהי:

קרבן

זבחים. פרק שלוש עשר – השחוט והמעלה דף קיא עמוד א – מותר מהדורת "אבן ישראל – (שטיינזליץ)" ריט

חוספות

קרבן נסכים כפסולו. ותריווהו אית לזו שי שיעור למים ובי מלי טפי
לא קדשהו כלי חרס קמא דמחייב אל עמי בנסכים קדושת כלי לחייב עליון
בחזק דקסבר קרבו נסכים באהל מועד שנמדרב כל ארבעים שנה הילכך ביאת
הארץ האומרה בפרשת נסכים בשלח לך ללדנות בא שנשבע של כיבוש הארץ

בקרבו נסכים במקדש, פליגי. רבינא אמר, בלמדין

ניסוך המים מניסוך תינו, פליגי. תנו דבנן, הניסוף
שליש לזנין וין בחוץ, חייב. רבי אלעזר ברבי שמעון
אומר, והוא שקדשן בפלי. מאי בינייהו. אמר רב

אדא בר רב יצחק, בירוצא מידות, איפא בינייהו.
רבא גריה דרבה אמר, קרבו נסכים בבמה, איפא
בינייהו. ובפלתתא דהני תנאי, דתנאי, גמתי יחיד

איתי צריכה נסכים, דברי רבי. והתנאים אמרם,
מטעה נסכים. והני תנאי, פהני תנאי. דתנאי,
כי תבאו, להטעינה נסכים בבמה גדולה, הפתוב

מדר. אתה אומר בבמה גדולה, או אינו אפילו
בבמה קטנה. פשהוא אומר אל ארץ מושבותיכם
אשר אני נותן לכם, הרי בבמה הנוחת לכולכם,

הפתוב מדר, דברי רבי ישמעאל. רבי עקיבא אומר,
כי תבאו, להטעינה נסכים בבמה קטנה, הפתוב
מדר. אתה אומר לבמה קטנה, או אינו אלא

לבמה גדולה. פשהוא אומר אל ארץ מושבותיכם,
הרי בבמה הנוחת בכל מושבות, הפתוב מדר.
פשתמאץ אומר, לדברי רבי ישמעאל, לא קרבו

נסכים במדר. ולדברי רבי עקיבא, קרבו נסכים
בפתוב: רבי נתנאי אומר, השתא דהם שהקריבו,
בחוץ, חייב. אמר רבי יוחנן, תנאי רבי נתנאי,

דברי האומר שריים מעקבין. מיתבי, רבי נתנאי
אומר, שריי דהם שהקריבו בחוץ, חייב. אמר לו רבי עקיבא, והלא שריי דהם, שריי מצוה

הם. אמר לו, איברין ופדרין ויכיהו, שהן שריי מצוה, והמקריבו בחוץ חייב. אמר לו, לא אם
אמרת באיברים ופדרים, שהן תחלת עבודה. האמר בשריי דהם, שאינן תחלת עבודה. ואם

אימא, לימא ליה, הני נמי מעקבי. תיובתא. והשתא דאמר רב אדא בר אבהו, מחלוקת,
בשריים הפגמים. אבל בשריים החיצונים, דברי חל לא מעקבי. כי קאמר רבי נתנאי,
בשריים הפגמים. כי תנאי החייא, בשריים החיצונים. (ורבי עקיבא, לא ידע מאי קאמר

רבי נתנאי. הוא סבר, רבי נתנאי שריים חיצונים, אמר. וקא מהדר ליה, שריים החיצונים.
ורבי נתנאי, לדבריו דרבי עקיבא. קאמר: משנה המולק את העוף בפנים והעלה בחוץ,
חייב. מלק בחוץ והעלה בחוץ, פטור. השוחט את העוף בפנים והעלה בחוץ, פטור.

שחט

בקרבו נסכים במדבר קא מפילגי. פי' שיעור למים ובי מלי טפי
אפשר לומר כן דראי על כרחין סבר אבן אלא תריווהו סבר אין שיעור
ושלשת לזנין דהנא קמא לאו דוקא: כמה גדולה ובמה קטנה. יש מפרשים דבמה גדולה
קר שעת אסור הבמות ובמה קטנה שעת דהיתר ופירוש הקנטרס עיקר דתריווהו דהיתר

הבמות אלא דבמה גדולה אית הבת ציבור ובמה
קטנה דהא כתיב יחיד ואני רבי ישמעאל אמר
להטעינה נסכים לבמה גדולה וירוש משוחבת

לאחר ירשה וישיבה בדרישר בקנטרס ובחנתא
בספר ובנפר קמא דקדושין (דף לו) ואז נאסור
הבמות שבאו לשלח וזמנו אף כשהותרו אחרי כן

בנוב ובגזען דהני רבי ישמעאל דבמת ציבור
מטעה נסכים:
לדברי רבי ישמעאל לא קרבו נסכים במדבר.

בקדושין (גז שם) פירש בקנטרס
דלכולי עלמא קרבו בקרין ציבור ואני יודע פי'
הדוקיף לכך ונשוא בשום דקדשי ספרא אחד

מתלמידי רבי ישמעאל בא הכתוב ללמדך על
הנסכים שלא תחייב יחיד על הנסכים אלא
במיתאן לארץ וזה לשון הקנטרס דפירש

בקדושין (גז שם) ר' ישמעאל סבר לא קרבו
נסכים במדבר ואף על גב דכתיב במלואים וזה
אשר עשה לך המזבח הריבזה בא נסכים בשלח

מזיח דכתיב ציבור וזה דהני דבאל החייתא לא
תחייבו בנסכים אלא במיתאן הארץ לאחר ירשה
ושיבה ורבי עקיבא סבר קרבו נסכים ליחיד

מדבר: כי קאמר רב נתנאי בשריים הפגמים.
לעיל בפרק ב"ש (דף לו) משמע דרבי נתנאי
איירי בשריים החיצונים ועם פירשו:

וכי תניא דהאי בשריים החיצונים. ומה שהשיב
לא איברים ויכיהו א"נ: דאידו נפיה לא
דייש באהא טעמא אורודה חותמת אורחא דפרשיתא

בפרק התערוכות (לעיל דף עט):
השחוט

קרבו נסכים במדבר קטנה הילכך לא אשכחן ניסוך בלא קידוש כלי חרס כדן סיל
דאמרי יש נסכים בבמת יחיד ואשכחן ליה בלא כלי שרת. כי תבאו, בפרשת נסכים בתבי בשלח לך להטעינה נסכים בבמה גדולה. בא הכתוב ללמדך שלא קרבו נסכים במדבר
ומשכחו לארץ נתחייבו כון ובמת ציבור ולא בבמת יחיד: או אינו אלא בבמת קטנה. דאילו בבמה גדולה במדבר נמי קרבי ומיעד דהשחט במה קטנה לא הואי דכל מ' שנה

נאסור הבמות והמשכן וכשנבנסו לארץ וחרור בשנים שכיבוש ודילק ובה הכתוב להטעינה נסכים לקדש במת יחיד: כשהוא אומר אשר אני נותן לכם כון: ורבי עקיבא
אמר להטעינה נסכים לבמה קטנה. דאגדולה לא איצטריך דעביכס שריים: בחפזות נסכים במדבר: ורבי נתנאי אומר, השחט את העוף בפנים והעלה בחוץ, חייב. מלק בחוץ והעלה בחוץ, פטור. השוחט את העוף בפנים והעלה בחוץ, פטור.

שחט

שחט

קרבו נסכים במדבר קטנה הילכך לא אשכחן ניסוך בלא קידוש כלי חרס כדן סיל
דאמרי יש נסכים בבמת יחיד ואשכחן ליה בלא כלי שרת. כי תבאו, בפרשת נסכים בתבי בשלח לך להטעינה נסכים בבמה גדולה. בא הכתוב ללמדך שלא קרבו נסכים במדבר
ומשכחו לארץ נתחייבו כון ובמת ציבור ולא בבמת יחיד: או אינו אלא בבמת קטנה. דאילו בבמה גדולה במדבר נמי קרבי ומיעד דהשחט במה קטנה לא הואי דכל מ' שנה

נאסור הבמות והמשכן וכשנבנסו לארץ וחרור בשנים שכיבוש ודילק ובה הכתוב להטעינה נסכים לקדש במת יחיד: כשהוא אומר אשר אני נותן לכם כון: ורבי עקיבא
אמר להטעינה נסכים לבמה קטנה. דאגדולה לא איצטריך דעביכס שריים: בחפזות נסכים במדבר: ורבי נתנאי אומר, השחט את העוף בפנים והעלה בחוץ, חייב. מלק בחוץ והעלה בחוץ, פטור. השוחט את העוף בפנים והעלה בחוץ, פטור.

שחט

שחט

שָׁחַט בַּחוּץ וְהֶעֱלָה בַּחוּץ, חַיִּיב. וּנְמָצָא, דֶּרֶךְ הַבְּשִׁירוֹ
בַּפְּנִים, פְּטוּרוֹ בַּחוּץ. דֶּרֶךְ הַבְּשִׁירוֹ מִבַּחוּץ, פְּטוּרוֹ
בַּפְּנִים. רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר, כֹּל שֶׁחִיבֵינן עָלָיו בַּחוּץ,

[illegible]

1 העלאת שחיטה בחוץ בשם בריה רחמנא (ויקרא)
 2 ירוצן קמלן (אן קיט) ואליה תאמר לרבי משה
 3 ודעלן לאן ודא אן חייב: **תנא** ר' חייב ור' פשוטי
 4 בכשרו בחוץ חזבו הוא דקע קרשים אן לו הכשר
 5 בחוץ בשחיטה הכי איבעי למיתני דרך חזבו
 6 כגון שטח בפנים דרך חזבו כפנים פטור בחוץ
 7 כגון שטח פנים והעלה בחוץ פטור שטח בחוץ
 8 והעלה בחוץ חייב מלק בפנים והעלה בחוץ
 9 חייב מלק בחוץ והעלה בחוץ פטור פטור
 10 במקום שמתחייב על העלאתו אן נעשה
 11 עבודה הראשונה בפנים כגון במזלית פנים
 12 פטור על העלאתו אן נעשית עבודה ראשונה
 13 בחוץ ודרך שמתחייב על העלאתו אן נעשית
 14 העבודה הראשונה בחוץ כגון בשחיטה פנים
 15 בפנים אן נעשית פנים והעלה בחוץ: **א"י** **א"י**
 16 כל שחיטין עליו כן **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 17 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 18 הכי משמע כל שחיטין על העלאתו כן אם
 19 נעשית עבודה כליל וכן שחיטין עליו בנעשית
 20 עבודה ראשונה בפנים וא"כ העלדו בחוץ
 21 מן השטח עוף בפנים והעלה בחוץ פטור ואילו
 22 דכותה בחוץ דהה מחייב אן בחילתא **א"י**
 23 הכשרו חזבו **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 24 למען חזבו עוף למען דברישיטת לעיל: **א"י**
 25 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 26 פליג בחין נפי מיידי. אם מלק בחוץ
 27 מן מדיחית העלאתו בחוץ שחיטת לילה
 28 בבמה העלית בחוץ **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 29 מחסרא מתניחין במזלית דתנא קמא ודכי
 30 קאמר כן השטח בתנא במזלית בפנים דכותה
 31 פטור פטור דתנא בתנא במזלית בפנים דכותה
 32 (ויקרא ט) ביום וכו' וא"כ עלתה תרד ודכי
 33 ידודה הוא דאמר בפרק המזבח (לעיל דף פד)
 34 חט לשחיטה בלילה: שם כן בחוץ העלית בחוץ
 35 פטור. נעשית בלילה: שם בחוץ חזבו דכי
 36 ראי הוא לבא אל פתח אהל מועד למדך
 37 והעלאתו מן חייב דאן חזבו (ויקרא ט)
 38 ואליה תאמר: **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 39 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 40 העלאתו בחוץ כאלו שחיטה בחוץ דאן בפנים אן
 41 עלתה אל תרד אית ליה בפרק המזבח מקדש
 42 (שם) וקדשי ש' ואמר עלה אן אל פתח אהל מועד
 43 כשרה מנן לרבות ששחיטה בלילה כן: חזין מן
 44 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 45 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 46 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 47 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 48 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 49 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 50 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 51 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 52 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 53 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 54 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 55 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 56 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 57 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**
 58 **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י** **א"י**

לכתר יומיו, סלקין בני נש רב רבכי ממלכותא דפרס, אמרו ליה: נהירין הוינן דהנה גברא חד סב ונהנה
 אמר קומינן מילין דהכמה. תני לון עובדא. אמרו לון: שלח אייתיתיה. שלח, יתב ליה מילח
 ואייתיתיה, אתא ליה בין מלכא למלכתא אמר ליה: למח אפליתה ביה? אמר ליה: אנא לא אפליתי
 בך, את מממונה, ואנא מן אורייתך, דכתיב (קהלת ז) כי בצל החכמה בצל הכסף. אמר ליה, ולמה
 ערקתה? אמר ליה: שמעית דמרי פעם עלי, וקיימית דדין קרא (ישעיה כו) חכי כמעט רגע עד יעבר
 זעם, וקרא עלוי (קהלת ז) ויתרון דעת, החכמה תחיה בעליה.

אמר ליה: ולמה יתבת בין מלכא למלכתא? אמר ליה: בסיפרא דבר סירה פתיב: סלסלה ותרוממך
 ובין נגידים תושבך.

אמר: הבו ליה פסא וניבךיה. ובין ליה פסא, ומר: גברך על המזון שאכל יצאי ותכיריו. אמר ליה: עד
 בדון את בקשיותך? אמר ליה: ומה נימור? גברך על המזון שלא אכלנו? אמר, ויבין ליה ואכל, ואמר:
 גברך על המזון שאכלנו.

אמר רבי יוחנן: חלוקין על שמעון בן שטח. רבי ירמיה אמר: על הראשונה. רבי בא אמר: על השנייה.
 מחלפה שיטתיה דרבי ירמיה, תמן – צריכא ליה, וכא – פשיטא ליה! הן דצריכא ליה – ברבנן. הן
 דפשיטא ליה – ברבן שמעון בן גמליאל, דתני גלה, היסב ומבל עמקו, אף על פי שלא אכל עמקו
 פצית דגן – מזמניו; דברי חכמים. רבי יעקב בר אחא בשם רבי יוחנן: לעולם אין מזמניו עליו, עד
 שיאכל פצית דגן. דתני: שנים בפת, ואחד בירק – מזמניו. מתניתא דרבן שמעון בן גמליאל.

הלכה ד' מתני' היו מהלכין בדרך, ואחר בא כנגדן. אמר אחד מהן: הריני גזיר שזה איש פלוגי.
 ואחר אמר: הריני גזיר שאינו גזיר. הריני גזיר שאחד מהם גזיר. שאין אחד מהם גזיר. ששניכם גזירין.
 שכולכם גזירין. בית שמאי אומרים: בולן גזירין. ובית הלל אומרים: אין גזיר אלא מי שלא נתקיימו
 דבריו. ורבי טרפון אומר: אין אחד מהן גזיר.

[דף כ"ד ע"א]

הרתיע לאחוריו – אינו גזיר. רבי שמעון אומר: יאמר: אם היה כדברי – הריני גזיר חובה, ואם לאו
 – הריני גזיר נדבה.

ראה את חבוי ואמר: הריני גזיר שזה היה. הריני גזיר שאין זה היה. הריני גזיר שזה בהמה. הריני
 גזיר שאין זה בהמה. הריני גזיר שזה היה ובהמה. הריני גזיר שאין זה לא היה ולא בהמה. הריני גזיר
 שאחד מהם גזיר. שאין אחד מהם גזיר. ששניכם גזירין. שכולכם גזירין – הרי בולן גזירין.

גמרא ביני מתניתא: מי שנתקיימו דברים. לשון הפוך הוא, דלא קברת ברה .

תני: רבי יהודה אומר משום רבי טרפון: אין אחד מהן נזיר, שאין נזירות אלא על התריות. הדין הוא דרבי יהודה אומר: ספק נזירות מותר!

מה נן קיימין? אם בשנה אומר ראובן, וזה אומר שמעון: מה נפשך, ראובן הוא – נזיר הוא, שמעון הוא – נזיר הוא. אלא, כי נן קיימין: בשנה אומר ראובן, וזה אומר שמעון, הרתיע לאחריו, אינו לא ראובן ולא שמעון – אינו נזיר.

הדין הוא דרבי שמעון אומר, אינו מכיא קרבן עד שיתקח.

תני, וכולן מונין תשעה נזירות. והא אינון עשר! אי איפשר שלא נתקיימו דברי אחד מהן.

אמר רבי יסא: דבית שמאי היא, דבית שמאי אומרים: הקדש טעות – הקדש.

הדרן עלך בית שמאי

פרק ששי

הלכה א' מתני' שלשה מינין אסורין בנזיר: הטומאה, והתגלחת, והיוצא מן הנפך. וכל היוצא מן הנפך – מצטרפין זה עם זה. ואינו חייב עד שיאכל מן הענבים פזית. משנה ראשונה: עד שישתה רביעית יין. רבי עקיבה אומר: אפלו שרה פיתו כיון, ויש בה כדי לצרף פזית – חייב.

[דף כ"ד ע"ב]

גמרא הטומאה, דכתיב (במדבר ו) כל ימי הויורו לה' על נפש מות לא יבא. תגלחת, דכתיב (שם) כל ימי נדר נזרו תעדר לא יעבר על ראשו. היוצא מן הנפך, דכתיב (שם) כל ימי נזרו מכל אשר יעשה מנפך חיון וגו'.

תני רב זביי קומי רבי יוחנן: זיבח וקיסר וניסך בהעלם אחד – חייב על כל אחת ואחת. אומר ליה רבי יוחנן: בבלייא, עברת בידך תלתא נהרין, ואתבדת! ואינו חייב אלא אחת. עד דלא יתברינה בדיה – יש באן אחת, ואין באן הנה. מן דתברה בדיה – יש באן הנה, ואין באן אחת.

רבי בא בר ממל בעא קומי רבי זעירא: ויהא חייב על כל אחת, במה דתימא בשבת (שמות כ) לא תעשה כל מלאכה – כלל. (שם לד) לא תבכערו אש בכל משבתיכם – פרט. והלא תבכערו בכלל היה, ויצא מן הכלל ללמוד, מה תבכערו מיוחדת מעשה יחידים, ותיבין עליה בפני עצמה, אף כל מעשה ומעשה שיש בו, לחייב עליו בפני עצמו. וכא (שם כ) לא תעבדם, כלל. לא תשתחוה, פרט. והלא השתחויה בכלל היה, ולמה יצאת מן הכלל? ללמוד לומר לך, מה השתחויה מיוחדת מעשה יחידים ותיבין עליה בפני עצמה, אף כל מעשה ומעשה שיש בה, לחייב עליו בפני עצמו!

אמר לך: בשבת – כלל במקום אחד ופרט במקום אחר, ובעבודה זרה – כלל שהוא בצד הפרט. אמר ליה: והכתיב (שם לד) לא תשתחוה לאל אחר – הרי שכלל במקום אחד ופרט במקום אחר! אמר ליה: מכיון שאין את ללמוד מצידו – אפילו במקום אחר אי את ללמוד.

תברייא אמרי: לא שנייא היא, בין שכלל במקום אחד ופרט במקום אחר, בין שכלל ופרט במקום אחד – כלל ופרט הוא. בשבת – כלל ואחר כך פרט. ובעבודה זרה – פרט ואחר כך כלל.

רבי יוסי אמר: לא שנייא, בין שכלל ואחר כך פרט, בין שפרט ואחר כך כלל – כלל ופרט הוא. בשבת – כלל בעבודתה, ופרט בעבודתה. ובעבודה זרה – כלל בעבודתה, ופרט למלאכת הגבוה.

אמר רבי מנא: תבכערו – שלא לצורך יצאת. השתחויה – לצורך יצאת, ללמוד על עצמה שאינה מעשה.

[דף כ"ה ע"א]

ותניא בהדא דתני חזקיה: (שמות כב) זבח לאלהים יחרם. יצאת וביחיה – ללמוד על הכל. השתחויה – ללמוד על עצמה, שאינה מעשה. או חלף! דבר שהוא מעשה – מלמד, דבר שאינו מעשה – אינו מלמד.

אמר רבי ירמיה: תבכערו לצורך יצאת, ללמוד על בתי דינין שלא יהו יושבין בשבת, מה טעמא? נאמר כאן: בכל משבתיכם. ונאמר להלן (במדבר לד): והיו אלה לכם לחקת משפט לדרתיכם בכל משבתיכם. מה מושבות שנאמר להלן – בתי דינין, אף מושבות שנאמר כאן – בבתי דינין תפיתבן מדבר!

אמר רבי שמואל בר אבדומא: מכיון דתימר לצורך יצאת, פמי שניצאת שלא לצורך.

ודבר שיצא שלא לצורך מלמד? וכאן תרצנין וזנין בכלל היו, ויצאו מן הכלל, ויחלקו ולא יצטרפו! אלא, תמן כלל במקום אחד ופרט במקום אחר. וכאן כלל ופרט במקום אחד. והאן חברייא אמרי: לא שנייא בין כלל במקום אחד ופרט במקום אחר, בין שכלל ופרט במקום אחד – כלל ופרט הוא! אלא: תמן, כלל ואחר כך פרט. וכאן, פרט ואחר כך כלל.

והאן רבי יוסי אמר: לא שנייה, בין כלל ואחר כך פרט, בין פרט ואחר כך כלל – כלל ופרט הוא! תמן, שלא לצורך יצאו. ולמה יצאו? למעט העלים והולכים. והאן תני משום רבי אליעזר: (שם ו) מכל אשר יעשה מנפח תינו מחרצנים ועד זג לא יאכל – אף העלים והולכים במשמעו! תמן לצורך נכללו, ברם חקא שלא לצורך נכללו, ולמה? לצירופין.

אזתרה לאוכל גבילות מניין? (דברים יד) לא תאכלו כל גבלה. עד פדון גבילה, טריפה מניין? אמר רבי יוחנן: גבילה ו"כל" גבילה – לרבות הטריפה.

האכל אבר מן החי מטריפה; רבי יסא אמר: אתפלגון רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש. רבי יוחנן אמר: חייב שתים. רבי שמעון בן לקיש אמר: אינו חייב אלא אחת.

מה טעמא דרבי יוחנן? לא תאכל כל גבילה (שם יב) ולא תאכל הנפש עם הבשר.

מה טעמא דרבי שמעון בן לקיש? אמרו חברין קימי רבי יוסי: אתיין דרבי שמעון בן לקיש כהדא דתני רבי אליעזר בן יעקב: ובשר בשדה טרפה לא תאכלו (שמות כב) – אל תהא תולש ואכל מן הבהמה בדרך שאתה תולש מהפרקע ואוכל. (מה טעמא דרבי שמעון בן לקיש, חברייא קימי רבי יוסי) רבי שמעון בן לקיש לא סבר במטריפה דרבי יוחנן. אינו יסבור בן, שיהא חייב שתים.

[דף כ"ה ע"ב]

אמר לון: אפילו דיסבור בן, לא יהא חייב אלא אחת, שנייא היא שחזר וכלל.

התיבון: (ויקרא ז) חלב לא תאכלו, (שם) ודם לא תאכלו, ובתיב (שם ג) כל חלב וכל דם לא תאכלו. מעתה, מפיון שחזר וכלל – לא יהא חייב אלא אחת! אמר לון: אילו היה בתיב חלב ודם, יאות, לית בתיב אלא: כל חלב וכל דם – לחייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו.

והא בתיב: (במדבר ו) וכל משרת ענבים לא ישטה, ובתיב: מחרצנים ועד זג לא יאכל, מעתה מפיון שחזר וכלל, לא יהא חייב אלא אחת. אמר לון: אילו היה בתיב מחרצנים וזג, יאות, לית בתיב אלא מחרצנים ועד זג – לחייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו.

רבי אומר לחברייא: הוו ידעין, דאיתפלגון רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש. אבר מן החי שחלקו ואכלו – דברי הכל פטור. מה פליגין? בשחלקו בפיו ואכלו. רבי יוחנן עבד פיו כלפנים. רבי שמעון בן לקיש עבד פיו בלחיו. אמרין ליה: את מה אמר? אמר לון: אנא אמרי לכון. הרי עולם פליגין ואתון אמרין אכון! אין ביני, אפילו חלקו בלחיו ואכלו, יהא חייב. למה? דרף אכילה היא.

גמלה שחלקה בפיו ואכלה – תפלוגתא דרבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש.

רבי מיישא שאל לרבי זעירא: ענבה שחלקה בפיו ואכלה, תפלוגתא דרבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש? אמר ליה: תמן, דבר שיש בו איסור וטומאה, מקום שבטלה טומאתו – בטלה איסורו. ברם הקא – יש כאן איסור ואין כאן טומאה.

רבי בא בן רבי מלל בעי:

[דף כ"ז ע"א]

בזית מצה שחלקו בפיו ואכלו – תפלוגתא דרבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש. אמר רבי יוסי בי רבי בון: בכל מקום לא נהנה חיבו בזית?

רבנן דקיסרין אמרי: רבי ניסא שאל: פרידים של רימון של ערלה שחלקו בפיו ואכלו, תפלוגתא דרבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש? מה אנן קיימין? אי משום משקה, כבר תנינן: אין מטמא משם משקה אלא היצא מן הזיתים ומן הענבים! רבנן דקיסרין אמרי: תיפתר, שבילען.

מריפה שעשאה גבילה; רבי יסא בר ברתיה דרבי יסא בשם רבי ירמיה: איתפלגון רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש. רבי יוחנן אומר: חייב שתים, ורבי שמעון בן לקיש אומר: אינו חייב אלא אחת.

אמר רבי אלעזר בי רבי יוסי קומי רבי יוסי: ודא מסייעא לרבי יוחנן, (ויקרא ז) וכל נפש אשר תאכל כל גבילה מה תלמוד לומר ומריפה? אם מריפה הוה והלא כבר נאמר גבילה! אם מריפה מתה הרי היא בכלל גבילה, וימר גבילה היא.

רבי אבהו בשם רבי יוסי בן חנינה: טעמא דרבי יוסי, לא תשקצו את נפשתיכם בבהמה ובעוף, והלא אין לה מטמא אלא שמונה שרצים בלבד! אלא, כשיעור טומאותיהן – כן הוא שיעור אכילתן.

התיב רבי אלעזר: הרי איברי בהמה מהוירין מטמאין כל שהן, ואכילתן בזית! וקבלה. מהו "וקבלה"? פאיגיש דאמר בעל דינא קבליה. חזיה בר בא אמר: לא כל גבילה התורה השוות, כל האכילות

שבתורה פאחת. התיב רבי חנינה: הרי שמונה שרצים מטמאין בכעדשה, ואכילתן כזית בין לדם בין לבשר.

[דף כ"ז ע"ב]

רבי שמואל בר סוקרמי בעי: מעתה, האוכל אכר מן החי מן הטהורין – יהא חייב שתים, משום (דברים יד) לא תאכלו כל נבלה, ומשום (שם יב) לא תאכל הנפש עם הבשר! ומשיבין טהורין על הטמאים? וכי רבי אליעזר לא השיב טהורין על הטמאים? מעתה האוכל אכר מן החי מן הטמאין יהא חייב שלש, משום לא תאכל כל נבילה, ומשום לא תאכל הנפש עם הבשר, ומשום (שם י) מבשרם לא תאכלו.

רבי אבהו בשם רבי יוסי בן חנינה: אכל חמס נמלים פאחת כהעלם אחד – חייב על כל אחת ואחת משום ברייה. רססן ואכלן – אינו חייב אלא אחת, והוא – שיהא בהן כזית. אכל מן הריסוסין ויש בהן כזית – חייב, אכל מן הריסוסין כזית, ונמלה – חייב שתים. אין כיני, אכל מן הריסוסין פחות מכזית, והשלים להם נמלה – חייב שתים. אין כיני, אכל נמלה שיש בה כזית – חייב שתים. אף בצירופי גזיר בן, אכל מן הצירופין ויש בהן כזית – חייב. אכל מן הצירופין כזית, וענבה – חייב שתים, אין כיני אכל ענבה שיש בה כזית – חייב שתים.

רבי אבהו בשם רבי יוחנן: כל האיסורין מצטרפין ללקות עליהן. כזית, ונמלה – חייב שתים. אין כיני אכל מן האיסורין פחות מכזית, והשלים להן נמלה – חייב שתים (אין כיני, אכל נמלה שיש בה כזית – חייב שתים).

רבי אבהו בשם רבי יוחנן: ולאסור משערין אותו באילו בבצל באילו בקפלוט. ואתייא ביי דמר רבי אבהו בשם רבי יוסי בן חנינה: נבילה שביטלה בשחוטטה – בטל מנעיה דכר תורה.

רבי אבהו בשם רבי יוחנן: כל נותני טעמים – אין לוקין עליהן עד שיטעום.

[דף כ"ז ע"א]

טעם ממשו של איסור.

הותיב רבי חייא בר יוסף קומי רבי יוחנן: הרי בשר בחלב ולא טעם טעם ממשו של איסור, ואת אמר לוקה! ומקלה. ואמר רבי בון בר חייא קומי רבי יעירא: מאי "וקבלה"? כאינש דאמר בעל דיניה קבליה.

רבי אבהו בשם רבי יוחנן: כל נותני טעמים – אין לוקין עליהן, חוץ מנותני טעמים של נזיר.

אמר רבי זעירא: כל נותן טעם – אין לוקין עליהן עד שיטעום טעם ממנו של איסור. ונזיר – אפילו לא טעם טעם ממנו של איסור.

אמר רבי בא בר ממל: כל נותני טעמים – אין איסור והיתר מצטרפין, והנזיר – איסור והיתר מצטרפין.

מתניתא מסייעא לדין, ומתניתא מסייעא לדין. מתניתא מסייעא לרבי זעירא: פזית יין שנפל לקדירה ואכל ממנה פזית – פטור, עד שיאכל כולה. על דעתיה דרבי בא בר ממל: מכיון שאכל ממנה פזית, יהא חייב.

מתניתא מסייעא לרבי בא בר ממל: ממשמע שנאמר: (במדבר ו) וכל משרת ענבים לא ישתה וענבים לחים ויבשים לא יאכל, וכי מה הניח הכתוב שלא אמר? אלא לפי שנאמר (שם) מכל אשר יעשה מנפון תיין מהרצנים ועד וג לא יאכל, וכתוב (שם) כיון ושכר נזיר, מה תלמוד לומר וכל משרת ענבים לא ישתה? אלא, שאם שרה ענבים בפנים, ושרה פיתו כהן, ויש כהן כדי לצרף פזית – חייב.

מיכן את דין לכל האיסורין שבתורה, ומה היוצא מן הנפון שאין איסורו עולם, ואין איסורו איסור הנזיר, ויש לו היתר אחר איסורו – עשה בו טעם בעיקרו, שאר איסורין שבתורה, שאיסורן איסור עולם, ואיסורן איסור הנזיר, ואין להן היתר אחר איסורן – דין הוא שנעשה כהן טעם בעיקרו! מיכן למדו חכמים לכל נותני טעמים – שהן אסורין. ומשיא על דרבי זעירא: ככל אתר את אמר: עד שיטעום, וכא את אמר: אפילו לא טעם.

משנה ראשונה, עד שישתה רביעית יין. דהוון דרשין "שכר", מה שכר שנאמר להלן – רביעית, אף כאן – רביעית. חזרו לומר: לא יאכל לא ישתה! מה אכילה פזית, אף שתיה פזית.

רבי עקיבה אמר: אפילו שרה פיתו כיון ויש בה כדי לצרף פזית – חייב. אמר רבי הנגדה: והוא – דשרייה בפזית יין.

רבי אימי בשם רבי יוחנן: כוס מוזג – משום משרה לוקין עליו, תדא דאת אמר: בשלא התרו בו משום משרה, אכל אם התרו בו משום משרה, לא בדא.

פתיב: וכל משרת ענבים לא ישתה. אין לי אלא משרת ענבים, משרת תרצנים מניין? תלמוד לומר:

[דף כ"ז ע"ב]

משרת, וכל משרת - לרבות כל המשריות למשרה. משרת וזו כוון - מצטרפין, משרת ענבים בענבים - מצטרפין. משרת ענבים כוון מהו שייצטרפו?

אכל חצי זית וזו, וחצי (זית) זית משרה, אינו חייב. זה בפני עצמו וזה בפני עצמו - פטור; מפני שצירף, חייב. אבל כוית וזו וכוית משרה - אינו חייב אלא אחת. זה בפני עצמו וזה בפני עצמו - חייב שתים; מפני שצירף, לא יהא חייב אלא אחת.

הלכה ב' מתני' והייב על חיון בפני עצמו, ועל הענבים בפני עצמו, ועל החרצנים בפני עצמו, ועל החיון בפני עצמו. רבי לעזר בן עזריה אומר: אינו חייב עד שיאכל שני חרצנין וזוגין.

איילו חן החרצנים ואילו חן הזוגין? החרצנים אלו החיצונים, והזוגין אלו הפנימיין, דברי רבי יהודה. רבי יוסי אומר, שלא תמעה, כוון של בחמה, החיצון זוג והפנימי עינבל.

גמרא בתיב: (במדבר ו) וענבים לחים ויבשים לא יאכל. מפשטע שנאמר ענבים אין אנו יודעין שהן לחין? מה תלמוד לומר ענבים לחים ויבשים? לחיב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו.

ואתניא בחדא דתני חזקיה, מה אם במקום שלא עשה פסולת פרי כפרי - עשה לחים כיבשים, כאן שעשה פסולת פרי כפרי - אינו דין שנעשה לחין כיבשין! מה תלמוד לומר לחים ויבשים? לחיב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו.

ואתניא ביהיא דאמר רבי הילא: (דברים כד) לא יחבל רחים ורכב. מפשטע שנאמר רכב, אין אנו יודעין שהרחים בכלל? מה תלמוד לומר רחים ורכב? לחיב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו.

לחים - לרבות את הבוסר. לחים - לרבות את הפסדר. מתניתא דרבי יוסי. דרבי יוסי אומר: סמדר, אסור בזויר, מפני שהוא פרי.

יש אוכל אשכול, וחייב משום ענבים לחים, ויבשים, וחרצנים, וזוגין. שרייז לשם משרה. סחמו לשם זין. והתרו בו משום מכל אשר יצא מנפן חיון וגו'.

אמר רבי בא בר אבא: טעמא דרבי לעזר בן עזריה, משום ביריה. ותני: חרצנים וזוגין, להביא את השלש שבנתיים.

והא תני בשם רבי לעזר: מכל אשר יעשה מנפן חיון – אף העלין והלולבין במשמע? רבי לעזר ברבי ישמעאל, דרבי ישמעאל אמר: כלל ופרט – הכל בכלל, וכד רבה מן דרבי ישמעאל אמר: אפילו כלל ופרט הכל בכלל, לאיזה דבר נאמר חרצנין וזגין? להביא השלש שביתתים.

[דף כ"ח ע"א]

מה טעמא דרבי יוסי? אכל חצי זית חרצנים וזגין מענבה אחת. על דעתיה דרבי לעזר בן עזריה – חייב, על דעתיה דרבנן – פטור. מה טעמא דרבי יודה? אכל פזית חרצנים וזגין משתי ענבות. על דעתיה דרבי לעזר בן עזריה – אינו חייב אלא אחת, על דעתיה דרבנן – חייב שתיים. אמר רבי אבון: אתייה דרבי לעזר בן עזריה ברבי יוסי, אין תימר ברבי יודה, אכל פזית שני וזגין וחרצנין.

הלכה ג' מתני' סתם נזירות – שלשים יום. גילח או שגילהוהו ליסמין – סותר שלשים יום. נזיר שגילה, בין בזוג בין בתער, או שסיפסם כל שהוא – חייב. נזיר חופף ומפספס, אכל לא סורק. רבי ישמעאל אומר: לא יחוף באדמה, מפני שהיא משרת את השער.

גמרא (במדבר ו) פתיב תער לא יעבר על ראשו. הא עבר – חייב. (שם) גדל פרע שער ראשו כמה הוא גידול שיער? שלשים יום.

עד כדון נזיר טהור. נזיר טמא? (שם) וגלח ראשו ביום טהרתו, מה תלמוד לומר ביום השביעי יגלחנו? מיפן, שהוא חוזר ומגלח.

וגלח – כולו ולא מקצתו. מיפן, שאם שייר שתי שערות – לא עשה כלום. תער לא יעבר על ראשו, אין לי אלא תער, מנזן לרבות את המספסם ואת המספרים בבתער? תלמוד לומר לא יעבר על ראשו –

[דף כ"ח ע"ב]

כל המעבירין במשמע, מיפן, שאינו סותר בו אלא תער בלבד.

רבי בא בר ממל ורבי אילא בעון קומי רבי יסא: לא יסתרו בו שלשים, אכל יסתרו בו שבעה! לא, בשאינו סותר בו לא שבעה ולא שלשים, אין תימר לא יסתרו בו שלשים, מה בין נזיר טהור מה בין נזיר טמא? תני קל וטהור בנזיר טהור, תני קל וטהור בנזיר טמא. קל בנזיר טהור – שאינו סותר

אֵלָא בְּתַעֲרָ. וְחֹמֶר – שֶׁהוּא סוֹתֵר בּוֹ שְׁלִישִׁים. קֵל בְּנֵזִיר טָמֵא – שֶׁהוּא סוֹתֵר בּוֹ שְׁבַעַה. וְחֹמֶר – שֶׁבִּכּוּלָן סוֹתֵרִין בּוֹ. אִין תִּימָר לֹא יִסְתְּרוּ בּוֹ שְׁלִישִׁים, מַה שְּׁנֵי בֵּין נֵזִיר טָהוֹר לְנֵזִיר טָמֵא?
אֵית דְּבָעֵי מִימָר: מַה שְּׁנֵי בֵּין בְּמִסְפָּרִים לְבְּתַעֲרָ וְנֵזִיר טָהוֹר כְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר.

תַּמָּן תַּנְיִנָן: שְׁלֹשָׁה מַגְלִחִין, וְתַגְלִחְתָּן מִצֻּדָּה; הַנֵּזִיר וְהַמְצוֹדָרַע וְהַלְוִיִּם. וְכוּלָן שְׁגִילָחוּ שְׁלֹא בְּתַעֲרָ אוֹ שִׁשְׁיָרוּ שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת – לֹא עָשׂוּ כְּלוּם. אָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: מִתְּנִיתָא בְּנֵזִיר טָמֵא, אָבֵל בְּנֵזִיר טָהוֹר, בִּין שְׁגִילָח רֹב רֵאשׁוֹ, אִפִּילוּ שְׁלֹא בְּתַעֲרָ – יָצָא.

רַבִּי אֲמִי בִּהְדָּא רַבִּי אֱלִיעֶזֶר (כֵּן עֲזָרְיָה) בְּעֵי: כָּל עֲצָמוֹ אֵינֹ קְרוֹי תַעֲרָ, אֵלָא בְּנֵזִיר טָהוֹר תַעֲרָ לֹא יַעֲבֹר עַל רֵאשׁוֹ עַד מְלֹאת הַיָּמִים, הָא אִם הִשְׁלִים, צְרִיד תַעֲרָ! דִּילְמָא לֹא אֵיתָאמְרַת אֵלָא בְּנֵזִיר טָמֵא בְּשְׁתֵּי שְׁעָרוֹת.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי לְרַבִּי יַעֲקֹב בַּר אֲחָא: נִחִיר אַתָּה, דְּתוֹיתִין כִּימִין בְּנֵזִיר, וְאִמְרִינָן: לֹא שְׁנִייה בֵּין מִסְפָּרִים לְבְּתַעֲרָ, וְאָמַר רַבִּי אֱלִיעֶזֶר: מִתְּנִיתָא בְּנֵזִיר טָמֵא. נֵזִיר טָהוֹר לָמָּה לֹא? נֵזִיר טָהוֹר מְגַלָּח לְאַחַר זְרִיקָה, בִּין שְׁקֻדָּשׁ – שְׁלָמָה נִזְרוּ, בָּרַם בְּנִשּׁוֹר הוּא.

אַתָּה אָמַר בְּנֵזִיר טָהוֹר, רֹב רֵאשׁוֹ מַעֲכָב בּוֹ, גִּילָח שְׁלִישׁוֹ

[דף כ"ט ע"א]

לֹא הִסְפִּיק לְגַלְּחוֹ עַד שֶׁנִּגְדַּל בּוֹ – מְגַלָּח הַשָּׂאָר וְדִיּוֹ, אוֹ צְרִיד לְגַלָּח אֵת כּוּלּוֹ?

אַתָּה אָמַר: בְּנֵזִיר טָמֵא שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת מְעַכְּבוֹת בּוֹ, שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת סוֹתְרוֹת בּוֹ, וְדוֹכוּתָהּ בְּנֵזִיר טָהוֹר, שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת מְעַכְּבוֹת בּוֹ, שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת סוֹתְרוֹת בּוֹ? אָמַר רַבִּי יוֹסִי בִּי רַבִּי בּוֹן: וְכֵן הוּא. וְתַנִּי כֵּן: רַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן יְהוּדָה אוֹמֵר מִשָּׁם רַבִּי שְׁמַעוֹן: בְּשֵׁם שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת מְעַכְּבוֹת בּוֹ, כֵּךְ שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת סוֹתְרוֹת בּוֹ.

רַבִּי יְרֵמְיָה בְּעֵי: וְגִילָח אֵת כּוּלּוֹ וְשִׁייר בּוֹ שְׁתֵּי שְׁעָרוֹת, וְהִיָּה בְּהֵן כְּדִי לְכוֹף רֵאשׁוֹ לְעִיקְרוֹ שְׁנֵי פַעַמִּים, וְגִלָּח מִתָּן פַּעַם אַחַת, מֵאַחֵר שְׁגִילָח כְּדִי סִימָן – יָצָא, אוֹ מֵאַחֵר שִׁשְׁיָר כְּדִי סִימָן – לֹא יָצָא?

רַבִּי אִילָא אָמַר קוּמִי רַבִּי יוֹסִי: לְמַלְכוּת – אַחַת, לְעִיבּוֹב – שְׁתֵּים, לְמַתִּירָה – שְׁלֹשׁ.

מִתְּנִיתָא פְּלִיגָא עַל רַבִּי יוֹסִי, וְהוּא שְׁפִיפְסָף כָּל שְׁהוּא – חֵיִיב. אָמַר רַבִּי אֲבָא בַּר מַמְלִי: פֶּתֶר לִיהּ רַבִּי יוֹסִי: כָּל שְׁהוּא מְזָה, וְכָל שְׁהוּא מְזָה.

מתניתא פליגא על רבי אילא, יש תולש שתי שערות – חייב עליהן משם ארבעה ליום, משם נזיר, משם מצורע, משם יום טוב, משם מקוה. לליום אתינן מיתני, אבל למלקות – לזקין אפילו על אחת! אית תנאי תני: מפספסין בקליקין, ואית תנאי תני: אין מפספסין. אמר רב חסדא: מאן דאמר: מפספסין – בקריא, מאן אמר: אין מפספסין – בתש.

הלכה ד' מתני' נזיר שהיה שותה ביין כל היום – אינו חייב אלא אחת. אמרו לו: אל תשתה, אל תשתה, והוא שותה – חייב על כל אחת ואחת. היה מגלח כל היום – אינו חייב אלא אחת. אמרו לו: אל תגלח, אל תגלח, והוא מגלח – חייב על כל אחת ואחת. היה מיטמא למתים כל היום – אינו חייב אלא אחת. אמרו לו: אל תיטמא, אל תיטמא, והוא מיטמא – חייב על כל אחת ואחת.

גמרא נזיר והוא בבית הקברות, רבי יוחנן אמר: מתרין בו על חיון ועל התגלחת. רבי שמעון בן לקיש אומר: מאחר שאין מתרין בו על הטומאה, אין מתרין בו על חיון. גר"ש בו' הי"ל בפ"ק ג'.

היו לפניו צלוחיות שתיים, אחת של מים ואחת של יין, נטל ושתה אותה של מים, אמרו: הוי יודע, משאת שותה של מים את שותה של יין, ויש בה עשרה זיתים, ואתה מתחייב עשרה מלקיות – אינו מקבל התרייה בדעת הזאת. אבל אם היתה צלוחית אחת של יין והתחיל לשתות בה, אמרו לו: תהא יודע אם תשתה את כולה, יש בה עשרה זיתים, ותתחייב עשרה מלקיות – מקבל התרייה בדעת

[דף כ"ט ע"ב]

הזאת.

היו לפניו שני שפודין, אחת של שהוטה ואחת של נבילה, נטל לאכול אותה של שהוטה, אמרו לו: תהא יודע מה שאתה אוכל של שהוטה, אם את אוכל את הנבילה ויש בה עשרה זיתים ואתה מתחייב עליה עשרה מלקיות – אינו מקבל התרייה בדעת הזאת. אבל אם היה שפוד אחד של נבילה, התחיל לאכול בו, אמרו לו: תהא יודע משאת אוכל כולו ויש בה עשרה זיתים ואתה מתחייב עשרה מלקיות – מקבל התרייה בדעת הזאת.

הלכה ה' מתני' שלשה מינים אסורין בנזיר, הטומאה והתגלחת והיוצא מן הנפץ.

הומר בטומאה ובתגלחת מבייצא מן הנפץ, שהטומאה והתגלחת מותרים, והיוצא מן הנפץ אינו מותר.

חומר פיוצא מן הגפן מבוטמא וכתגלחת, שחיוצא מן הגפן לא הותר מכללו, והטומאה והתגלחת הותרו מכללן, בתגלחת מצוה ובמת מצוה.

חומר פטומא מן התגלחת, שהטומאה סותרת את הכל והייבין עליה קרבן, והתגלחת אינה סותרת אלא עד שלשים יום, ואין הייבין עליה קרבן.

גמרא הטומאה, דכתיב (במדבר ו) כל ימי הזיר לח' על נפש מת לא יבא. תגלחת, דכתיב (שם) כל ימי גדר נזרו תער לא יעבר על ראשו. חיוצא מן הגפן, דכתיב (שם) מכל אשר יעשה מגפן חיוצא.

חומר פטומא וכתגלחת מפיוצא מן הגפן. הטומאה, דכתיב כל ימי הזיר לח'. והתגלחת, דכתיב והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו.

חומר פיוצא מן הגפן מבוטמא וכתגלחת. חיוצא מן הגפן פטומא של (מים או של) וזן אכל אם אמר: שבעה שאשתה ונזיר, אשתה אתא מימר לא ישתה?

הותר בתגלחת מצוה, לא סוף דכר כדי ליתן סימן לנגעו, אלא כדי ליתן סימן לנתקו ולידע אם פשה ואם לא פשה.

ובמת מצוה, הך היא דתנינן: היו מהלכין בדרך ומצאו מת מצוה.

חומר פטומא מכתגלחת. הטומאה – דכתיב, והימים הראשונים יפלו והביא כבש בן שנתו לאשם.

חומר בתגלחת, שעשה בה המגלח כמתגלח, והטמא לא עשה בה הטמא כמיטמא.

הלכה ו' מתני' תגלחת הטומאה פיוצא? היה מזה בשלישי ובשביעי, ומגלח בשביעי, ומביא קרבנותיו בשמיני. ואם גילח בשמיני – מביא קרבנותיו בו ביום; דברי רבי עקיבה.

אמר לו רבי טרפון: מה בין זה למצורע? אמר לו: שזה טהרתו, תלוייה ביום, וזה טהרתו תלוייה בתגלחתו, אינו מביא את קרבנותיו, אלא אם בן היה מעורב שמש.

[דף ל' ע"א]

גמרא כתיב (במדבר ו) והזיר לח' את ימי נזרו – מיום הבאת קרבנותיו; דברי רבי. רבי יוסי כי רבי יהודה אומר: משעת תגלחתו. רבי זעירא בשם רב הושעיה: רבי היה בשם רבי יוחנן: מה פליגינן? בשגילח בשביעי והביא קרבנותיו בשמיני, אכל אם גילח בשמיני והביא קרבנותיו בו ביום, כל עמא

מוֹדֵה: כּוּם הִבָּאת קִרְבָּנוֹתָיו. אָמַר רַבִּי יוֹסִי: וְהוּא – שֶׁטָּבַל בְּשִׁבְעִי, אָכַל אִם טָבַל בְּשִׁמְיָנִי – נַעֲשֶׂה שְׁבִיעִי שְׁמִינִי, וְשִׁמְיָנִי שְׁבִיעִי, וְאִינוּ מוֹנֶה אֶלָּא מִן הַשְּׁבִיעִי בִּלְבַד.

נִיטָמָא וְהוּר וְנִיטָמָא – מִכִּי קָרְבֵּן עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד. אָמַר רַבִּי זְעִירָא: כָּרְבִי יוֹסִי כִּי רַבִּי יוֹדָה! בָּרַם כָּרְבִי, הִיָּדָא הוּא עוֹמֵד בְּנִזְיוֹת בְּמוֹמָאָה. אָמַר רַבִּי אֵילָא: מַה פְּלִיגִין? לְמַנּוֹת לְנִזְיוֹת בְּטַהֲרָה. וְהוּר לַח' אֶת יָמֵי נִזְרוֹ וְהִבִּיא. אָמַר רַבִּי: עַד שֶׁיָּבִיא מִשֵּׁשׁ. רַבִּי יוֹסִי כִּי רַבִּי יוֹדָה אָמַר: אֶפִּילוּ נִרְאָה לְהִבִּיא קָרְבֵּן טוֹמָאָה – כָּל עָמָא מוֹדִי שֶׁמִּכִּי קָרְבֵּן טוֹמָאָה!

וְתַנִּי בִּז: נִיטָמָא בְּשִׁבְעִי, וְהוּר וְנִיטָמָא בְּשִׁמְיָנִי – מִכִּי קָרְבֵּן לְכָל אֶחָד וְאֶחָד. עַל דַּעֲתִיה דְּרַבִּי זְעִירָא, כָּרְבִי, נִדְחָה קָרְבֵּן רֵאשׁוֹן וּמִכִּי קָרְבֵּן שֵׁנִי. עַל דַּעֲתִיה דְּרַבִּי יוֹסִי כִּי רַבִּי יוֹדָה, לֹא נִדְחָה. עַל דַּעֲתִיה דְּרַבִּי הִילָא, דְּכָרִי חָבַל לֹא נִדְחָה וּמִכִּי אַחֵר.

הִלְכָּה ז' מִתַּנִּי תִּגְלַחַת הַטְּהָרָה בִּיצֵד? הִיָּה מִכִּי שָׁלַשׁ בְּחֻמוֹת, חֲטָאת עוֹלָה וְשִׁלְמִים, שׁוֹחֵט אֶת הַשִּׁלְמִים וּמְגַלַּח עָלֵיהֶן; דְּכָרִי רַבִּי יוֹדָה. רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר: לֹא הִיָּה מְגַלַּח אֶלָּא עַל הַחֲטָאת, שֶׁהַחֲטָאת קוֹדֶמֶת בְּכָל מְקוֹם. וְאִם גִּילַח עַל אַחַת מִשְׁלֹשָׁתָן – יֵצֵא.

[דף ל' ע"ב]

גְּמָרָא רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן ל״ו אָמַר: (בַּמִּדְבָּר ו) וְאֶת הָאִיל יַעֲשֶׂה וְגו'. מַה תִּלְמוּד לִזְמַר יַעֲשֶׂה? הַקִּדִּים בּוֹ מַעֲשֶׂה. הַתֵּיב רַבִּי הֵינְנָא קוֹמִי רַבִּי מִנָּא: וְהָא כְּתִיב (שם) וַעֲשֶׂה חֶכְמָן אֶת מִנְחָתוֹ וְאֶת נִסְכּוֹ, מַעֲתָה וַעֲשֶׂה הַקִּדִּים בּוֹ מַעֲשֶׂה? מַאי כְּדוּן? אֲתָא רַבִּי הֵינְנָא בְּשֵׁם רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן ל״ו: שֶׁאִם גִּילַח עַל אַחַת מִשְׁלֹשָׁתָן – יֵצֵא.

רַבִּי זְעִירָא בְּעָא קוֹמִי רַבִּי מִנָּא: מַאֲן תִּנָּא כָּל הַחֲטָאוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה קוֹדְמוֹת לְאַשְׁמוֹת? רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר: דְּכָרִי חָבַל הוּא, כָּל הַחֲטָאוֹת שֶׁבַּתּוֹרָה קוֹדְמוֹת לְאַשְׁמוֹת.

הִלְכָּה ח' מִתַּנִּי רֶבֶן שְׁמֵעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אָמַר: הִכִּיָּא שָׁלַשׁ בְּחֻמוֹת וְלֹא פִירֵשׁ; הִרְאִינָה לַחֲטָאת – תִּיקָרֵב חֲטָאת, לְעוֹלָה – תִּיקָרֵב עוֹלָה, לְשִׁלְמִים – תִּיקָרֵב שִׁלְמִים.

הִיָּה נֹמֵל שְׁעַר רֵאשׁ נִזְרוֹ וּמִשְׁלַח תַּחַת הַדּוֹד. וְאִם גִּילַח בְּמִדִּינָה – מִשְׁלַח תַּחַת הַדּוֹד. בְּמָה דְּכָרִים אֲמֹרִים? בְּתִגְלַחַת הַטְּהָרָה, אָכַל בְּתִגְלַחַת הַטּוֹמָאָה – לֹא הִיָּה מִשְׁלַח תַּחַת הַדּוֹד. רַבִּי מֵאִיר אָמַר: חָבַל מִשְׁלַחֵין תַּחַת הַדּוֹד, חוּץ מִן הַטּוֹמָא שֶׁבַּמִּדִּינָה לְכָד.

גמרא הוון בעיי מימר: בשלא פירש, הא בתוך ביתו פירש. אמרין: אפילו בתוך ביתו לא פירש, לפה? בהמה אין עליה הלכות סתומות בתחילה.

רבי יוסי בי רבי בון בשם רב: מובלז ברוטב, מה טעמא? ונתן על האש – אף הזבח יהא באש.

תני: הכל משלחין תחת הדוד, חוץ מן הטמא שבגבולין, הטמא שבמקדש – תחת הדוד של אשם מביא; דברי רבי מאיר. רבי יודה אומר: הטמא – כך וכך מביא, הטמא – כך וכך אינו מביא, וחקמים אומרים: הטמא שבמקדש וטהור שבגבולין – אינו מביא, אין לה משלח תחת הדוד אלא חמולת בטהרה.

פתח אוהל מועד (במדבר ו), רבנן אמרין: עד שיהא ראוי וסמוך. ורבי מאיר אומר: ראוי אף על פי שאינו סמוך, סמוך אף על פי שאינו ראוי.

[דף ל"א ע"א]

הלכה ט' מתני' היה מבשל את השלמים, או שולקן. וכהן נוטל את הנזרע בשלה מן האיל, וחלה מצה אחת מן הפל, ורקיק מצה אחד. ונתן על כפי הנזיר, ומניפו, ואחר כך הותר הנזיר לשנות בין וליטמא למתים. רבי שמעון אומר: בין שזרק עליו אחד מן הדמים – הותר הנזיר לשנות בין ולהיטמא למתים.

גמרא מתניתא אמרה: השלוק קרוי מבושל, דתנינן, היה מבשל השלמים או שולקן. וקרייהא אמרה: שהצלי קרוי מבושל, דכתיב (דברי הימים ב לה) ויבשלו הפסח באש. אין תימר שלא כהלכה! רבי יונה בוצרייה אומר: כמשפט.

ומתניתא אמרה: שהשלוק קרוי מבושל, והא תנינן: הנזיר מן המבושל – מותר בצלי ובשלוק! אמר רבי יוחנן: הלכו בנדרים אחר לשון בני אדם. אמר רבי יאשיה: הלכו בנדרים אחר לשון תורה.

מה נפיק מביניהון? אומר: קונם וין שאיני טועם בהג; על דעתיה דרבי יוחנן – אסור ביום טוב האחרון. על דעתיה דרבי יאשיה – מותר. אוקף רבי אושעיא מודה שהוא אסור, לא אומר רבי יאשיה אלא לחומרין.

רבי חייה בר בא אומר: רבי יוחנן אכל חליטא ואמר: לא טעמית מזון בהדין יומא. והתנן: הנזיר מן המזון – מותר במים ובמלח! פתר לה ברבי יאשיה, דאמר: הילכו בנדרים אחר לשון התורה.

מסכת נדה פרק ראשון

א. כיצד מעת לעת ממעטת על יד מפקידה לפקידה? בדקה עצמה באחד בשבת ומצאת טהורה, וישבה לה יום שני ויום שלישי ולא בדקה, וברביעי בדקה ומצאת טמאה - הרי זו אינה מטמאה מפקידה לפקידה אלא מעת לעת. וכיצד מפקידה לפקידה ממעטת על יד מעת לעת? בדקה עצמה בשעה ראשונה ומצאה טהורה, וישבה לה שניה ושלישית ולא בדקה, וברביעית בדקה ומצאה טמאה, אין אומרים: 'תטמא מעת לעת', אלא מפקידה לפקידה. וזו היא שאמרו: 'מפקידה לפקידה ממעטת על יד מעת לעת':

ב. טומטום ואנדורגיגוס שראו - דין שעתן. גירות שראתה - דיה שעתה; דברי רבי יהודה. רבי יוסי אומר: הרי היא ככל הנשים, ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה. הרואה מאנס - דיה שעתה. ואיזהו מאנס? פהקה וראתה, קפצה וראתה, הפתה בעלה וראתה, נשאה משא כבד וראתה - זה הוא אנס. וכיצד דיה שעתה? ישבה על גבי מטה, על כסא, ועל ספסל, ונתעסקה בטהורות, ושמשה את ביתה, ופרשה וראתה - היא טמאה והן טהורות:

ג. רבי אליעזר אומר: ארבע נשים דין שעתן, בתולה, מעברת, מניקה, וזקנה. אמר רבי יהושע: אני לא שמעתי אלא בתולה. אמר לו רבי אליעזר: אין אומרים למי שלא ראה את החדש - יבא ויעיד, אלא למי שראה. אתה לא שמעת, ואני שמעתי. אתה שמעת אחת, ואני שמעתי ארבע. כל ימיו של רבי אליעזר, היו העם נוהגין כדברי רבי יהושע. אחר שמת רבי אליעזר, החזיר רבי יהושע את הדבר ליושנה כרבי אליעזר. והלכה כרבי אליעזר:

ד. ואיזו היא בתולה? כל שלא ראתה דם מימיה. ואף על פי שנשאת והיו לה בנים, אני קורא אותה 'בתולה' עד שתראה ראייה ראשונה. הרי, לא אמרו בתולה לבתולה אלא לדמים:

איזו היא מעברת? משיודע עברה. וכמה היא הכרת העבר? סומכוס משום רבי מאיר אומר: שלשה חדשים, שנאמר (בראשית לח, כד): "ויהי כמשלש חדשים". היתה בחזקת מעברת וראתה, ואחר כך הפילה דבר שאינו ולד - דיה שעתה. ואף על פי שאין ראייה לדבר, זכר לדבר (ישעיה כו, יח): "הרינו חלנו כמו ילדנו רוח":

ה. תינוקת שלא הגיע זמנה לראות וראתה, ראייה ראשונה - דיה שעתה. שניה - דיה שעתה. שלישית - הרי היא ככל הנשים ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה. הפסיקה שלש עונות וראתה - דיה שעתה. ועוד הפסיקה שלש עונות וראתה - דיה שעתה. ועוד הפסיקה שלש עונות וראתה - הרי היא ככל הנשים ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה. וכשהגיע זמנה לראות וראתה, פעם ראשונה - דיה שעתה. שניה - מטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה. הפסיקה שלש עונות וראתה - דיה שעתה. ואימתי הגיע זמנה לראות? משתכיא שתי שערות. אמר רבי אליעזר: מעשה בריכה אחת בהיתלו, שהפסיקה שלש עונות, ובא המעשה לפני חכמים, ואמרו: דיה שעתה. אמרו לו: הוראת שעה היתה:

ו. רבי יוסי ורבי שמעון אומרים: מעברת ומניקה - אין דיה שעתה, עד שעברו עליה שלש עונות, וימי עברה מצטרפין לתוך ימי מנקתה. זקנה שהפסיקה שלש עונות וראתה - דיה שעתה. הפסיקה שלש עונות וראתה - הרי היא ככל הנשים, ומטמאה מעת לעת ומפקידה לפקידה. לא שפונה (שעת נסתה), אלא שפחתה או שהותירה:

ז. ארבע נשים שאמרו 'דין שעתן' (כיצד?) - ראתה כתם ואחר כך ראתה דם - דיה

ומכלן הוא יונק ואפלו בשבת. ואם היה גדול - אסור. אבא שאול אומר: יונקין היינו מבהמה טהורה ביום טוב:

ד. שלש נשים משמשות במוך: קטנה, מעברת, ומניקה. קטנה - שמא תתעבר ושמא תמות. מעברת - שמא תעשה עברה סנדל. ומניקת - שמא תגמל את בנה. ואי זו היא קטנה? מבת אחת עשרה שנה ויום אחד ועד בת שתים עשרה שנה ויום אחד. פחות מכן ויתר על כן, משמשת כדרכה ואינו חוששת; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: אחת זו ואחת זו משמשת כדרכה והולכת וה' משמר על ידה, שנאמר (תהלים קטו, ו): "שמר פתאים ה'":

ה. רבי אליעזר אומר: כל עשרים וארבעה חדש - דש מבפנים וזורה מבחוץ. אמרו לו: הללו אינו אלא מעשה ער ואונן: לא ישא אדם מעברת חבירו ומניקת חבירו משום שנאמר (משלי כג, ו): "אל תסג גבול עולם ובשדי יתומים אל תבא":

ו. כל היד המרבה בנשים לבדוק - הרי זו משבחת. ובאנשים - תקצץ. רבי מאיר אומר: יד לאמה - תקצץ ידו על טבורו. אמרו לו: הרי כרסו נבקעת! אמר להם: אף אני לא נתכונתי אלא לכך. משלו משל, למה הדבר דומה? לנותן אצבע בעין, כל זמן שהוא דוחק הרבה - מוציא דמעה. כמה דברים אמורים? בשכבת זרע, אבל לזיבה, כל היד המרבה לבדוק - הרי זו משבחת:

ז. שוטה, מטבילין אותו ומאכילין אותו לתרומה לערב, ומשמרין אותו שלא יישן. ואם ישן ועמד - טמא מיד. רבי אליעזר ברבי צדוק אומר: עושין לו כיס של עור, ומלבישים אותו ובדוקין אותו לתוכו, ואם נמצא בתוכו שכבת זרע - טמא. ואם לאו - טהור. אמרו לו: נמצאת מברית מן הספק ומביא אותו לידי ודאי, מפני שבא לידי חמום. אמר להם: ואם לדבריהם, שוטה אין לו תקנה! אמרו לו: לדברינו, ישן -

שעתה. הפסיקה שלש עונות בין ראיה לראיה ולא ראתה, ואחר כך ראתה - דיה שעתה. הפסיקה דם טהר ולא ראתה, ואחר כך ראתה - דיה שעתה:

מסכת נדה פרק שני

א. מניקה שמת לה בנה בתוך עשרים וארבעה חדש - מטמאה מעת לעת, לפיכך אם מנקתו והולכת, אפלו ארבע וחמש שנים - דיה שעתה; דברי רבי מאיר. רבי יוסי ורבי שמעון אומרים: דיה שעתה כל עשרים וארבעה חדש, לפיכך אם מנקתה והולכת אפלו ארבע וחמש שנים - אין לה אלא עשרים וארבעה חדש: מניקה שמת בעלה - הרי זו לא תארס ולא תנשא עד שיהיו לה עשרים וארבעה חדש; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: שמונה עשר חדש. רבי יוחנן בן יוסף אומר, בית שמאי אומרים: עשרים וארבעה חדש. ובית הלל אומרים: שמונה עשר חדש. אמר רבן שמעון בן גמליאל: לדברי האומר עשרים וארבעה חדש - מתרת לנשא [בעשרים ואחד חדש]. לדברי האומר שמונה עשר חדש - מתרת להנשא לחמשה עשר חדש, שאין החלב נעקר אלא לאחר שלשה חדשים:

ב. תינוק יונק והולך עשרים וארבע חדש. מכאן ואילך כיונק שקץ; דברי רבי אליעזר. ורבי יהושע אומר: תינוק יונק והולך אפלו בן חמש שנים. פרש וחזר אחר עשרים וארבעה חדש שלשה ימים, ומתוך בוריו - הרי הוא כיונק שקץ:

ג. חיבת אשה בטפול בנה כל עשרים וארבעה חדש. אחד בנה ואחד שנתן לה בן להניק. האשה שנתן לה בן להניק, לא תעשה עמו מלאכה ולא תניק עמו תינוק אחר. תינוק המכיר את אמו - אין נותנין אותו למינקת אחרת, מפני סכנת נפשות. יונק תינוק מעובדת כוכבים ומבהמה טמאה, ואין חוששין כיונק שקץ. ולא יאכילנה נבלות וטרפות שקצים ורמשים.

טמא, לא ישן - טהור. לדבריו, שמא יראה
טפה כחידל ותבלע בכיס:

מסכת נדה פרק שלישי

א. כל הנשים - כתמן מטמא למפרע.
ונשים שאמרו דין שעתן - כתמן מטמא
למפרע, חוץ מקטנה שלא הגיע זמנה
לראות; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים:
כל הנשים שאמרו דין שעתן - כתמן
כראיתן. וקטנה שהגיע זמנה לראות - יש
לה כתמים. ושלא הגיע זמנה לראות - אין
לה כתמים. כל אשה שיש לה וסת - כתמה
מטמא למפרע, שאם תראה שלא בשעת
וסתה - מטמא מעת לעת. רבי מאיר אומר:
החמירו בכתם יתר מן הראיה, שהכתם
מטמא למפרע, והראיה אינה מטמאה אלא
מעת לעת. ראיתה כתם ואחר כך ראיתה דם
- הרי זו חוששת משום זוב; דברי רבי
מאיר. וחכמים אומרים: אין חוששת
משום זוב. הוואה כתם, אם יש בו לחלק
שלשה גריסין לשלשה ימים - חוששת,
ואם לאו - אינה חוששת. רבי יהודה בן
אגרא אומר משום רבי יוסי: בין כך ובין
כך הרי זו חוששת. אומר רבי: נראין דברי
רבי יהודה בן אגרא - בזמן שלא בדקה,
ודברי חכמים - בזמן שבדקה. רבי חנינא
בן אנטיגנוס אומר: בין כך ובין כך אינה
חוששת. אם תולה כתמה באחרות, דין
הוא שתתלה כתמה בעצמה:

ב. פעמים שהכתמים מביאין את האשה
לידי זיבה. כיצד? לבשה שלש חלוקות
הבדוקות לה בשלשה ימים, ומצאה עליהם
כתם, או שראתה שני ימים וחלוק אחת -
טמאה.

ג. איזה שעור וסת? משלו משל, למה
הדבר דומה? לעד ושמש שהיו נתונים בצד
המשקוף, כיון שיצא השמש ונכנס העד
מיד - זהו שעור וסת. הוי וסת שאמרו,
לקנות ולא לבדיקה. איזה אחר זמן? פירש
רבי אליעזר בר צדוק: כדי שתושיט ידה
לתחת הכר או תחת הכסת, ותטל העד

ותבדק בו. ודבר זה שאל רבי צדוק לפני
חכמים באושא, איזה אחר זמן? אמרו לו:
לא שמענו. אמר להם: כך פירשו חכמים
ביבנה: לא ששהתה כדי שתירד מן המטה
ותדיח את פניה, תוך זמן הוא זה, וטמאין
מספק, ופסורין מן הקרוב, וחיבין באשם
תלוי. שהתה כדי שתירד מן המטה ותדיח
את פניה - אחר זמן הוא זה. וכן כששהתה
מעת לעת ומפקידה לפקידה, בועלה
מטמא משום מגע ואינו מטמא משום
בועל. רבי עקיבא אומר: אף מטמא משום
בועל. רבי יהודה בנו של רבי יוחנן בן
זכאי אומר: בועלה נכנס להיכל ומקטיר
קטרת. כל אשה שיש לה וסת, ומעברת
ומניקה, וכל הנשים שאמרו דין שעתן -
בועלה טהור. במה דברים אמורים? בזמן
שהניחה בחזקת טהורה, אבל הניחה
טמאה - עד שתאמר: טהורה אני לו:

ד. דם הנמצא בפרוזדור - שורפין עליו את
התרומה, וחיבין על טמאת מקדש וקדשיו.
והיוצא מן החדר, אם ידוע שהוא דם מכה
- טהור. ספק דם חדר, ספק דם המכה -
טמא. רבי אלעזר ברבי שמעון אומר משום
רבי מאיר: דם היוצא מן החדר, אף על פי
שבדיעוה שדם המכה - טמא. ורבותינו
אמרו: דם המכה - טהור. נמצאת אומר:
שלשה ספקות באשה. בבשרה, ספק טהור
ספק טמא - טמא. על חלוקה, ספק טהור
ספק טמא - טהור. במגעות ובהיסטות -
הולכין אחר הרב:

ה. שחור כחרת, עמוק מכאן - טמא. דיהא
מכאן, אפלו ככחול - טהור. לא מתחלת
בריתו הוא משחיר, אלא משנעקר הוא
משחיר. למה זה דומה? לדם המכה,
משנעקר הוא משחיר. קרן כרכום כפרור
שיש בו, כעליון ולא כתחתון, פלח ולא
כישב. וכלן אין רואין אותן אלא בין חמה
לצל. כמימי אדמה כיצד? מביא אדמה
מבקעת בית כרם ומציף עליו מים; דברי
רבי מאיר. רבי יוסי אומר: מבקעת סכני.
רבי יהודה אומר: מבקעת יוטבת. רבי

חכמים, ואמרו: כל שאין בו מצורת אדם - אינו ולד:

ג. צורת פנים שאמרו, אחד מכל צורת פנים חוץ מאזנים. וסנדל שאמרו, דומה לדג שבים, מתחלתו ולד הוא, אלא שנרצף. רבן שמעון בן גמליאל אומר: דומה ללשון של שור הגדול. ולמה אמרו סנדל? והלא אין סנדל שאין עמו ולד! אלא שמא תפיל עמו זכר ותהא מקלקלת לנקבה. או שאם תפיל שניהם, אחד לפני שקיעת החמה, ואחד לאחר שקיעת החמה, מונה תחלת לידה לראשון וסוף לידה לאחרון; שליא שאמרו, תחלתה כחוט הערב וסופה כתורמוס וחלולה כחצוצרת. ואין שליא פחותה מטפח. רבן שמעון בן גמליאל אומר: דומה לקרקבן של תרנגול. ולא אמרו שליא ולד אלא שאין שליא בלא ולד:

ד. הטבור - חבור באדם עד טפח ליטמא וליטמא. אבל בבהמה - אינו חבור. עור הבא כנגד פניו של אדם, בין חי בין מת - הרי זה טהור ומתר בהנאה. ואינו שפיר מרקם? אבא שאול אומר: תחלת בריתו מראשו, שתי עיניו כשתי טפין של זבוב. שני חוטמיו כשני טפין של זבוב. פיו מתוח כשעורה וגויתו כעדרשה. ואם היתה נקבה - גויתה כשעורה לארפה. חתוף ידיה ורגליה אין בו. ועליו מפרש בקבלה (איוב י, כ): "הלא כחלב תתיכני" וגו':

ה. אין בודקין במים, מפני שהמים עזין ומבערין אותו. ואין בודקין אותו אלא בשמן, מפני שהשמן רך ומזכך. ואין רואין אותו אלא בחמה. המפלת שפיר שאינו מרקם, רבי יהושע אומר: ולד. וחכמים אומרים: אינו ולד. ורבי ישמעאל ברבי יוסי אומר משם אביו: קורעין אותו, אם יש בו דם - הרי זה נדה, ואם יש בו בשר - הרי זה ולד:

ו. השליא בבית - הבית טמא; דברי רבי מאיר. רבי יוסי ורבי יהודה ורבי שמעון

שמעון אומר משום רבי עקיבא: אף של בקעת גנוסר וכיוצא בהן. ומשערין אותן עכורים ואין משערין אותן צלולים. צללו - לא יחזיר ויעכרם שניים. ואין שעור למים, שאין שעור לעפר. שני חלקי מים ואחד יין, מן יין השרוני, ודומה לכרמלי, חי ולא מזוג, חדש ולא ישן:

מסכת נדה פרק רביעי

א. המפלת תתיכה, סומכוס אומר משום רבי מאיר, וכן היה רבי שמעון בן מנסיא אומר בדבריו: קורעין אותה, אם יש בתוכה דם - הרי זה נדה, ואם לאו - אינה נדה. המפלת כמין קלפה, כמין שערה, כמין עפר, כמין יבחושים אדמים - תטיל למים ובפושרין. רבן שמעון בן גמליאל אומר: ממעכו ברוק על הצפרן, אם נמוח - הרי זו נדה, ואם לאו - אינה נדה. אמר רבי אלעזר ברבי צדוק: שני דברים העלה אבא מטבעין לבינה. מעשה באשה אחת שהיתה מפלת כמין קלפות אדמות, ובאו ושאלו את רבי צדוק, והלך רבי צדוק ושאל לחכמים, ושלחו חכמים לרופאים, ואמרו: יש לה מכה מבפנים, לפיכך מפלת כמין קלפות אדמות - תטיל למים. ואם נמוחו - טמאה. שוב מעשה באשה אחת שהיתה מפלת כמין שערות אדמות, ובאו ושאלו את רבי צדוק, והלך רבי צדוק ושאל לחכמים, ושלחו חכמים לרופאים, ואמרו: שומא יש במעיה, לפיכך היתה מפלת כמין שערות אדמות - תטיל למים. אם נמוחו - טמאה:

ב. המפלת כמין בהמה חיה ועוף - טמאה לידה; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: עד שיהא בו מצורת אדם. אמר רבי חנינא בן גמליאל: נראין דברי רבי מאיר - בבהמה, מפני שגלגלי עינו של בהמה דומין לגלגלי עינו של אדם, ונראין דברי חכמים בעופות, שאין בו מצורת אדם. מעשה באשה אחת בצידן שהפילה דמות עורב שלש פעמים, ובא מעשה לפני

בנות הצדוקין, בזמן שנוהגות ללכת בדרך אבותיהן - הרי הן ככנותיות. פשוט לדרך ישראל - הרי הן כישראליות. מעשה בצדוקי אחד, שסח עם כהן גדול, ונתנה צוורה מפיו ונפלה על בגדיו, בא כהן גדול ושאל את אשתו ואמרה לו: אף על פי שאנו נשי צדוקות - כלן נשאלות לחכמים. רבי יוסי אומר: אנו בקיאים בצדוקות יותר מן הכל, שכלן נשאלות לחכמים חוץ מן אחת היתה שלא הראתה לחכמים, ומתה:

ב. בנות ישראל שלא הגיעו לפרקן - הרי הן בחזקת טהרה, ואין הנשים בודקות אותן. ומשהגיעו לפרקן - הרי הן בחזקת טמאות, והנשים בודקות אותן. רבי יהודה אומר: אף משהגיעו, אין הנשים בודקות אותן, שמא יקלקלו בדיהן, אלא סכות אותן שמן מבפנים ומקנחות אותן מבחוץ, והן נבדקות מאליהן:

ג. דם עובדת כוכבים ודם טהרה של מצרעת, בית שמאי אומרים: כדם מגפתה. ובית הלל אומרים: כרוקה וכמימי רגליה. דם יולדת שלא טבלה - מטמא לח ואין מטמא יבש (דברי רבי מאיר). רבי יהודה אומר: מטמא לח ויבש. רבי אליעזר אומר: מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל (בית שמאי אומרים: מטמא לח ואין מטמא יבש ובית הלל אומרים: מטמא לח ויבש). אמרו בית הלל לבית שמאי: אי אתם מודים (בנדה) שאם הגיעה זמנה לטבל ולא טבלה, וראתה דם שהיא טמאה. אמרו להם בית שמאי לבית הלל: לא! אם אמרתם בנדה שאפלו טבלה וראתה טמאה, תאמר ביולדת שאם טבלה וראתה - שהיא טהורה. אמרו להם: יולדת בזוב תוכיח, שאם טבלה וראתה לאחר ימי ספירה - טהורה, לא טבלה וראתה - טמאה. אמרו להן בית שמאי: הוא הדין והוא התשובה, יולדת בזוב, ימי לידה עולין לה לימי זיבתה:

ד. המקשה, כמה תשפה ותהא זבה? רבי אליעזר אומר: מעת לעת. והלכה כדבריו. רבי שמעון בן יהודה אומר משום רבי

אמרים: הבית טהור. אמרו לו לרבי מאיר: אי אתה מודה שאם הוציאנה בספל בבית החיצון שהוא טהור? אמר להם: מפני שבטל בחיצון. אמרו לו: כשם שבטל בחיצון - כך בטל בפנימי. אמר להם: אינו דומה נמוק פנים אחת לנמוק שתי פנים. יצא מחתך או מסרס - אינו ולד. עד שיצא רבו - הרי הוא כילוד. רבי יוסי אומר: עד שיצא כתקונו. ואיזהו רב ראשו? רבי יוסי אומר: משיצאו צדעיו. אבא חנן משום רבי יהושע אומר: משיצא פדחתו. ויש אומרים משיצאו קרני ראשו.

ז. המפלת גוף שאינו חתוך וראש שאינו חתוך, גוף אטום - אין זה ולד. ואיזהו גוף אטום? כדי שינטל מן החי ויחיה - הרי זה ולד. כדי שינטל מן החי וימות - אינו ולד. יד אטומה ורגל אטומה - אין זה ולד. יד חתוכה ורגל חתוכה - הרי זה ולד, ואין חוששין שמא מגוף אטום באו:

ח. המפלת, ואינו ידוע מהו - תשב לזכר ולנקה ולנדה. ולמה אמרו לזכר? שאם תראה יום שלשים וארבעה, ותחזור ותראה יום ארבעים ואחד - תהא מקלקלת עד יום ארבעים ושמונה. וכן לנקה, שאם תראה יום שבעים וארבעה ותחזור ותראה יום שמונים ואחד - תהא מקלקלת עד יום שמונים ושמונה. אמר רבי ישמעאל: מעשה בקלופטרא מלכת אלכסנדריה, שהביאה שפחותיה שנתחבבו מיתה למלך, וקרעתן, ונמצא הזכר נגמר לארבעים ואחד, ונקה לשמונים ואחד. אמרו לו: אין מביאין ראיה מכאן. ומהיכן מביאין ראיה? מי שנכנסה אצל בעלה ומת בעלה מיד, או שבא בעלה ממדינת הים, ומת מיד:

מסכת נדה פרק חמישי

א. בנות כותים - נדות מערסותן. והכותים - מטמאים משכב תחתון כעליון, מפני שהן בועלי נדות, והן יושבות על כל דם ודם. יום שהיא פוסקת בו סופרת בתוך שבעה.

לבייתה ואסורה לאכול בתרומה. קשתה ואחר כך הפילה דבר שאינו ולד - הרי זו יולדת בזוב. המקשה שלשה ימים ויצא הולד דרך דופנה - הרי זו יולדת בזוב. רבי שמעון אומר: אין זו יולדת בזוב. ודם היוצא משם - טמא. רבי שמעון מטהר:

ו. הפולטת שכבת זרע מבפנים - טמאה. רבי שמעון אומר: דיה כבועלה, מה בועלה אינו מטמא מבפנים כבחוץ, אף היא אינה מטמאה בפנים כבחוץ. תינוקת בת יום אחד - לנדה. אמר רבי יוסי: מעשה בעין בול והטבילוה קדם לאמה. בת שלש שנים מתקדשת בכיאה; דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים: בת שלש שנים ויום אחד. אחר זמן של בדיקות הכן והבת, אף על פי שאמרו אין אנו יודעים לשם מי נדרנו ולשם מי הקדשנו - נדריהם נדר הקדשן הקדש. מעשה ברבי חנינא, שהדירו אביו בנזיר, והביאו אביו לפני רבן גמליאל, והיה רבן גמליאל בודקו אם בא לכלל הסימנין. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: אם בא לכלל עונות נדרים. אמר רבי: אל תצטער, אם ברשות אבא אני - הרי רשות אבא עלי והריני נזיר למפרע, אם ברשות עצמי אני - הריני נזיר מעכשיו. עמד ונשקו על ראשו, אמר: מבטח אני בשם השמים שאין זה נפטר מן העולם עד שיורה הוראות בישראל. ולא נפטר מן העולם עד שהורה הוראות בישראל. אמר רבי אלעזר ברבי צדוק: אני ראיתי שהיה מורה הוראות בישראל:

ז. מעשה בתינוק אחד שהקדיש קרדמו לשמים, והביאו אביו לפני רבי עקיבא, והיה רבי עקיבא בודקו, אמר לו: בני, למי הקדשת? שמא לחמה וללכנה ולכוכבים ולמזלות שהן פין? אמר לו: לא הקדשתי אלא למי שהברזל שלו! אמר רבי עקיבא: בדוק זה ומתקן. שוב מעשה בתינוק אחד, שהיו באין עמו נכרים בספינה, ועמד עליהן נחשול, והיו זועקין לאלהיהם כענין שנאמר (יונה א, ה): "ויראו

שמעון: בית שמאי אומרים יומו. ובית הלל אומרים מעת לעת. המקשה בימי נדה - נדה. בימי זיבה - טהורה. קשתה יום אחד ושפתה שנים, או שקשתה שנים ושפתה יום אחד, או ששפתה וקשתה וחרורה ושפתה - הרי זו יולדת בזוב. אבל שפתה יום אחד וקשתה שנים, או ששפתה שנים וקשתה יום אחד, או שקשתה ושפתה, וחרורה וקשתה - אין זו יולדת בזוב. שופי סמוך ללידה - הרי זו יולדת בזוב. חנניה בן חכנאי משום רבי יהושע אומר: כל שחל קשוי שלה ביום שלישי שלה, אפלו כל היום בלה בשפי - אין זו יולדת בזוב: כמה היא קשויה ויהא תלוי בולד? אפלו ארבעים וחמשים יום; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר משום רבי טרפון: דיה חדשה. כיצד? קשתה שנים מן השמיני ואחד מן התשיעי, אפלו בתחלת תשיעי ילדה - הרי זו יולדת בזוב. אבל יום אחד בשמיני ושנים בתשיעי, אפלו בסוף תשיעי ילדה - אין זו יולדת בזוב. רבי יוסי ורבי שמעון אומרים: ארבעה עשר כיוולדת נקבה. לפיכך אם קשתה שבועה עשר יום - שלשה הראשונים ראויין לזיבה, והרי היא יולדת בזוב:

ה. יש מקשה עשרים וחמשה יום, ואינה זכה. כיצד? שנים בלא עת, ושבועה נדה, ושנים לאחר נדה, וארבעה עשר של קשוי. אבל אי אפשר שתקשה עשרים וששה יום במקום שאינו ולד, ולא היא יולדת בזוב. יש רואה מאה ימים ואינה זכה. כיצד? שנים בלא עת, ושבועה נדה, ושנים לאחר נדה, ושמונים של נקבה, ושבועה נדה, ושנים שלאחר נדה. רבי מאיר אומר: מאה וחמשים. שנים בלא עת, ושבועה נדה, ושנים שלאחר נדה, וחמשים של קשוי, ושמונים של נקבה, ושבועה נדה, ושנים של אחר נדה. אמרו לו: אם כן יש מקשה כל ימיה ולא תהא זכה בהן. אמר להם: אין קשוי לנפלים. היתה בחזקת מעברת וקשתה שלשה ימים זה אחר זה - אסורה

פנה מלמעלה - לא הביאה סימנין מלמטה.
בוחל מלמעלה - הביאה סימנין מלמטה.
צמל מלמעלה - נתפשטה הכף מלמטה:

ד. עד מתי תינוקת ממאנת? עד שתביא שתי שעירות; דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר: עד שירבה השחור על הלבן. רבי יוסי אומר: עד שתקיף עטרה (רבי שמעון אומר: עד שיחפשט את הכף. בן שלקית אומר: עד שתכלכל).
אמר רבי שמעון: מצאתי חנינא בן חכניאי מצדן, אמר לי: כשתלך אצל רבי עקיבא, אמור לו: עד מתי תינוקת ממאנת? אם יאמר לך עד שתביא שתי שעירות, אמור לו: והלא במעמד כלכם העיד בן שלקית ביבנה עד שתכלכל. כשבאתי והרצתי דברים לפני רבי עקיבא, אמר לי: כלכל איני יודע, בן שלקית איני מכיר, אלא עד שתביא שתי שעירות:

ה. שתי שעירות שאמרו, אפלו אחת על גבה ואחת על כרסה. אחת על גבי קשרי אצבעותיה של יד ואחת על גבי קשרי אצבעותיה של רגל; דברי רבי שמעון בן יהודה איש כפר עכו, שאמר משום רבי שמעון: כל הנבדקות - נבדקות על פי נשים. וכן היה רבי אליעזר מוסר לאמו, ורבי ישמעאל היה מוסר לאשתו. רבי יהודה אומר: לפני הפרק ולאחר הפרק - נשים בודקות אותן, תוך הפרק - אין הנשים בודקות אותן, שאין משיאין ספקות על פי הנשים. רבי שמעון אומר: אף תוך הפרק נאמנת האשה, להחמיר אבל לא להקל. כיצד? נאמנת האשה לומר קטנה היא שלא תחלץ, וגדולה היא שלא תמאן. אבל אין נאמנת לומר 'קטנה היא' שתמאן, וגדולה היא שתחלץ:

ו. אמר רבי אליעזר ברבי צדוק: כך היו מפרשין ביבנה ואמרו: כיון שבא התחתון - שוב אין משיגיחין בעליון. רבן שמעון בן גמליאל אומר: בנות כרכין - תחתון ממהר לבוא. בנות כפרים - עליון ממהר לבוא, שטוחנות ברחים. רבי שמעון בן אליעזר

המלחים ויזעקו איש אל אלהיו". אמר להן אותו התינוק: עד מתי אתם נשטין? וזעקו למי שברא הים! וברא מעשה לפני חכמים, ואמרו: בדרך זה ומתקן:

מסכת נדה פרק ששי

א. בן תשע שנים ויום אחד. גר עמוני ומואבי מצרי ואדומי, כותי, נתיני, חלל וממזר שבא על בת כהן לוי וישראל - פוסלין מן הכהונה. רבי יוסי אומר: כל שזרעו כשר - כשרין, וכל שזרעו פסול - פסולין. רבי שמעון בן גמליאל אומר: כל שאתה רשאי לשא בתו - אתה רשאי לשא אלמנותו:

ב. בן תשע שנים שהביא שתי שעירות - שומא. מכן תשע שנים ויום אחד עד בן שתיים עשרה שנה ויום אחד שהביא שתי שעירות - שומא. רבי יוסי ברבי יהודה אומר: סימן. בן שלש עשרה שנה ויום אחד שהביא שתי שעירות - הרי הוא כאיש לכל דבר. בן ארבע עשרה שנה וכן חמש עשרה שנה שלא הביא שתי שעירות - הרי הוא כבן תשע לכל דבר. בן עשרים שנה שלא הביא שתי שעירות, אף על פי שהביא אחר מכאן - הרי הוא כסריס לכל דבר. בת עשרים שנה שלא הביאה שתי שעירות, אף על פי שהביאה לאחר מכאן - הרי היא כאילונית לכל דבר. רבי יוסי בן כפר אומר: שנת עשרים שנכנסו ממנו שלשים יום - מונין אותה שנה שלמה. וכן הורה רבי בלוד על תינוקת בת שמונה עשרה שנכנסו הימנה שלשים יום - שתהא כתינוקת בת שמונה עשרה שנה ויום אחד לכל דבר:

ג. ואלו הן סימני בוגרת, רבי אליעזר ברבי צדוק אומר: משיקשקשו הדדין. רבי יוחנן בן ברוקא אומר: משיקסוף ראש החטם. רבי יוסי אומר: משיקוף עטרה. רבי שמעון אומר: משתחפשט הכף. וכן היה רבי שמעון אומר: כשם שאמרו שלשה סימנין מלמעלה, כך אמרו שלשה סמנים מלמטה,

הכתמים הנמצאים במרחצאות של נשים - טמאין. בית המרחץ של כותים - מטמא באהל מפני שקוברין שם את המתים. רבי יהודה מטהר, מפני שחלדה וברדלס גוררין אותם מיד:

י. שדה שנאבד בה קבר - נאמן הכותי לומר: 'אין שם קבר', לפי שאינו מעיד על גופו של קבר. ואילן שמסיד על הארץ - נאמן הכותי לומר: 'אין תחתיו קבר', לפי שאינו מעיד אלא על גופו של קבר:

יא. תולה בכל דבר שיש לה לתלות. מעשה ותלה רבי מאיר בקילור. ורבי תלה בשרף של שקמה. ספק עברה בשוק של טבחים ספק לא עברה - הרי זו אינה תולה. עברה, ספק נתזה עליה ספק לא נתזה עליה - הרי זו תולה. נתעסקה באדם - אינה תולה. בשחור במועט - אינה תולה, במרבה - תולה. בנכרית, רבי מאיר אומר: עד שתהא נכרית ראוייה לראות. תולה חמורה בקלה. כיצד תולה? בשומרת יום כנגד יום בשני שלה, ובסופרת שבעה שלא טבלה, לפיכך היא מתקנת ונחבתה מקלקלת. רבי אומר: אינה תולה, לפיכך שתייהם מקלקלות. הכל שוין שהיא תולה בשומרת יום בראשון שלה, וביושבת על דם טהר, ובתולה שדמיה טהור:

יב. נמצא על חלוק בנה השוכב בצדה - הרי זו טמאה, מפני שמתהפך. ולא על בנה בלבד אִמְרוּ, אלא כל אדם, אלא שדברו חכמים בהוה. נמצא על פסיקא שלה - הרי זו טמאה, שבשעה שמתרת מתחתה - נוגעת בתורפה. היתה מכה על ירכה - תולה. על צוארה שהיא יכולה לתלות - תולה. על כתפה שאינה יכולה לתלות - אינה תולה, ואינה אומרת: 'שמא ביד הוליכה לשם'. נמצא על קשרי אצבעותיה - טמאה, מפני שהידים עסקניות הן. היו עליה שני כתמים אחד מלמעלה ואחד מלמטה, אף על פי שהתחתון גדול והעליון קטן - תולה את התחתון בעליון

אומר: בנות עשירים - צד הימין ממהר לבוא, שנישוף באפרקסותן. בנות עניים - צד השמאל ממהר לבוא, מפני שמביאין כדי מים ונושאות אחיהן על גיססיהן:

ז. כל המטמא באהל המת - מטמא טמאת שבעה. יש מטמא טמאת שבעה ואין מטמא טמאת האהל; כל שיש לו קרנים - יש לו טלפים. ויש שיש לו טלפים ואין לו קרנים; כל הנוטל צדקה - נוטל מעשר עני. ויש נוטל מעשר עני ואינו נוטל צדקה:

ח. דם הנדה ובשר המת, כל אלו שהקריבו - הרי אלו טהורין. משום רבי נתן אִמְרוּ: פת שעפשה אינו מטמא טמאת אוכלין (ושרין אותה במקומה). וכמה הוא שריתן בפושרים? מעת לעת. יהודה בן נקיסא אומר: תחלתה אף על פי שאין סופה. רבן שמעון בן גמליאל אומר: עד שיהא פושרין מעת לעת: אִמְרוּ רבי מאיר: מפני מה אִמְרוּ בשרץ שנמצא במבוי, מטמא למפרע עד שיאמר: 'בדקתי את המבוי הזה ולא היה בו שרץ', או עד שעת כבוד, מפני שחזקת בני ישראל בודקין בשעת כבודיהם, ואם לא בדקו - הפסידו הן למפרע. ומפני מה אִמְרוּ כתם שבחלוק מטמא למפרע, עד שתאמר: 'בדקתי את החלוק הזה ולא היה בו כתם', או עד שעת כבוס, מפני שחזקת בנות ישראל בודקות חלוקיהן בשעת כבוסיהן, ואם לא בדקו - הפסידו הן למפרע. רבי אחא אומר: תחזור ותכבס, אם דהה מראיתו - בידוע שהוא לאחר כבוס, ואם לאו - בידוע שקדם כבוס. רבי אומר: אינו דומה כתם שלפני כבוס ככתם שלאחר כבוס, שלפני הכבוס - מגלד, שלאחר הכבוס - מקדיר:

ט. קרדם שנגנב בתוך הבית - מטמא למפרע, עד שיאמר: 'נעלתי את המקום הזה'. רבן שמעון בן גמליאל מטהר, שאנו אומרים שמא השאילו לאחר ושכחה, או שמא נטל מזוית זו והניחו בזוית אחרת. אחרים אומרים משום רבי נתן: כל

תוספתא

השלם

עד כגריס, שאני אומר ממקום שבא העליון בא התחתון:

מסכת נדה פרק שביעי

א. נמצא על בית יד אנקלי שלה, אם מגיע כנגד תורפה - טמאה. ואם לאו - טהורה. היתה פושטתה ומתפסה בה בלילה. כל מקום שנמצא בה כתם - טמאה, מפני שהוא חוזר. אמר רבי אליעזר ברבי יוסי: הלכה זו הוריתי ברומי לטמאה, וכשבאתי אצל חברי, אמרו לי: יפה הורית:

ב. לבשה שלשה חלקין הבדוקין לה, ונמצא על הפנימי, ולה לתלות - הרי זו תולה על החיצון. ואין לה לתלות - אינה תולה. קצרה שלבשה חלוקה של ארקה, וארקה שלבשה חלוקה של קצרה, אם הגיע כנגד בית תורפה של ארקה - שתייהן טמאות. כנגד בית תורפה של קצרה, קצרה - טמאה. וארקה - טהורה:

ג. שתים שהיו טוחנות בריחים של יד, נמצא על הרגל הפנימי - שתייהן טמאות. על הרגל החיצונה - היא טמאה וחברתה טהורה. נמצא בינתיים - שתייהן טמאות. מעשה ונמצא על שפתו של אמבטי, ועל עלי של זית בשעה שהן מסיקות את התנור, ובא מעשה לפני חכמים וטמאום. רבי נחמיה אומר: על דבר שאינו מקבל טמאה - טהור. רבן שמעון בן גמליאל אומר: אם הרגה מאכלת - תולה. ואם לאו - אינה תולה. וחכמים אומרים: בין כך ובין כך - תולה. אמר רבן שמעון בן גמליאל: אני אומר דבר אחד והם אמרו דבר אחד, לדברי אין סוף, ולדבריהם אין סוף. לדברי אין סוף, אין לה אשה שהיא טהורה, שאין לה כל מטה שאין עליה כמה טפי דם מאכלת. לדבריהם אין סוף, שאין לה אשה שאינה טהורה לבעלה, שאין לה כל סדין וסדין שאין עליה כמה טפי דמים. אבל רואה אני את דברי רבי חנינא בן גמליאל מדברי ומדבריהם, שהיה אומר: תולה במאכלת עד כגריס של פול, אף על

פי שלא הרגה (תולה בכנה ובבעלה), וכדבריו אנו מורים:

ד. כתם הארץ - מצטרף. טפי טפין - אין מצטרפין. רבי אלעזר בר צדוק אומר: העד שהוא נתון תחת הכר ונמצא עליו דם, אם עגל - טהור, מפני שהוא דם מאכלת, ואם משובך - טמא מפני שהוא דם הקנוח:

ה. האשה שהיא עושה צרכיה וראתה דם, אם עומדת - טמאה, ואם יושבת - טהורה; דברי רבי מאיר. רבי יוסי אומר: בין כך ובין כך - טהורה. איש ואשה שעשו צרכיהם בתוך הספל, ונמצא דם על המים, רבי מאיר ורבי יוסי אומרים: תולה. ורבי שמעון אומר: אינו תולה:

ו. דם היוצא עם הרעי - טהור. דם המנטף, בין לפני המים בין לאחר המים - טמא. הנמצא בתוכו - טהור. למגעות ולהיסטות - הולכין אחר הרב:

28 DEC Sunday	ה 8	בבלי: זבחים קה ירושלמי: נזיר כד תוספתא: נדה א נ"ך: איוב ט רמב"ם: עדות יט	נץ החמה 7:20 סו"ז קר"ש - גר"א 9:38 סו"ז תפלה - גר"א 10:24 צה"כ לשיטת ר"ת 5:49	עלות השחר 6:07 סו"ז קר"ש - פג"א 9:02 סו"ז תפלה - פג"א 10:00 שקיעה 4:36
29 DEC Monday	ט 9	בבלי: זבחים קו ירושלמי: נזיר כה תוספתא: נדה ב נ"ך: איוב י רמב"ם: עדות כ	נץ החמה 7:20 סו"ז קר"ש - גר"א 9:38 סו"ז תפלה - גר"א 10:25 צה"כ לשיטת ר"ת 5:50	עלות השחר 6:07 סו"ז קר"ש - פג"א 9:02 סו"ז תפלה - פג"א 10:01 שקיעה 4:37
30 DEC Tuesday	י 10	הילולא דמורחבית 181 שנה להסתלקותו	בבלי: זבחים קז ירושלמי: נזיר כו תוספתא: נדה ג נ"ך: איוב יא רמב"ם: עדות כא	עלות השחר 6:07 סו"ז קר"ש - פג"א 9:03 סו"ז תפלה - פג"א 10:01 שקיעה 4:37
31 DEC Wednesday	יא 11	בבלי: זבחים קח ירושלמי: נזיר כז תוספתא: נדה ד נ"ך: איוב יב רמב"ם: עדות כב	נץ החמה 7:20 סו"ז קר"ש - גר"א 9:39 סו"ז תפלה - גר"א 10:25 צה"כ לשיטת ר"ת 5:51	עלות השחר 6:07 סו"ז קר"ש - פג"א 9:03 סו"ז תפלה - פג"א 10:01 שקיעה 4:38
1 JAN Thursday	יב 12	בבלי: זבחים קט ירושלמי: נזיר כח תוספתא: נדה ה נ"ך: איוב יג רמב"ם: ממרים א	נץ החמה 7:20 סו"ז קר"ש - גר"א 9:39 סו"ז תפלה - גר"א 10:26 צה"כ לשיטת ר"ת 5:52	עלות השחר 6:07 סו"ז קר"ש - פג"א 9:03 סו"ז תפלה - פג"א 10:02 שקיעה 4:39
2 JAN Friday	יג 13	בבלי: זבחים קי ירושלמי: נזיר כט תוספתא: נדה ו נ"ך: איוב יד רמב"ם: ממרים ב	נץ החמה 7:20 סו"ז קר"ש - גר"א 9:39 סו"ז תפלה - גר"א 10:26 צה"כ לשיטת ר"ת 5:53	עלות השחר 6:07 סו"ז קר"ש - פג"א 9:03 סו"ז תפלה - פג"א 10:02 שקיעה 4:40
3 JAN Shabbos	יד 14	הפטרה: ויקרבו ימי רוד	בבלי: זבחים קיא ירושלמי: נזיר ל תוספתא: נדה ז נ"ך: איוב טו רמב"ם: ממרים ג	עלות השחר 6:07 סו"ז קר"ש - פג"א 9:04 סו"ז תפלה - פג"א 10:02 שקיעה 4:41

זמן מוצש"ק 5:54
Shabbos Ends

סזקיל חודש טבת ליל ש"ק כל הלילה

ווען א מענטש ווערט פארשעמט, זאל ער זיך רעכטן אויף א ישועה.

(ספר המדות אות בושא סימן י"א)